

الإسلام - نبذة موجزة عن الإسلام
(مشتملة على الأدلة) (الجمعية)

Lislaoongã

Lıslaoongã

Toagsg sên kuvug koεga sên wiligd Lıslaoongã wala a sên wa Alkvrāan wagellã la Nabiyaamã sunnah pugã

yaa gaf sên be suka, n gūbg wīngri sên kuvug koεga n wilgd Lıslaangã sên yaa a soaba, n vēnegd a yēg nins sên tvug n pak n yudã, la a saglsã, la a sōmblemã, n yiisd-a Lıslaangã tıkr nins sên yaa yēgã pugē, yē me la Alkvrāan wagellã la Nabiyaamã Sunnah, la gafã b tognd-a la Sãri tvumã sên zao b rãmb fãa gilli (baalıgsã) sên yaa b lıslaamba la sên ka b lıslaamba, ne bãmb buuda goama sên yaa zīg ningã fãa la zãmaan ning fãa, n lagem ne yelã sên yōs taabã fãa la allhaal-rãmbã.

(Koptı (yiisegu) sên tigim daliil-rãmb sên yi Alkvrāan wagellē wã la Nabiyaama Sunnãh)

1- Lıslaoongã yaa Wënd tēn-tumde n tug nebã fãa gill nengē, rēnd yēnda la Wënd tēn-tumd ningã sên duumdã, sên wa n pids Wënd tēn-tumã fãa gilli:

Lıslaoongã, yēnda la Wënd tēn-tumd n tug nebã fãa gill nengē, Wënd yeelame, A Naam zēkyã:

{ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ }

{ La Tõnd ka tum foo rëndame ti fo yaa sũ-noaagd
la bugsda neba fãa yĩnga, la nebã wusgã fãa ka mi
ye}. [Assaba'v 28], la Wënd le yeelame A Naam zëkyã:

{ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا }

{ Yeele: neba, ad mam yaa Wënd tẽn-tuum n tug
yãmb fãa nengẽ } [Al-Aaraafu 158] Wënd le yeelame
A Naam zëkyã:

{ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ ۖ وَإِنْ
تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا }

{ Yãmb a neba! Sida tẽn-tuumã waa yãmb nengẽ ne
sida, sën yi yãmb Soabã nengẽ, bi y kô sida, ti rë n são
ne-yã, la y sã n kifle, ad Wënd n so sën be saasẽ wã la
tengã, la Wënd yume n yaa a Mita, n yaa buvd Mita. }
[Annisaa'v: 170]

Lislaoongã la Wënd tẽn-tumde sën duumdi, yë n leb
n pids Wënd Tẽn-tumã fãa gilli, Wënd yeelame, A
Naam zëkyã:

{ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ۚ وَكَانَ
اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا }

{ A Muhammad ka yi n yaa yãmb roapã baa a
yembr baaba ye, la a yaa Wënd tẽn-tuumã n yaa
taasdbã Pidsda, la Wënd yume n yaa a Mita ne bumb
a fãa gilli } [Al-ahzaab 40],

2- La lɪslaoongã ka dīin sēn welge n kō buud toore maa neb toor ye, ad a yaa Wënd dīin n kō nebã fãa gill kep.

LaLa lɪslaoongã ka dīin sēn welge n kō buud toore
maa neb toor ye, ad a yaa Wënd dīin n kō nebã fãa gill
kepi, la rãeenem sagl sēn be Alkvrãan zɪsgã pvgẽ, yaa
Wënd koεgã A naam zēk yã:

{ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ }

{ yãmb a neba, tũ-y yãmb Soabã, sēn naana
yãmbã la sēn deng yãmb taorã sãnd-sãnde y na paam
Wënd-zoεga } {Albakara 21}; Wënd leb n yeelame A
Naam zēkyã:

{ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا
وَبَثَّ مِنْهُمَا رَجُلًا كَثِيرًا وَنِسَاءً }

{ Yãmb a nebã! zoe-y Soab ning sēn naana yãmb
n yi yōor a yembrã la A naan a pagã n yi yō-kãng
pvgẽ, la A sãeg sēn yi bãmb b yiibã nengẽ rap wusgo
la pagba } [Annisaa'v:1]. La yii a 'Umar biig nengẽ, -
Wënd yard be b yiibã yīnga- tɪ Wënd Tëntvumã -pɒvsg
la tɪlgr be a yīnga- a goma ne nebã Mak pakrã raare n
yeele:

«يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَذْهَبَ عَنْكُمُ غِيبَةَ الْجَاهِلِيَّةِ وَتَعَاطَمَهَا بِأَبَانِهَا فَالْنَّاسُ
رَجُلَانِ: بَرٌّ نَقِيٌّ كَرِيمٌ عَلَى اللَّهِ وَفَاجِرٌ شَقِيٌّ هَيْنٌ عَلَى اللَّهِ وَالنَّاسُ بَنُو آدَمَ وَخَلَقَ
اللَّهُ آدَمَ مِنْ تُرَابٍ قَالَ اللَّهُ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا

وَقَبَائِلَ لِيَتَعَارَفُوا ۚ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ
« [الحجرات: 13]

«yāmb a neba! Ad Wënd seesa zulem sasa yelā n bas yāmbā, la a wug-m-mengā ne yaab-rāmbā, rënd nebā yaa neb a yiibu: manegda sēn yaa Wënd zoeta n yaa turg Wënd nengē, la nin-wēnga sēn yaa zu-be-neda n yaa yaalg Wënd nengē. La nebā yaa a Adam koamba, la Wënd naana a Adam ne tom. Wënd yeelame, A Naam zēkame: { yāmb a nebā ad Tōnd naana yāmb n yi rao la paga, la D maan yāmb ti yaa zāmaan fāa ne a neb la buu-rāmba bvl yīng ti bāng taaba, ad yāmb waoor sēn yuda Wënd nengē yaa sēn yuda ne Wënd zoεεg yāmb pugē, ad Wënd yaa a Mita n yaa Minim-tēng-n-biiga}. [Al-Hugraat: 13]» A Attirmiizi n togs-a, (3270). La fo ka yāt Alkurāan zısgā sagls pugē, maa Tēn-tuvm wagellā sagls pugē -puvsg la tulgr be a yīnga-Sari sēn tug n welg n kō neba, maa zāma, ti yaa b buudā yīnga, maa b zāmanā neba maa b kōbgā yīng ye.

3- Lıslaoongā yē la Wënd tēn-tumd ningā sēn wa n pids nabiyaam-rāmbā la tēn-tuumbā sēn reng taoorā tēn-tumā n tug b nebē wā. puvsg la tulgr be b yīnga.

Lıslaoongā yē la Wënd tēn-tumd ningā sēn wa n pids nabiyaam-rāmbā la tēn-tuumbā sēn reng taoorā tēn-tumā, n tug b nebē wā. puvsg la tulgr be b yīnga. Wënd yeelame A Naam zēkyā:

{ إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ ۚ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ ۚ وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا }

{Ad Tõnd tuma fo nengê, wala D sên tum a Nuuh nengê wã, la nabiyaam-rãmbã nengê yê loogrã poorê wã, la Tõnd tum a [braahum nengê la a [smaa'ul la a [shaak, la a Yaakuub, la Yagengsã, la a [isa la a Ayyubba la a Yuunusa la a Haarubna la a Sulaymaana, la Tõnd kô a Daawudd Zaburi} [Annisaa'v: 163] La diin-kângã Wënd sên tums-a ti tug Tën-tuumã a Muhammad -Wënd puusg la A tulgr be a yîng- nengê wã, yênda la diin ningã Wënd sên tuk n kô nabiyaam-rãmb nins sên reng taoorã, la a sagl-ba ne rëndã, Wënd yeelame, A Naam zêkyã:

{شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّىٰ بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ ۚ أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ ۚ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ ۚ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ }

{A tuka sor sên yaa diin n kô yãmba, A sên sagl a Nuuh ne bumb ningã, la bumb ning Tõnd sên tum fo nêngã wã, la Tõnd sên sagl a [braahum ne bumb ningã, la a Muusa la Iisa, ti y yãnas ne diinã la y ra bao n na n wels taab a pugê ye, paka lagem-n-taarã rãmba bumb ning yãmb sên boond-b n tugdê wã, Wënd tûusda A sên rat-a soaba n pêneg A menga, la A kândagd ned

ning sēn lebsd a menga A nengē } [Aššuraa: 13] La
yā wā Wēnd sēn tums-a ti tug Tēn-tumā a Muḥammad
-Wēnd puvsg la A tulgr be a yīng- nengē wā, yaa Wēnd
Gaf-rāmbā sēn reng a taoorā sɔdgre sēn yaa wala
Taooraatā, la Lingiilā taoor ti b na n ka toeem b yiiba
ye, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ
بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ }

{ La Tōnd sēn tums-a soab fo nengē wā sēn yaa
Gafā, yē la sidā n sɔdgd sēn deng yēndā taoorā. Ad
Wēnd ne A yembsā A yaa Mita n yaa Neta } [Faatr:
31]

4-Nabiyaam-rāmbā -tulgr be b yīnga- b dīnā yaa a yembr taa la b tūudmā soya yōsa taaba:

Nabiyaam-rāmbā dīnā -tulgr be b yīnga- yaa a
yembr taa la b tūudmā soya yōsa taaba. Wēnd yeelame,
A Naam zēkyā:

{ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ
ۖ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ ۚ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ ۚ
لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ
لَيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ ۚ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۚ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ }

{La Tõnd sika Gafã fo nengẽ ne sida t'a sɪdgd sãn
 reng a taoorã sãn yaa gafã-rãmba la a yãmbd-ba, bɪ f
 bu b svkã ne Wënd sãn sikã, la f ra pvg b yam-leedã n
 bas sãn wa fo nengẽ wã ye,yãmb yembr kam fãa Tõnd
 maana šari la na-kẽndre n kō-ba, la Wënd sã n da tvlla
 A na maan yãmb zãmã a yembre, la yaa A sãn na n
 zarb yãmb n ges A sãn kō yãmb bũmb ningã y sãn na
 n maanega, bɪ y reng taaba yel-sõmã pvgẽ, y fãa
 lebeng-zĩig yaa Wënd nengẽ t'A kō-y kibare y sãn ra
 yōsd taab bũmb ning pvgẽ wã} [Almaa-ɪda: 48] Tɪ
 Nabiyaamã yeele pvvsg la tulgr be a yĩnga:

«أَنَا أُولَى النَّاسِ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَالْأَنْبِيَاءِ إِخْوَةٌ لِعَلَّتْ أُمَّهَاتُهُمْ
 شَتَّى وَدِينُهُمْ وَاجِدٌ»

«Maam n sōmb ne a Isa a Maryam biigã n yud nebã,
 dũni kaanẽ la Yaoolem raarã, la nabiyaam-rãmbã b yaa
 ba-biisi, b ma-rãmbã yaa toay-toaya tɪ b dīinã yaa a
 yembre» A Al-bvhaari n togs-a (3443).

**5- Lɪslaoongã boondame n tugdẽ -wala
 nabiyaam-rãmbã fãa sãn bool n tugã: a
 Nuuh la a]braahum la a Musa la a
 Sulaymaan la a Daawvud la a Isa tulgr be
 b zugu - n tug kō-sɪda tɪ ad Soabã Yẽndã
 la Wẽnde, n yaa a Naandã, n ya a Rulgda,
 sãn vumsde la A kuvda, n ya a Naamã**

Soaadã, Yëndã me n kēnesd yelã, n yaa a nimbãan-Zoata, n yaa a Yolsda.

Lıslaoongã boondame n tvgdē -wala nabiyaam-rāmbã fãa sēn bool n tvgã: a Nuuh la a [braahum la a Musa la a Sulaymaan la a Daawuud la a Isa tılgr be b zugu - n tvg kō-sıdã tı ad Soabã Yëndã la Wēnde, n ya a Naandã, n yaa a Rılgda, sēn vumsde la A kuvda, n yaa a Naamã Soaadã, Yëndã me n kēnesd yelã, n ya a nimbãan-Zoata, n yaa Yolsda. Wēnd yeelame, A Naam zēkyã:

{ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ ۖ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنْ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۚ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ فَالْتَّوَفَّكُونَ }

{ yāmb a nebã! tēeg-y Wēnd neemã wã A sēn kō yāmbã, rē yīnga naand zēng sēn ka Wēnd n dılgd yāmb tı yit saasē wã la tēngã? Soab sēn tıud n tılg ka be rēnda Yē, la na n yu wãn-wãn tı b wēnemsd yāmb n yit sıd-kūunã } [Faatır: 3] Wēnd le yeelame A Naam zēkayã:

{ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ ۚ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ ۚ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ }

{ Yeele ānd n rılgd yāmb sēn yit saasē wã la tēngã la ānd n so wumbã la ninã, la ānd n yiisd vıt kūum pvgē, la a yiisd kūum vıt pvgē, la ānd n rabsd yellã, bāng tı b

na n yeelame ti yaa Wēnde; bɪ f yeele, y ka na n zoe Wēnde?}. [Yuunus 31] Wēnd le yeelame A Naam zēkayā:

{أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۚ أَلَيْسَ اللَّهُ بِصَادِقٍ} ۚ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ}

{Rē yīnga ka Yēnd n singd naanegā, rē poorē t'A leb n yik-a b kūuma poorē, la A rilgd yāmb sēn yi saasē wā la tēngē wā. Rē yīnga soab zēng n be n lagm Wēnde? Yeele: " wa-y ne y daliilā ti y sā n yume n yaa sɪd-rāmba } [Annamlu 64]

La Nabiyaam-rāmbā fāa la tēnt-tvumbā gilli -tulgr be b zugu- b tvms-b lame ti b bool n tug Wēnd A Yembr tāa tūudum, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَقِبَ الْمُكَذِّبِينَ}

{ Ad Tōnd tvmsame ti kēng zāma nengē fāa tēn-tvuma, sēn na yil ti b yeel nebā: " tū-y Wēnde la zāag-y mens ne rvbsā. Tɪ be b pvgē Wēnd sēn kāndag b rāmba, la be b pvgē menengā sēn sɪdg b rāmb zugu. Bɪ y Kēn tēngā zugu n ges-y yagsdbā baasgā sēn yɪ to-to ningā } [Annahlv 36] Wēnd leb n yeelame A Naam zēkyā:

{وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ
 {

{La Tõnd pa tums Tën-tvum buudu sên reng fo
 taoorã, rëndame ti Tõnd tums wahi a nengê ti ad: " soab
 ka be rênda Maam, bi y tũ-Maam" } [Al-ambiyaa'v 25]
 Rënd Wënd kôo kibare, a Nuuh yelle -tlgr be a yînga-
 t'a yeelame:

{يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ
 عَظِيمٍ

" { M nebã! Tũ-y Wënd, yãmb ka tar soab zêng
 sên ka Yê ye, ad mam yeesda yãmb zug ra-kêengã
 raar nongã} [Al-A'~raaf 59]. La Noangã a [braahum -
 tlgr be a yînga- yê me yeela wala Wënd sên togse t'a
 yeelame:

{وَأَبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

{ La a Ibraahuma a sên wa n yeel a nebã: "tũ-y
 Wënd la y zoe-A, ti rê la sôama y yînga ti yãmb sã n
 da yi n miê } [Al-ankabvvv:16]. La a Şaalih -tlgr be
 a yînga- yeelame, wala Wënd sên togs a yellã:

{قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۖ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ ۚ
 هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ ۖ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ ۚ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ
 فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ أَلِيمٍ

{ t'a yeele: m neba tũ-y Wënd, yãmb ka tar Soab
 zêng sên ka Yê ye, sida vëenem sên yi y Soabã nengê
 waa yãmb nengê, woto yaa Wënd yugemde sên yaa

yel-solmde yāmb yīnga, bɪ y bas-a t'a rɪt Wēnd tēn-
gāongā zugu, la y ra wa saag tɪ wēng ta-a tɪ naong sēn
zabd wa paam yāmb ye} [Al-a'raafv: 73]. T'a Šv' ayb
-tulgr be a yīnga- yeele, wala Wēnd sēn togse:

{ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۖ قَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ ۚ
فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي
الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ۚ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ }

{ M neba, tũ-y Wēnde, yāmb ka tar Soaba zēng
sēn ka Yē ye, sɪda, vēnem yi y Soabā nengē n wa
yāmb nengē, bɪ y pids vūgbā la zɪslm-magbā, la y ra
boog nebā b teedē wā ye, la y ra sāam tēn-gāngā pugē
A sēn malg-a poorē ye, rē la sōma yāmb yīnga tɪ y sā
n yaa sɪd kōatba} [Al-a'raafv: 85]

La rāeenem Wēnd sēn na n gom ne a Musa, tulgr be
a yīnga, A yeel-a lame, A Naam yulgyā:

{ وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ (13) إِنَّنِي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي
وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي (14) }

{ La M tūusa foom, bɪ f kelg wahi M sēn na tums
tɪ wa fo nengē wā (13)

Ad yaa Maam la Wēnde, Soab ka be rēnda Maam,
bɪ f tũ Maam la f yānas ne Puvsgā n tēeg Mam yuvrā.
(14) } [Taha 13-14] Wēnd le yeelame, n togsda a Musa
yelle -tulgr be a yīnga- t'a kosa gūdum ne Wēnde, n
yeele:

{إِنِّي عُدْتُ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مِّنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ }

{ Ad mam kota gūudum ne mam Soobā la yāmb Soabā, n yi waoog-m-meng soab fāa sēn pa kōt sīda ne Geelgā Raarā } [Ġaaḡur: 27] La Wēnd yeelame n togsda a Sus-ti-maag yelle, tūgr be a yīnga, t'a yeelame:

{ إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۚ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ }

{ Ad yaa Wēnd la mam Soabā n leb n yaa yāmb Soabā, bī y tū-A, tī woto la so-tirga.) Aal-[mraan: 51. Wēnd le yeelame, A Naam zēkyā, n togsda a Sus-ti-maag yellā -yesa-tūgr be a yīnga, t'a yeelame:

{ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبِّكُمْ ۚ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ ۚ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ }

{ yāmb a [sraaul koamba tū-y Wēnde sēn yaa mam Soabā ne yāmb Soabā, ad yel sēn yalē sēn maana lagm-n-taar ne Wēnde sīd-sīda Wēnd gidg-a la ne arzānā t'a gāag zīig yaa bugumē, la wēgdbā pa tar sōngd buud ye } [Al-maaida:72].

Pvse n pa woto ye, halī n tī tāag Taoraatā la Lingiilā, waa b yiibā pvge, sēn kengde tī b tū Wēnd A Yembr tāa, bala waa sārī a yiib soabē sebrā "deteronom" pvga, a Musa koēga a sēn yeele tūgr be a yīnga: (kelge foom a [sraaula, Soabā la tōnd Tūuda yaa Soab A Yembre) Keoog leb n waame n kengd Wēn-yembga yelle a Mark Lingiilā pvga, zīig ning

Sus-ti-maag sēn yeele, tigr be a yīnga: (Ad rāeenem saglsā: yaa ti f kelge foom a [sraula ti ad Wēnde sēn yaa tōnd Soabā a yaa Soab Yenga).

La Wēnd vēnegame A Naam yī wagell n zēke, ti nabiyaam-rāmbā fāa b tums-b lame ne yell-kāngā sēn yaa bedrā, yē me la Bool n tug Wēnd yeengā, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ۖ فَمِنْهُمْ
مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَن حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ }

{ La ad Tōnd tumsame ti kēng zāma fāa nengē Tēn-tvuma t'a yeel-ba]: "tū-y Wēnd la y zāag rvbse, Tī be b pvgē Wēnd sēn kānde, la be b pvgē meneng sēn sīdg b rāmb zugu} [Annahlv 36] A leb n yeelame A Naam Zēkyā: {yeele: "kō-y maam kibare būmb ning yāmb sēn tūud ti pa yī ne Wēndā, wilg-y maam bōe la b naan Tēngāngā zugu, bī b tara naagr saasē wā? Wa-y n wīng-y maam gaf sēn reng yā wā taoore (Alkvrāanā) maa bāngr vūun sēn togsd yāmb sēn yetā ti y sā n yaa sīd-rāmba.} [Alahkaafv :4] A Šeeh a Sa'adī yeelame, Wēnd na yols-a: (Aqyarā kitame ti b bānge ti lagem-n-taarā-rāmb tak-n-taarā b lagem-n-taarā pvgē wā, b pa tik b nokoemā puga daliili b pa tik tagmase, la ad b tika sāmse sēn yaa zīri-beedā, la b yam-yāab sēn nare; la yam-dāmb sēn sāamā, būmb ning sēn wiligd a

sãangã, yaa fo sên na n pug b yelã la b bãngã la b
 tumã, la f ges bumb nins bãmb sên rik b vumã fãa gilli
 n tũud-bã b Alhaalã sên yaa soabã, rê yĩngã b kô-b la
 yood (bãmb sên tũud bumb ning zẽng sên ka Wëndã),
 baa furi zem ti yaa dũni kaanẽ maa Laahr raarã?)
 Taysur Alkariim Almannan: 779.

6- Wẽnde, A Naam yulgame n zẽke Yẽnda la-a Naanda, Yẽ me n sõmb ne tũudmã Yẽ a yembr tãa, la b ra tug n tũ n lagem-A zẽng sên ka Yẽ ye.

Wẽnde, Yẽnda n sõmb ti b tũ-A, Yẽ a yembr tãa, la
 b ra tug n tũ bumb n lagem-A zẽng sên ka Yẽ ye, Wënd
 yeelame A Naam zẽkyã:

{يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
 (21) الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
 فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ ۖ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
 { (22)}

{Yãmb a neba tũ-y y Soabã, sên naana yãmbã la
 sên deng b yãmb taorã ti sãnd-sãnde y na paam Wënd-
 zoεεga (21)

Saob nig sên maana Tẽngã ti yaa sên yadge, la
 Saasã ti yaa sên me, la A sik koom Saasẽ wã n yiis ne
 a sababo ti-biis buud fãa ti yaa rutla yãmb yĩnga, bi y
 ra maan gees-n-taase n lagem ne Wẽnde ti yãmb yaol

n miê ti soab pa be n rulgđ yãmb ti sã n pa Wënd ye
(22) } [Albakara: 21-22]. Rënd Naab ning sên naana
tôndã la A naan zãma-ramb nins sên reng tônd taorã,
laa A maan têngã ti yaa pĩrã tônd yĩnga, n sik koom n
kô tôndo sên yi saasê wã, n buls n kô tôndo sên tũ ne
koomã ti-biis kôbg toor-toore ti yaa ruti ne tôndo; ad
Yê n sômb ne tũudmã Yê a yembre. Wënd yeelame, A
Naam zêkayã:

{ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا اللَّهَ عَلَيْكُمْ ۖ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ
مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۚ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ فَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ فَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ }

{Yãmb a neba! tēeg-y Wënd neemã wã, A sên kô
yãmbã, rê yĩnga naand zēng n be be sên ka Wēnde n
dulgd yãmb ti yit saasê wã la tēngê wã bu? Soab sên
tũud kae ye rēnda Yê, la yaa wãn ti b tar yãmb n tat n
teesd woto?} [Faatır: 3] Rënd Naab ning sên naandã la
A rulgđê wã, Yê n sômb ne tũudmã, Yê A yembr tãa, la
Wënd yeelame A Naam zêkayã:

{ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ ۚ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ ۚ وَهُوَ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ }

{Soab-kãngã la yãmb Soabã, soab ka be ti sã n pa
Yê ye, Yê n naan bũmbã fãa bi y tũ-A, la Yê la bũmbã
fãa bobenda} [Al-an‘aamv : 102]

La bũmb fãa b sên tũ zēng ti ka Wēnde a ka sômb
ne tũudum ye, balaa bũn-kãng ka so baa sên tug n

paood n yuda saasẽ wã ka tẽngẽ wã, a leb n ka lagem-n-taag ne Wẽnde baa fũ pugẽ, a leb n ka sõngda ne Wẽnde, rënd na n yu wãna ti b wa kot yã wã soab n lagemd Wẽnde maa b maan-a lagem-taag ne Wẽnde? Wënd yeelame, A Naam zẽkayã:

{قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ رَعَيْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۚ لَا يَمْلِكُونَ مِنْفَالِ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍَ وَمَا لَهُ مِنْ ظَهِيرٍ
}

{Yeele: bool-y yãmb sẽn dik n maan soabẽ-dãmb zẽng sẽn ka Wëndã, ad b ka so baa goandag biig bilgri saasẽ ka tẽngã pug me, la b leb ka tar lagm-n-so b yiibã pugẽ ye, A le ka tar sõangd baa a yembre b pugẽ wã ye } [Assaba'v: 22]

La Wẽnde, A Naam yulgyã n zẽke, ad yaa Yẽnda n Naan bõn-naands-kãensã, n maan-b ti b beẽ b sẽn rag n da ka be poorẽ, la b belemã yaa tagmase n wilgd Wënd belemã la A Naamã la A Sobendã. Wënd yeelame, A Naam zẽkyã:

{وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ (20) وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (21) وَمِنْ آيَاتِهِ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتَلَفَ الْأَلْسِنَتِكُمْ وَاللُّوَانِكُمْ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ (22) وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ (23) وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْطِئُ بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ

لَا يَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (24) وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ۚ
ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ (25) وَلَهُ مَن فِي
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ كُلُّ لَّهُ قَانُتُونَ (26) وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ {

{La sên be A yel-soalmê wâ yaa A sên naan yâmb
ne tândâ, rê poorê ti yâmb yaa neb n sêegdê. (20)

La sên be A yel-soalma pvgê yaa A sên naan pagb
yâmb yînga sên yi yâmb mensê wâ bul yîng la yâmb
paam yî-yôgnego b nengê, la A ning nonglem la yolsg
yâmb suka, ad woto pvgê yel-soalem be be ne sên
tagsdbâ. (21)

La sên le be A yel-soalmâ pvgê yaa saasâ la têngâ
naanegâ la yâmb zilmâ wâ la y kôbgâ yôs-taabâ, ad
wânde pvgê yel-soalem be be ne mitbâ.(22)

La sên le be A yel-soalemâ pvgê yaa yâmb gôeema
yung la wîntoogâ la yâmb sên baood A yuledmâ, ad
wânde pvgê yel-soalem be be ne sên kelgdbâ.(23)

La sên be A yel-soalmâ pvgê yaa A sên yânesd
yâmb sa-yâgrâ ti yaa yæsg la têebo, la A sikd kôom ti
yi saagê wâ t'A vuvg tèn-gôngâ ne-a a sên da ki poore,
ad wânde pvgê wâ sîda yel-soalem be be ne sên
tagsdbâ (24)

La sên le be A yel-soalmâ pvgê yaa saasâ ne têngâ
sên yals ne A sagallâ, rê poorê t'A sâ n bool yâmb bool
vuk tèn-gôngê wâ la yâmb sên tar yiib bala. (25)

La sên n be saasê la têngê yaa Yê soolem, b fãa yaa sak-n-tũ-rãmb A yĩnga. (26)

La Yênda n sungd naanegã, n le wa yik-a b kũuma poorê, la yikrã n yud naana ne-A} [Arrvum: 20-27]

La a Namrvut kusa a Soabã belem, t'a [braahum yeel-a -tulgr ba a yĩnga- wala Wënd sên kô a kibarã:

{ قَالَ إِبْرَاهِيمُ إِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ
فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ }

{ La a [braahum yeelyã: " la Wënd wata ne wĩndgã a sên pukdê wã, bĩ fo kut t'a puk a sên luitê wã" .Tĩ sên kutflã wã yirbi, la ad Wënd pa peegd neb sên yaa wẽgdb ye.} {Albakara 258}; Yaa woto bal la a [braahum maan daliili n wilig a nebã tĩ ad Wënde Yënd n kãndag yênda la A rulg-a la A yũnug-a, la a sã n lvi bãaga Yê n tĩpd-a, Yê me la Naab ning sên kvvd-a la A vvvgd-a, t'a yeele wala Wënd sên kô a kibarã:

{الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ (78) وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ (79) وَإِذَا
مَرَضْتُ فَهُوَ يَشفِينِ (80) وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ (81) }

{Soab ning sên naan maama Yê n kãndagd maam (78)

Naab ning sên rulgd maama la A yũnugd maamã (79)

La mam sã n bẽ, Yê n kôt maam laafi (80)

Naab ning sēn reegda mam yōorã rē poorē t'A vuug maam(81)} [Aššv'arav :78-81] La Wēnd leb n yeelame n kōt a Muusa kibare -tūgr be a yīnga- t'a Musa gome n lub a Fur'aoon n yeel-a: tī ad yē Soaba Yēnda:

{الَّذِي أُعْطِيَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى}

{La sēn naan būmbā fāa gillā, rē poorē t'A kāndeg-a} [Taha :50]

La Wēnd wōra sēn be saasē la tēngā fāa gilli n kō ninsaala, la A gūbg-a ne A neemā wā, buul yīng t'a na tū Wēnde la a ra maan sōm-zulem ne-A ye, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً ۚ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ }

{Rē yīnga yāmb ka yā tī Wēnd noma sēn be saasa pusē la tēngā zug n kō yāmba, la A kō yāmb A neemā wā tī gale sēn solg la sēn vēnege? La bee nebā pugē neb sēn wēed no-koeemd Wēnd yellā pugē tī ka yī ne bāngr ye pa kāndegre pa sebr sēn vēnegde.} [Lvkmaanv: 20] La wēnd sēn wōr n kō ninsaālā sēn be saasā la tēngā fāa gillā, ad A naan-a lame, la A segl-A ne būmb ning fāa a sēn tar tulsem ne wā, sēn yaa tuba la nini la sūuri, buul yīng t'a na karem bāngr ningā sēn

na n naf-a, n leb n toglg-a ne a Lalldā la a Naandā,
Wënd yeelame, A Naam zēkyā:

{ وَاللّٰهُ اَخْرَجَكُمْ مِّنْ بُطُوْنِ اُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْئِدَةَ ۗ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ }

{La Wënd yiisa yāmb y ma-rāmbā pvsē ti y pa mi
baa fvi, la A naan ninā la tubā la sūyā n kō yāmba ti
raar ninga y na pvs barka.} [Annahlv: 78]

Rënd Wēnde -A Naam yulgame n zēke- A naana
dūni-kāngā fāa gilli la A naan ninsaala n seglg a yīnga
a sēn tar tulse ne būmb ningā fāa gilli sēn yaa yīn-
wila la pānga, la A leb kō-a būmb ningā fāa sēn na
sōng-a t'a yals ne Wënd tūduma la tēngā vumsgo, rē
poorē ti Wënd wōr n kō-a sēn be saasē wā gilli la sēn
be tēngē wā.

La Wënd rika A sēn naam bōn-naands bēd-kāensā
ti yaa tagmse n wilgd a Rubvubiya wā (a Wēndlmā) ti
rē wilgd tilae t'A yaa Soab Tūdunga, A yeelame, A
Naam yulgame n zēke:

{ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالأَبْصَارَ وَمَنْ
يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الأَمْرَ
فَسَيَقُولُوْنَ اللّٰهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُوْنَ }

{Yeele yaa ānd n rilged yāmb sēn yit saasē wā la
tēngā la ānd n so wumbā la ninā, la ānd n yiisd vit kiid
pvgē, la A yiisd kung vit pvgē, la ānd n rabsd yellā, b

na n yeelame ti yaa Wēnde; bi f yeele, rēnd y ka na n zoe Wēnde?} [Yuunus 31] Wēnd le yeelame, a naam yilgyā:

{قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ أَتُنُونِي بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَارَةٍ مِنْ عِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ}

{yeele: "kō-y maam kibare būmb ning yāmb sēn tūud ti pa yī ne Wēndā, wilg-y maam bōe la b naan Tēngāngā zugu, bi b tara lagm-n-taar saasē wā? Wa-y ne gaf sēn reng yā wā taoore (Alkurāanā) maa bāngr vūuna ti y sā n yaa sūd-rāmba.} [Al-ahkaafu :4] Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{خَلَقَ السَّمَاوَاتِ بَعِيرٍ عَمَدٍ تَرْوُنَهَا وَالْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ رَوْحٍ كَرِيمٍ. هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ}

{A naana saasā ti yāmb ne-a ti pa tū ne ra-tædg ye, la A ning tāms tēngā pugē buul yīng la a ra miim ne yāmb ye, la A sāeg bōn-yānemdg buud fāa a pugē, la A sik koom ti yī saagē wā n buls būmb buud fāa ti be neere. Wēnd naanegā la woto, bi y wilg maam zēng sēn ka Yē wā sēn naana būmb ninga, pa woto ye ad wēgdbā bee meneng pugē sēn yaa vēnega } {Lvkmaanv: 10-11} Wēnd le yeelame, A naam yilgyā:

{ أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ (35) أَمْ خَلَقُوا السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ (36) أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ
الْمُصْطَفُونَ (37) }

{bı b naana bãmb tı pa tũ ne Naanda, bı yaa bãmb
la naandbã n naan b mensã? (35)

bı bãmb n naan saasã la Têngã? Pa woto ye! B pa
maand bãng n wãag ne Wënd ye.(36)

bı bãmb tara fo Soaba baowã bı yaa bãmb la
windbã? (37)} [Aṭṭur: 35-37] A Šeeḥ Sa'adī yeelame:
(Woto yaa sên wa ne daliil b zugu ne yell ninga b sên
ka tar b sên na n maaneg a pugê, rênda sak-n-kô-sid
bala maa b yi yamã la dīnã sên togdã pugê) Tafsir [bn
Sa'adī 816.

**7- Wënd la Naanda būmb ning sên be
dūni wã fãa, tōnd sên ne la d sên ka ne,
la zēng sên ka Yē yaa bōn-naandga sên
be a bōn-naandsã pugê, la A naan saasã
la tēngã rasem a yoob pugê**

Wēnde -A Naam yilgyã, Yēnda la Naanda būmb
ningã sên be dūni wã tōnd sên ne la d sên ka ne, la zēng
sên ka Yē yaa bōn-naandga sên be a bōn-naandsã pugê,
Wënd yeelame A Naam zēkyã:

{قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ ۖ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ
لَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا ۚ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَمْ

هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ ۚ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ
الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ ۚ قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ {

{Yeele: " yaa ānd la saas la tēng Soabā?" yeele:
"yaa Wēnde". Yeele: " yāmb na n bawa lall-n-taas
zēng sēn pa Wēnde, sēn pa so nafa ne b mensā pa nong
me? yeel-ba, rē yīngā zoang ne net yaa yembr bu? Bı
Lik ne Vēnem yaa yembre? Bı b maana ne Wēnd
lagem-n-taase sēn naan wala Wēnd naanegā, hal tu
naanegā wa wōneg taab bāmb nengē ti b ka miē welge?
yeele: " Wēnd la būnb a fāa Naanda, A yaa a Yembre
n yaa a Wilb Naaba.} [Arra' du: 16]. Wēnd le yeelame,
A Naam zēkyā:

{وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ}

{ La A naand yāmb sēn pa mi.} [Annahlu: 8]

La Wēnd naana saasā la tēngā, rasm a yoob pvgē,
Wēnd yeelame, A Naam zēkyā:

{هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ
ۚ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا
يَعْرُجُ فِيهَا ۚ وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ {

{Yē la ning sēn naan saas la Tēnga rasm a yoob
pvgē, rē poorē t'A zēke Al-aršā (Naamā goeel) yingri
(zēkr sēn tog ne Wēnde).A mii būmb ning sēn kēed
Tēnga pvgē la būmb ning sēn yit a pvgē, la būmb ning
sēn sigd saagē wā la būmb ning sēn ruvd beenē, la A
lagma yāmba yāmb sēn beē fāa, Wēnd leb n yaa Mita

ne būmb ning yāmb sēn tūmdā.} [Alhadudv: 4] Wēnd
le yeelame A Naam zēkyā:

{وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ
لُغُوبٍ }

{la sūd la hakuka Tōnd naana saasā la Tēngā, la
būmb ning sēn be b yiibā svka rasm a yoob pvgē, la
yaams buud pa sus Tōnd ye.} [Kaaf:38]

8- La Wēnde, A Naam yulgame n zēke, a ka tar lagem-n-taaga A Naamē wā maa A naanegē wā maa A kordgē wā maa A tūudmē wā ye.

La Wēnde, A Naam yulgame n zēke, Yēnda la
Naamā Soaala, lagem-n-taag ka be ne-A, A naanegā
pvgē, maa A Naamā pvgē, maa A kordgā pvgē. Wēnd
yeelame A Naam zēkyā:

{قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ
شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ ۚ ائْتُونِي بِكِتَابٍ مِّنْ قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَارَةٍ مِّنْ عِلْمٍ إِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ }

{ yeele: "kō-y maam kibare būmb ning yāmb sēn
tūud tī pa yī ne Wēndā, wilg-y maam bōe la b naan Tēn
gāngā zugu, bī b tara lagm-n-taar saasē wā? Wa-y ne
gaf sēn reng yā wā taoore (Alkvrāanā) maa bāngr
vūuna tī y sā n yaa sūd-rāmba.} [Al-ahkaafv :4] A Šeeh
a Sa'adī yeelame, Wēnd na yols-a: A maana rat n na

yeelame: {Yeel} bãmbã sên maand b lagem-n-taar ne Wëndã, sên yaa rubsã la gees-n-taasã sên ka tar nafa la ka so nomsgã, b ka so kũum, b ka so vum, b ka so Yikri, yeel-ba - n wilg b rubsã kongre la b sên ka sômb ne tũudum baa fũ {wilg-y maam b sên naan têngã poorẽ, bĩ b tara lagem-n-taare ne Wënd saasẽ wã}, rẽ yĩnga, bãmb naana bũmb saasẽ wã bĩ yaa têngẽ wã bu? Rẽ yĩngã b naana tãms bu? Rẽ yĩnga b zolga kvũs bu? Rẽ yĩngã b sãega rũms bu? Rẽ yĩnga b bulsa tus bu? Rẽ yĩnga b sôngame ti b naan baa fũ sên yi woto fãa? Rënd bũmb baa a yembre ka zĩndi b nengẽ sên yi wãnde ye, ne bãmb meng sên sak n reeg b zugẽ, ti b ka tõe rẽ ye, rënd wãnde yaa tagmase yam pugẽ, sên yaa vëenega ti zẽng sên ka yi ne Wënd tũudum yaa zaalem.

Rẽ poorẽ, t'a kus-ba n yeel-ba ti daliil sên reeg gãf-rãmbẽ wã ka be ye, A yeelame: {Wa-y ne gafo taaor ti gaf-kãngã (Alkvrãana) pa wa} ti gafã boond n tugd lagem-n-taare, { maa bãngr sên da loog vũune} yãmb sên rik a faad tẽn-tvumbẽ wã sên reng taoorã t'a sagndẽ ti b maan lagm-n-taare. D sên mi yaa ti b kongra ne b na wa ne tagmase sên yi baa tẽn-tvum a yembr nengẽ sên wilgd rëndã, d pus n loeeme n wãage n maan hakuka ti tẽn-tvumbã fãa gill boolame n tug b Soabã

yeembgo, la b gidge n yi lagem-n-taar ne-A, yē me la bāng bedre b sēn yā b nengē) Tafsir [bn Sa'adī 779.

La Wēnde -A Naam yilgame n zēke- Yē la Naamā Soaala A ka tar lagem-n-taaga a Naamē wā ye, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ ۚ بِيَدِكَ الْخَيْرُ ۚ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
}

{Yeele: " m Soaba Wēnde, naam Soaada, Fo kōta naamā F sēn tull a soaba, la F reegd naamā F sēn tull a soab nengē, la F zisgd F sēn tull a soaba la F faagd F sēn tull-a, sōmā wā bee Fo nugē, ad Fo yaa Tōodg ne būmbā fāa} [Aal-[mraan: 26.] Wēnd leb n yeelame, A Naam zēkyā, n wilgdē ti naam sēn pidi, yaa Yēnda n so dūni Yikr raarā

{يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ ۚ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ ۚ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ۚ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ
}

{raar ning bāmb sēn vēnegdā, ti bāmb būmb ba a yembr pa solgd Wēnd ye, ānd n so naamā rūnda? Yaa Wēnd sēn yaa a Yembrā n yaa Windā.} [Ġaafir: 16]

La Wēnde, A Naam yilgame n zēke, a ka tar lagem-n-taaga A Naamē wā, maa A naanegē wā, maa A kordgē, maa A tūudmē wā., Wēnd yeelame, A Naam zēkyā

{ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِيلِ ۖ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا }

{ La yeele: "pēgr be ne Wēnde, Naab ning sēn pa tar biiga, A leb n pa tar lagem-n-taaga A naamã puga, A pa tar lall-n-taaga pāng kaaleg ying ye, la f waoog-A n zisg-A zisgr tekē.} [Al-ısrāa'v: 111] Wēnd leb n yeelame, A Naam zēkyā:

{ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا }

{ Naab ning sēn so saasā la tēnga naama, A pa tar biiga, A pa tar lagem-n-taaga A naamē wā ye, A naana būmbā fāa n kūt t'a zems zemsg tekē} [Al-Furkaanu :2] Rēnd Wēnde, Yēnda la Soaala, la zēng sēn ka Yē yaa Yēnda n so, A Naam yulgame, Yēnda la Naandā la zēng sēn ka Yē yaa bōn-naandga, yaa Yēnda la sēn korded yela, la ning yel sēn yaa woto yaa tilae ti b tū-A, zēng sēn pa Yēnda tūudum yaa yam pa ta la rē, n yaa lagem-n-taare, n sāam dūni wā la Laahre, Wēnd yeelame, A Naam zēkyā:

{ وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا ۚ قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۚ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ }

{La b yeele: (Yahvud-rāmbā) " yi-y Yahvud-rāmba maa Nasaar-rāmba ti y na yi kāndagdba, yeele: "ayae, yaa a [braahum Dīina la tōnd tūud bala, sēn

yaa Wēn-yeemdā, a pa yi n yaa Lagme-n-taar soab ye"} {Albakara 135}; Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{ وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِّمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۖ وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا }

{ La ānd dīin n manege n le yud sēn bas a menga n tūud Wēnde ti yē yaa manegda la a tū a [braahum dīina sēn kill n yi lagm-n-taarā n tēeg turg ne Wēnd-yembgā, la Wēnd gāda [braahum n maan A zoa} [Annisaa'v: 125] La Sīdā (Wēnde) A Naam yilgame, A vēnegame ti ned ning sēn wa n tvg n tūud zēng sēn ka a [braahum sorā sēn yaa Wēnd noangā -tilgr be a yīnga- rēnd yē soab n maan a meng yalem, Wēnd yeelame A Naam zēkyā: {la ānd n kisgd a [braahum Dīinā sā n pa sēn yalm a menga, la hakuka Tōnd tūs-a lame Dūni pvgē, la Yaoolem raarā a bee nin-sōmbsā pvgē} {Albakara 130};

9- La Wēnde, A Naam yilgame, A ka roge, b ka rog-A, A ka tar mams-n-taaga, A ka tar bilg-n-taaga.

La Wēnde, A Naam yilgame, A ka roge, b ka rog-A, A ka tar mams-n-taaga, A ka tar bilg-n-taaga. Wēnd yeelame, A Naam yilgame n zēke:

{قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (1) اللَّهُ الصَّمَدُ (2) لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ (3) وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا
أَحَدٌ (4)}

{Yeele: Yēnda la Wēnde, A yaa A Yembr tãa. (1)

Wēnd la b sēn Tikd A soaba. (2)

A ka roge, b ka rog-A.(3)

Mams-n-taag me ba a yembr ka ne-A ye. (4)} [Al-
ḥlaaṣ:1-4]. Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ ۚ هَلْ
تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا}

{Saasã la tēngã la bũmb nins sēn be b yiibã suk
Soabã, ḅi f tũ-A la f maan sugr ne A tũudmã, rē yĩnga
fo mii A wōneg bu? A pa tar to ṭi tar A yṿurã ye.}
[Maryam: 65] La Wēnd leb n yeelame, A Naam yṿi
wagelle:

{فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ
أَزْوَاجًا ۚ يَذُرُكُمْ فِيهِ ۚ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ}

{Saas la tēng yēbgdã,a maana pagba sēn yi yãmb
mēnsē wã n kō yãmba, la yãag la raogo rũmsē wã me,
n wṿsgd yãmb sēn tũ ne b yiibã, bũmb pa be n wōnd-
A ye, la Yēnda la a Wṿmda n ya a Neta.} [Aššṿvraa:
11]

**10- La Wēnde, A Naam yṿlgame n zēke, A
ka sigd bũmb pugē, A ka lebgd yĩng**

soaba n kē būmb pugē baa fvi sēn yi A sēn naana pugē ye:

La Wēnde, A Naam yilgame n zēke, A ka sigd būmb pugē, A ka lebgd yīng soaba n kē būmb pugē baa fvi sēn yi A sēn naana pugē ye, A leb n ka naagd A Meng ne baa fvi, bala Wēnde, Yēnd la Naanda, la zēng sēn ka Wēnde, yaa bon-naandga, Yē yaa Paada la zēng sēn ka Yēnda yaa sata, la būmb fāa, Yēnda la a Soaada, Yēnda la a Naanda, rēnd A ka sigd baa fvi A bon-naandsē wā ye, A bon-naandsā me, baa a yembr ka tōe n sigi Wēnd pugē ye, A Naam yilgame n zēke, la Wēnde -A naam yilgame n zēke- Yē bedremā n yud fāa gillā, Yē zislem n yud būmbā fāa gilli, Wēnd yeelame -A Naam zēkyā- n kUSD neb nins sēn yag ti Wēnd siga a Sus-ti-maag pugē wā:

{لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ ۚ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَأُمُّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ۗ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ }

{Sida neb nins kufi-yā, sēn yeel-b ti Wēnd la a Sus-ti-maagā a Maryam biigā, yeele: " yaa ānd n tōe n gudg Wēnd baa a fvi t'A sā n tvi n na n halk a Sus-ti-maag a Maryam biigā la a ma wā la sēn be tēng pug fāa, la Wēnd n so saas la tēng naamā la sēn be b yiibā svka. A

naanda A sēn tulɓe, la Wēnd yaa tōogd ne būmba fāa.}

[Al-Maa'ida 17]. Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ ۚ فَأَيْنَمَا تُولُوا فَتَمَّ وَجْهُ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (115) وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۚ سُبْحَانَهُ ۚ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ كُلُّ لَّهُ قَانُونٌ (116) بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (117) }

{la Wēnd n so yaang la wīnto-lvungē, rēnd yāmb sēn toglē fāa, be la Wēnd be, ad Wēnd yaa Yalenga n yaa Mita (115)}

la b yeele: "Wēnd tara biiga". Ad A Naam yulgame! Pa woto ye, A soo sēn be Saasē wā la Tēngē, ānkām fāa yaa sēn sak A tōogā (116)

yaa saas la tēng Yēbgda, A sã n bu yelle, A yet-a lame: "yɪ". T'a be yubo. (117) } {Albakara 115-117}; Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا (88) لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا (89) تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَفْقَطَرْنَ مِنْهُ وَتَشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا (90) أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا (91) وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا (92) إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتِي الرَّحْمَنِ عَبْدًا (93) لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا (94) وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا (95) }

{La b (yahvv-rāmb la nasaar-dāmba) yeelame ti: "yolsg naabā tara biiga". (88)}

Ad yāmb wa ne yel-kisgdg sēn yaa bedre. (89)

Saasā tull n pārsame gom-kāngā yīnga ti tēngā tull n pus n pārsē ti tāmsā tull n wuri wurub tekē. (90)

B sên yeel ti yolsg naabã tara biigã yĩnga. (91)

La pa sōmb ne yolsg Naabã t'A wa tar biig ye. (91)

Ad būmb ning sên be saasē wã la tēngē wã fãa wata
yolsg Naab nengē ti b yaa yembse n gānegd b mense.
(93)

Ad A minimã gūbg-b-lame la A sōd-b sōdb
tekē.(94)

La b yembr fãa na n waa A nengē Yikr raarã t'a yaa
a yembre. (95)} [Maryam 88-95] A leb n yeelame A
Naam Zēkyā:

{ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمُوتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا
خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمُوتِ
وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ }

{Wēnde, soab sên tūud n tilg ka be ti sã n pa Yē
ye, A yaa Vta vum sên pid Soaba n yaa Maan-m-toor
Soaba, gōeem pa yōnkd-A, pa Suusgu, A soo sên be
saasē wã la sên be tēngē wã, ānd n na n sugš A nengē
ti sã n pa tū ne A yarda, A mii sên be bāmb neng taoore
la b poorē, la b pa gūbgd būmb A bāngrē wã ye sã n
pa A sên tull a soaba, A tagbã zīigē (Alkursiyv)
yāmba saasã la tēngã, la b yiibã gūub pa zu-leoog ne-
A ye, la Yē la a Zēkr Naaba n yaa a Zisgo} [Albakara:
255]. Rēnd ned ning yell sên yaa woto, t'A bon-
naandsã me yaa woto, A na n kēe bon-naandsã pugē

wān-wāna? Maa A rik-a t'a yaa A biiga wān-wāna?
Maa A maan-a t'a lagm-A n yaa Soab wān-wāna?

11- Wēnde -A Naam yulgame n zēke- A yaa nimbāan-Zoeta n yaa Yoalsda ne A yembsā, rē n kut t'A tum tēn-tuumbā, la A sik Gaf-rāmbā.

Wēnde, A Naam yulgame n zēke, A yaa nimbāan-
Zoeta n yaa Yoalsda ne A yembsā, la sēn be A yolsgā
ne A yembsā pugē, yaa A sēn tum tēn-tuumbā b nengē,
la A sik Gaf-rāmbā n kō-ba, buul yīng tī b na yi kutēndā
la lagem-n-taarā ligsē n tug Wēnd-yembgā la kāndagrā
vēenemē, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ }

{Yē la Soab ning sēn sikd a yambā zugu Aayae
vēenesā, t'A na yiis yāmb ligsē wā n tug vēenemē wā,
la Wēnd yaa nimbāan-zoeta n yaa yolsd ne yāmba.}
[Alhadudv: 9]

lWēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ }

{La Tōnd pa tums foom rēnda yolsg yīnga ne dūni
wā rāmba.} [Al-Anbiyaav:107]. La Wēnd sagla A
Nabiyaamā t'a togs yembsā tī yaa Yēnda la Yaafdā la
Yolsdā, rēnd Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ نَبِيُّ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ }

{ Kō M yembsā kibare ti yaa Maam la yaafg naaba n ya a yolsg Naaba } [Al-hiğrv 49] La sēn leb n be A nimbāan-zoεεgā la A yolsgā pugē, yaa ti yaa Yēnd n pārgd keelem la A sikd sēn be neere A yembsā zugu, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بَضْرًا فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ ۚ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ ۚ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۚ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ }

{ La ti Wēnd sā n sus foom ne wēnga, ned pa be n tōe n lak-a ti pa Yē ye. La A sā n tull foom ne neere ned pa tōe n tus-a ti pa Yē ye. A kōta A yudlemā A sēn rat ned ninga A yembsā suka, Yē la yaafg naaba n yaa yolsg Naaba. } [Yuunus: 107]

12- Wēnd la Soab sēn yaa Yolsda, Yēnd A Yembr tāa n na n geel yembsā Dūni wā yikr raarā, wakat ning A sēn na n yik-b fāa b yāadē wā, n rol ned fāa a sēn tumā, sōma la wēnga. Rēnd ned ning sēn tuma n yaa sid-kōta, yē soab tara neema sēn duumdi, la ned ning sēn kufla la a tum

wēnga, yē tara nong sēn yaa bedre yaoolem raarā.

Wēnd la Soaba, n yaa a Yoalsda, Yēnd A Yembre
n na n geel yembsā dūni yikr raarā, b sēn wat n yik b
fāa gilli b yaadē wā, n rol ned fāa gilli a sēn tumā, zem
ti yaa sōma maa yaa wēnga. Rēnd ned ning sēn tuma
tuum sōmbse n yaa sid-kōta, yēnda tara neema sēn
duumdi. La sēn kīfla la a tum wēnse, yē tara nongo sēn
yaa zisgo dūni yikr raarā. Rēnd sēn be Wēnd tēeg-tirga
pidb pugē -A Naam yilgame n zēke- la A buvdā minim
la A yolsgā ne A yembsā, yaa A sēn maan dūni-kāngā
ti yaa tuum zaka, la A leb n maan zak a yīibē soabā ti
yaa rolbo la geelgo la yel-sōmde, buul yīng ti manegd
na paame a maan-neerā yel-sōmde, ti nin-wēnga la
wēgda la maan-n-zuvg soaba paam a kedgrā la wēgbā
sibgre; la yel-kāngā yōy sānd sēn tōe n wa kus-a yīngā,
Wēnd maana tagmas-rāmb sēn yaa wusgo sēn wiligdi
ti yikrā kūmā poorē wā yaa sīda, sāmbg ka be a pugē
ye, Wēnd yeelame, A Naam zēkyā:

{ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ
وَرَبَتْ ۚ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِي الْمَوْتِ ۚ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ }

{la sēn leb n be A yel-soalmā pugē, yaa fo sēn ne
tēngā t'a yaa sēn kvī, ti Tōnd sā n sik koom a zugu la a
sēn pusi n fugumdi, ad soab ning sēn vuvg-a wā hakuka

A yaa kū-rāmb vuvgda, ad A yaa tōogd ne būmbā fāa gilli} [Fuṣṣilat :39] Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن ثَرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِّن عَلَقَةٍ ثُمَّ مِّن مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنَبِّئَنَّ لَكُمْ ۖ وَنَقُرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِنَبْلُوًا أَسَدَكُمُ ۖ وَمِنْكُمْ مَّن يُّتَوَفَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّن يُّرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا ۚ وَتَرَىٰ الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ }

{ yāmb a nebā, y sã n bee sik pug ne Dūn wā yikrā, bı y bāng tı Tōnd naana yāmb ne tāndo, rē loogr poorē n yi mani, rē loogr poorē n yi zı-pelle, rē poorē n yi nēm-vōre, be be naaneg sēn pida leb n be be naaneg sēn pa pidi tı na n fabe, la yaa sēn na yıl n wīnig yāmb (Tōnd pānga), la D tabend rog-wuvdē wā būmb ninga D sēn tvlle, n tvğ n tãag wakat sēn yāke raare, rē poorē tı D yiis yāmb tı y yaa komb-peelse, rē poorē tı y wa tvğ n ta y bi-bulem sasa. Be yāmb pugē sēn maand kaalem, la be yāmb pugē ned sēn na n tı kvvl n tı ta a yōorā yaalg wakato t'a le ka mi baa fvı a sēn da mi poorē, la fo yēta tēng-gāngā t'a yaa sēn kvı n pelge, tı Tōnd sã n sik koom a zugu, la a sēn wuvge n pusi, n bul n yiis bōn-bundi toor-toore tı be neere } [Al-hağ : 5] Rēnd Wēnd sēn yaa Yē la sīdā, A togs Aaya-kāngā pugē, tagmas a tãabo yam wēngē sēn wiligd Yikrā kūumā poorē, bāmb me la :

1- Yaa ti nisaalā Wënd naan-a la a sungre wā ne tom, rënd sēn naanā ne tomā a toēeme n leb n lebs-a a sēn wat n lebg tom.

2-Yaa ti Wënd sēn naan ninsaala ne ko-peelgā (Mani), A leb n tōeema n lebs ninsaala vumē a kūmā poorē.

3-Yaa ti sēn vuuga tēngā ne sa-koomā a sēn da ki poorē wā, A tōeeme n vuug nebā b kūmā poorē, leb n be Aayae-kāngā pugē tagmas sēn yaa bedre, n wiligd ti Alkvrāanā yel-solmā sēn ka to la a sēn komsid geesdbā, rënd yaa wān-wān to la Aayar-kāngā tōog n tigm- ne a sēn ka wok fāa- tagmas-rāmb a tāabo yam weengē ti yaa vēenega n wilgd masaal sēn yaa bedre.

Wënd le yeelame A Naam zēkyā:

{ يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجْلِ لِلْكِتَابِ ۖ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ ۖ
وَعَدًا عَلَيْنَا ۖ إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ }

{ Raar ning Tōnd sēn na n wa pil saagā ti yaa wala gaf-rāmb karaaga pilbu, Tōnd na n lebs-a lame wala Tōnd sēn da sung a naaneg-a toto wā, yaa puleng D sēn rike, D na n pidsame} [Al-ambiyaa'v:104] Wënd leb n yeelame A Naam zēkyā:

{ وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ ۖ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ (78)
قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ }

{ La kifrã rika bilgr n wilig Tõndo la a yĩma a naanegã sẽn yulã; a yeelame: " ãnd n tõe n vuvg kõabã t'a sã n kẽ bugdu?". (78)

{ Yeel-a:" Soab ning sẽn yëbg-a raëenemã n na n vuvg-a, la Yënd n yaa mit ne naaneg fãa"} [Yasun: 79]
Wënd le yeelame A Naam zëkyã:

{ اَأَنْتُمْ أَشَدُّ خُلْفًا أَمْ السَّمَاءُ ۖ بَنَاهَا (27) رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّاهَا (28)
وَأَعْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا (29) وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا (30)
أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا (31) وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا (32) }

{ Rẽ yĩnga yãmb naanegã n yud toom bu, bĩ yaa saagã? yaa Wënd n me-a. (27)

A zëk a beoongã n zems a taaba. (28)

n sobg a yungã la A vëneg a wĩndgã. (29)

la Tëngã, rẽ poorẽ la A yadg-a. (30)

A yiis a pugẽ a koomã la a yamdã (31)

La tãmsã, Yẽ n sel-ba (32) [Annazi'aat :27-32]
Rënd Naab a Wënd vënegame n wilig tõnd ti ninsaala naanegã a ka kegeng n yud saasã la tẽngã naaneg ye, la bũmb ning sẽn be b yiibã suka, rënd (Wënd) ning sẽn tõe n naan saasã la tẽngã, A ka kongde n na n lebs ninsaala noor a yiibẽ soab ye.

**13- Wënde -A Naam yulgame n zëke- A
naana a Adama ne tom, n maan a
koambã ti b fugdẽ yẽ loogr poorẽ, rënd**

**nebã fãa gilli, b yēgrā yaa yembre,
yudlem ka be ne kōbgo n yud kōbg a to
ye, (yudlem) ka be ne neba neb a taab
zugu ye, sã n ka ne Wēn-zoεεg bala.**

Wēnde -A Naam yulgame n zēke- A naana a Adam
ne tom, n maan a koambã tĩ b fugdē rē loogr poorē,
rēnd nebã fãa gilli b yēgrā yaa yembre, yudlem ka be
ne kōbgo kōbg a to zug ye, (yudlem) ka be ne neb me
neb a taab zugu sã n ka ne Wēnd zoεεg bala. Wēnd
yeelame A Naam zēkyã:

{يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ
لِتَعَارَفُوا ۚ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ }

{ yãmb a neba! Ad Tōnd naana yãmba roap la
pagba n maan yãmb tĩ y yaa ninbuiidu, la buud-buudu,
tĩ y na bāng taab yīnga, ad yãmb sēn yuda waoogr
Wēnd nengē yaa yãmb sēn yuda ne Wēn-zoεεga, ad
Wēnd yaa mita, n yaa minim tēng-n-biiga.}

[Alhuḡvraat 13] Wēnd le yeelame A Naam zēkyã:

{وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ نُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَرْوَاجًا ۚ وَمَا تَحْمِلُ مِنْ
أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ ۚ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ وَلَا يُنْقَصُ مِنْ عُمْرِهِ إِلَّا
فِي كِتَابٍ ۚ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ }

{ La Wēnd naana yãmb ne tom, rē poorē tĩ tũ ne
yīng-koome (Mani), rē poorē t'A maan yãmb yiib-
yiibu (rao la paga), la yāang ka be sēn na rik puga, a

le ka rogde rëndame ti yaa ne A sën mi tiiri, la bôn-naandg buud ka be yoor sën na wogle, a yoorã me pa boogd baa bilfu, rëndame ti ra gulsa sebr pugẽ. Ad rënda yaa naana wvsg ne Wënde.} [Faatur: 11] Wënd le yeelame A Naam zëkyã:

{ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِنَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ ثُمَّ لِنَكُونُوا شُيُوخًا ۖ وَمِنْكُمْ مَن يَتُوفَىٰ مِنْ قَبْلِ ۖ وَلِنَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ }

{ Yẽ la Soab ning sën naana yãmba n yi tomẽ, rë poorẽ n yi zı-pelle, rë poorẽ t'A yiis yãmba ti y yaa bi-beelga, rë poorẽ ti yãmb tat y pãng sasa, rë poorẽ ti y yı nin-këemba. La bee yãmb pugẽ sën kiid ti ka ta nin-këeg wakat ye. La sën na yılẽ ti y ta wakat sën yãk raare la sãnd-sãnde y na tags n gese} [Gaafir: 67] Wënd leb n yeelame -A Naam zëkyã- n wilg t'A naana Sus-ti-maagã ne sagell ning sën yaa tilae t'a yı wã, wala A sën naan a Adam ne tom sën tũ ne Sagell ning sën yaa tilae ti yı wã, Wënd yeelame A Naam zëkyã:

{ إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ ۖ خَلَقَهُ مِنْ نُّرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ }

{

(Ad a Isa bilgri Wënd nengẽ yaa wala a Aadama, A naan-a lame ne tom, rë poorẽ t'A yeel-a:" yı ! ". T'a be yubẽ) {Aal-[mraan: 59}. La mam ra reng n togsame ti looge gom-sull (paragraf) sōor a (2), ti

Nabiyaamã -Wënd puvsɔg la A tɪlgr be a yĩnga- a wilgame ti nebã fãa zema taaba, yudlem ka be ne neda a to zugu rēnda ne Wēn-zoεεga.

14- La biig fãa rogda Rog-ne wã (Lɪslaangã) zugu.

La biig fãa rogda Rog-ne wã (Lɪslaangã) zugu, Wënd yeelame A Naam zēkyã:

{ فَأَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا ۚ فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا ۚ لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ۚ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ }

{Bɪ f togl f nengã n tees diĩnã ti f yaa sēn bald n yit lagm-n-taare n toɡnd Wēn-yemgo, woto yaa yalē ning Wënd sēn naan nebã a zvgã, Wënd naanegã ka tar tedgr ye, wānde la diĩn sēn yaa turgã, la ad nebã sēn yud wvsɔg fãa ka mi ye} [Arrvum: 30] La Alhanafiyã wã (Wënd yembgã) yēnda la a [braahum sēn yaa Wënd noangã Sorã -Wënd tɪlgr be a yĩnga- Wënd yeelame A Naam zēkayã:

{ تُمْ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۚ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ }

{Rē loogr poorē ti Tōnd tvms ti wa fo nengē: " ti f tũ a [braahum sorã sēn yaa sor sēn kuld n yit lagm-n-taarã n tvgd Wēn-yembgã, la a [braahum pa yɪ n naag lagem-n-taarã rãmb ye.} [Annahlv: 123] La Wënd Tēn-tvumã -Wënd puvsɔg la A Tɪlgr be a yĩnga-yeelame:

«مَا مِنْ مَوْلُودٍ إِلَّا يُولَدُ عَلَى الْفِطْرَةِ فَأَبَوَاهُ يُهَوِّدَانِهِ أَوْ يُنَصِّرَانِهِ أَوْ يُمَجِّسَانِهِ كَمَا تُنْتَجُ الْبَهِيمَةُ بِهَيْمَةٍ جَمْعَاءَ هَلْ تُحْسِنُونَ فِيهَا مِنْ جَدْعَاءَ»

«Biig ka yi n na n roge, rëndame t'a roga Rog-ne wā (Lislaangā) zugu, t'a rogdb a yiibā maan t'a lebg Yahvuda, maa b maan t'a lebg Nasaara, maa b maan t'a lebg maoong-kvuda, ti yaa wala rūmsā sēn rogd b koambā ti b naanegā yaa sēn pidā, rē yīnga yāmb yāta tvb gurs b pugē?» Rē poorē, t'a Abv Hvræera yeele, Wënd yard be a yinga:

{فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ}

{ yaa yalē ning Wënd sēn naan nebā a zvγā, Wënd naanegā ka tar tedgr ye, wānde la diin sēn yaa turgā, la ad nebā wvsg fāa ka mi ye} [Arrvum : 30] Şahuh Albvhaart 4775. Tı Tēn-tvumā -Wënd pvvsg la A Tvlgr be a yīng- yeele:

«أَلَا إِنَّ رَبِّي أَمَرَنِي أَنْ أَعْلَمَكُمْ مَا جَهِلْتُمْ مِمَّا عَلَّمَنِي يَوْمِي هَذَا كُلُّ مَالٍ نَحْلُثُهُ عِبَادًا حَلَالًا وَإِنِّي خَلَقْتُ عِبَادِي حَقَّاءَ كُلُّهُمْ وَإِنَّهُمْ أَتَتْهُمْ الشَّيَاطِينُ فَاجْتَالَتْهُمْ عَنْ دِينِهِمْ وَحَرَمْتُ عَلَيْهِمْ مَا أَخْلَلْتُ لَهُمْ وَأَمَرْتُهُمْ أَنْ يُشْكُرُوا بِي مَا لَمْ أَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا»

«Ad mam Soabā sagla maam ti m wilg-y yā y sēn zv būmb ninga, A sēn wilg maam būmb ning mam rakāngā pugē wā, "ti arzek fāa Mam sēn kō yamba yaa halaale, la ad Mam maana M yembsā ti yaa Wënd yembdbā b fāa gilli, la ad svutāambā n waa b nengē, n veoog-ba n yi b diinē wā, n gıdb-ba n yi būm ning Mam sēn kō-b sor ne-a ti yaa halaalā, la b sagl-ba ti b maan lagem-ntaar ne Maam, ne būmb ning Mam sēn ka sik tagmas a zugu » A Muslim n togs-a 2865.

15- La ned ka be ninsaalbã pugẽ n rogdẽ t'a yaa tudgda maa a rik a to tudgdr faad ye:

Ned ka be ninsaalbã pugẽ n rogdẽ t'a yaa tudgda maa a rik a to tudgdr faad ye, la Wënd kōo tōnd kibare -A Naam zēkyā- t'a Adama -tulgr be a yīnga- a sēn wa n yōsg Wënd sagellā, n rī tugā yē ne a paga a Hawaa wā, t'a maana mimsa la a tuubi, la a kos Wënd yaafo, tī Wënd leems-a t'a yeel gom-biis sēn yaa yīlma, t'a sīd yeel-ba, tī Wënd reeg b yiibā tuubgu, Wënd yeelame A Naam zēkyā:

{وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ (35) فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ ۖ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ (36) فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ ۚ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (37) قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا ۚ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

{(38)}

{La tēeg Tōnd sēn wa n yeel a Adama: "zīndi, foom ne f pagā Arzānā pugẽ, la y rī a pugẽ ne maan-m-yam yāmb y sēn dat fāa, la y ra pēneg tī-kāngā tī y yīta wēg-m-mens rāmba (35)

t'a sūtāan kūt tī b yiibā salg tuga wēngẽ, n yī sabab n yīis b yiibā b sēn da beē wā, tī Tōnd yeel-ba: sig-y

yāmb ne taab yaa beem, la yāmb tara Tēngā pugē
yōgneg zīiga la wum-noogo n tvg wakato (36)

t'a Adam reeg goam-biisi sēn yi a Soabā nengē, t'A
reeg a tuubgā, ad A yaa tuubg Rēegda n yaa Yolsda
(37)

Tı Tōnd yeelle: "sig-y fāa gilli n yi Arzēna pugē, tı
kāndagr sã n wa yāmb nengē sēn yi Mam nengē, rēnd
sēn tū Mam Kāndagrā ad yaees ka b zugu, b kō n sām
b sūur me ye (38)} {Albakara 35-38}; La Wēnd sēn
reeg a Adam tuubgā -tulgr be a yīnga-, rēnd a ka le tuk
tudgrā ye, rēnd zī-kāngā, a koambā ka leb n rikd tudgr
ning sēn yēes ne tuubgā faad ye, la yēgrā yaa tı
ninsaala a ka rikd a to zub ye, Wēnd yeelame A Naam
zēkyā:

{وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا ۖ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ ثُمَّ إِلَىٰ
رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ }

{ La yōor fāa pa tvm̄d rēnda a meng zugu, la zı-
tukd pa tukd a to zub ye, rē poorē y lebeng-zīig yaa y
Soaba nengē t,A kōe kɪbare y sēn ra yı n yōsd taab
būmb ning pugē wā} [Al-an'aamu : 164]

Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{مَنْ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۚ وَمَنْ ضَلَّٰ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۚ وَلَا تَزِرُ
وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا }

{ Ned ning sēn kāndaga a kāndagrā nefda a mengā,
le ned ning sēn menemā yaa a meng bala, la yōor pa
tuk a to zub ye, la Tōnd pa yī n na sībge rēndame tī D
reng n tum tēn-tuuma.} [Al-ısrāa'v: 15] Wēnd le
yeelame A Naam zēkyā:

{وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۖ وَإِن تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ جِمْلَتِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ
شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۖ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ ۚ وَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ ۚ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ }

{ La yōor pa tuk a to zub ye, la yel-wēn-soab sā n
bool tī b sōng-a n tūke, b ka sōngd n tuk baa fvi, baa
tī sā n yaa rog-pēta, ad fo sēn bugsdā yaa neb nins sēn
yæsd b Soabā ne b sēn ka ne-A wā fāa la b yals Pvsḡā,
la sēn yilgda a yilgd a meng yīng bala, la yaa Wēnd
nengē la lebgrā zīga.} [Faṭır: 18]

16- La nebā naanegā vōorā yaa: Wēnd tūudmā Yē A Yembre:

La nebā naanegā vōorā yaa: Wēnd tūudmā, Yē A
Yembre, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ }

{ Mam ka naan zīn-dāmbā la nīnsaalbā rēndame tī
yaa b na tū Maam yīnga} [Azzaariyaat 56],

17- Lıslaoongā waooga ninsaala - b rap la b pagba- la a leb kō-a a hake-rāmba

**gilli, la a maan-a ti b na n sok-a a sēn
tūus yel ninsā fāa gilli la a tuvmā fāa gilli
la a manesmā fāa, la a tukd-a tuvm ning
fāa sēn na n nams a mengā, maa sēn
namsd neb a taaba.**

Lislaooṅgā waooga ninsaala - b rap la b pagba- rēnd
Wēnde - Anaam zēkyā- Naana ninsaalā, buul yīng t'a
na yī lēdsda tēngā pvgē Wēnd yeelame, A Naam zēkyā:

{ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً }

{ la tēeg f Soabā sēn da yeel Malegsā: ad Mam na
n ninga Tēnga pvgē Lēdsda } {Albaḱara: 30};

La waoog-kāngā, a gūbga ne Adam koambā gilli,
Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا }

{ La ad Tōnd waooga a Adam-koambā la D wōr n
kō-ba sēn na rik-ba ween-vuvvgē la mogrē la D rulg-ba
rī-yilm buud fāa la D zēnk-ba n yug Tōnd sēn naana
wvsg fāa yusg tekē } [Al-īsrāa'v: 70] Wēnd le yeelame
A Naam zēkyā:

{ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ }

{ Sīd la hakuka, Tōnd naana ninsaala, t'a tar yagd
sēn yud sōmblem. } [Attunu :4]

La Wënd gıdga ninsaala t'a maan a mengã zuvre n
pvgd bũmb b sẽn tũudi, maa bõn-pvgdga zẽng sẽn ka
Wënd ye, Wënd yeelame A Naam zẽkyã:

{وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ ۖ وَالَّذِينَ
آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ ۚ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ
جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ، إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا
الْعَذَابَ وَقُتِّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ }

{ La be nebã pvgẽ sẽn gãd-b soab-dãmba zẽms sẽn
pa Wẽnde n nong-ba wala Wẽnd nonglem, la ad sẽn
kõ-b sıdã, bãmb Wẽndã nonglem keelem n yud bãmbã
sẽn nong-b sob-rãmbã, la lak wẽgdbã sã n da yãtẽ
lame bãmb alhaalã, bãmb sẽn wat n yã nongã n bãng
tı pãng fãa yaa Wẽnd n so la b bãng tı Wẽnd yaa nams
kẽgẽn soaba. wakat ning b sẽn n pvgb rãmbã sẽn wat
n zãag b mens ne sẽn tũb bãmbã, tı b yã nongã mõsã tı
tõk-n-taarã ne bãmb sukã wãage. (B naan n gũus b
mense) } {Albakara: 165-166}; La Wẽnd leb n
yeelame -A Naam zẽkyã- n wilgd pvgdbã la b sẽn
pvgd-b rãmb ne zĩri-beedã, b halhaalã sẽn na n yı dũni
yikr raarã:

{قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ
جَاءَكُمْ ۖ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ (32) وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا
بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا ۚ
وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا
ۚ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (33) }

{Sēn maan-b waoog-m-mengā yeela valemsā : " rē yīnga tōnd n gıdg yāmb n yi sīdā tūubu, a sēn wa yāmb nengē poorē? Ka woto ye, yāmb n da yı n yaa nin-wēns bala" (32)

La sēn ya b valemsā yeela waoog-m-mengā-rāmbā: "yaa yvng la wīntoog sulem tvvma, yāmb sēn da sagēnd tōnd tı d kıfl ne Wēndā la d bao lagm-n-taas n paas-A". Tı b solga maan-m-bāngē b sēn wa n yā nongā; la Tōnd ninga sēn kıfl-ba yubli n wā bānse. Rē yīnga b rond-b lame tı ka b sēn da tvmdā? (33)
[Assaba'v: 32-33]

La sēn pid Wēnd tēeg turgā pvgē -A Naam zēkyā-yikr raarā, yaa A sēn na n rogl boaandb la taoor rāmba nins sēn yaa menemdbā, b mensā zubā la bāmb sēn mens-b rāmb tı ka tū ne bāngrā zubo, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۖ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّوهُمْ بَغِيرٍ عِلْمٍ ۖ أَلَا سَاءَ مَا يَزُرُونَ}

{Tı b na n wa tvk b zubā paeem dūni-yikrā raare la neb nins bāmb sēn menmesd-b tı pa tū ne bāngrā zubo, ad bāmbā sēn tvkdā yı wēnga.} [Annahlv: 25]

La lıslaamdā leb n kōo ninsaala a hake-rāmb gilli, dūni kaanē la laahre, la hake ning sēn tvg n zıs n yud lıslaoongā sēn kō la a vēneg n wilig nebā, yaa Wēnd

hake wã sên be nebã zugã la nebã hake sên be ne
Wëndã.

فَعَنْ مُعَاذٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَنَا رَدِيفُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «يَا مُعَاذُ» قُلْتُ: لَنَبِيِّكَ وَسَعْدِيكَ ثُمَّ قَالَ مِثْلَهُ ثَلَاثًا: «هَلْ تَدْرِي مَا حَقُّ اللَّهِ عَلَى الْعِبَادِ» قُلْتُ: لَا قَالَ: «حَقُّ اللَّهِ عَلَى الْعِبَادِ أَنْ يَعْبُدُوهُ وَلَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا» ثُمَّ سَارَ سَاعَةً فَقَالَ: «يَا مُعَاذُ» قُلْتُ: لَنَبِيِّكَ وَسَعْدِيكَ قَالَ: "هَلْ تَدْرِي مَا حَقُّ الْعِبَادِ عَلَى اللَّهِ إِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ: أَنْ لَا يُعَذِّبَهُمْ»

rënd yi a Mu' aaz nengê, Wënd yard be a yînga, a
yeelame: « Mam da zao Nabiyaam poorê a bonga zug
-Wënd puvsg la A tulgr be a yînga- t'a yeel maam: " a
Mu' aaze". Tı m yeele: " m sak-yã, m sak f yînga". Rê
poorê t'a yeel woto buud noor tãabo: "rê yînga fo mii
Wënd hake wã A yembsã zugu?" Tı mam yeel tı ayoo,
t'a yeele: " Wënd hake wã sên be A yembsã zugu, yaa
b tũ-A la b ra maan lagem-n-taar ne-A baa fuy ye". Rê
poorê t'a kên waka pugê bala, n yeele: " a Mu' aaze!"
Tı mam yeele: " m sak-yã". T'a yeele: " rê yînga fo mii
yembsã hake sên rog Wënd bu, tı b sã n maan rëndã?:
Yaa A ra sibgd-b ye» Şahuh Albvhaarı (6840).

Lıslaoogã leb n gũu ninsaala a dîinã sên yaa sîdã, la
a arzeka la a burkîndã Wënd puvsg la A tulgr be a yîng-
yeelame:

«فَإِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ عَلَيْكُمْ دِمَاءَكُمْ وَأَمْوَالَكُمْ وَأَعْرَاضَكُمْ كَحُرْمَةِ يَوْمِكُمْ هَذَا فِي شَهْرِكُمْ
هَذَا فِي بَلَدِكُمْ هَذَا»

«Ad Wënd harma yãmb zugu, y zı-rãmba la y arzegaş
la y birkîndã, wala A sên haram rûndã raarã, y ki-
kãngã pugê, y têng-kãngã pugê wã» Şahuh Albvhaarı
(6501). La Tên-tvumã, Wënd puvsg la A tulgr be a

yĩnga, mooname n togs alkaool-kāngã sēn yaa zisgã hagiim ningã sēn yaa Wënd-na-wat-ne hagiimdã, neb sēn zīnd beenē sēn yud tus koabga sēn yaa a Şahaabsã, la a yulem maanã-kāngã n leb n keng-a kibsã raare, Wënd-na-wat-ne hagiimdē wã.

La lislaoongã maana ninsaala ti b na n sok-a a yam-yākrã fāa, la a tʊmã la a manesmã, Wënd yeelame A Naam zēkyã:

{ وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ ۖ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا }

{la ninsaala fāa Tōnd rika a tʊm gafo n pid a yublē wã, la d yiisd-a la yikra raarã ti yaa sebre, t'a mikd-a t'a yaa sēn paele, ti b yet-a karem f sebrã ti rūnda raarã taa tek ne foo ne f sēn na n geel f mengã} [Al-Israa'v: 13] Rat n yeel t'a sēn tʊm ti yaa sōma la wēnga, Wënd maandame ti tab ne-a, a ka zʊvgd yēnda n kēng nin zēng ye, rēnd b ka geend ninsaala ne a to tʊmã, b ka geend ned a to ne yē me tʊma, Wënd yeelame, A Naam zēkyã:

{ يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ }

{ Foom a ninsaala, fo yaa yaamsda ne tʊm n tʊg f Soabã nengē yaams tekē, n na n yek-A } [Al-inštkaakv: 6] A leb n yeelame A Naam Zēkyã:

{ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ۚ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ }

{Ned ning sên tuma sên sombe yaa a meng yînga, la ned ning sên wênga be ne-a, la fo Soabã pa yî n yaa wêgd baa bilf ne A yembsa ye.} [Fuşşilat :46]

la Lıslaoongã rogenda ninsaala a sên maan tum ning fãa tı namsda a menga, maa namsd neb a taaba, Wênd yeelame A Naam zêkyã:

{وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَى نَفْسِهِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا}

{ La sên maana beegre ad a maanda a menga, la Wênd yume n yaa mita n yaa buvd-mita} [Annisaa'v: 111] Wênd le yeelame A Naam zêkyã:

{ مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا }

{ yaa rênda yînga tı Tõnd guls n rogl [srayeel koamba, tı ned sã n kv yõore, tı pa tũ ne yõor sên kv tı b na n dole, maa yaa sãang la a maan têngã puga, yaa wala a kuv nebã zãnga, la ned sã n põsg-a (yõore), yaa wala a vumsa nebã gilli.} [Al-Maa'ida 32]. Tı Têntumã -Wênd puvsg la A Tilgr be a yîng- yeele:

«لَا تُقْتَلُ نَفْسٌ ظُلْمًا إِلَّا كَانَتْ عَلَى ابْنِ آدَمَ الْأَوَّلِ كِفْلٌ مِنْ دَمِهَا لِأَنَّهُ كَانَ أَوَّلَ مَنْ سَنَّ الْقَتْلَ»

«Ned ka kuvd yõor ne wêgd, rêndame tı b yãk kuvbã zubo (zunuuba) n roglg a Adam bi-rêengã zugu, bala yaa yê n yî pipi n tuk kuvbã sore» Şahuh Muslim (5150).

18- La Lislaoongã maana rapa la pagbã ti b yaa yembre, sã n yaa ne tuvmã wεεngẽ, la sakrã la rolbã la yel-sõmdã wεεngẽ

La Lislaoongã maana rapa la pagbã ti b yaa yembre,
sã n yaa ne tuvmã wεεngẽ, la sakrã la rolbã la yel-
sõmdã wεεngẽ, Wënd yeelame A Naam zëkyã:

{ وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا }

{ La sën tvmã sõma zem t'a yaa rao bi yaa paga
ti yẽ yaa sɪd-kõta yaa bãmb rãmba n kēed arzãna ti b
pa wēgd-b baa tamarv nor-mugnum bilgr ye}
[Annisaa'v: 124] Wënd le yeelame A Naam zëkyã:

{ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً ۖ
وَلَنَنزِلَنَّ لَهُم أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِّ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ }

{ Ned ning sën tuma sõma, zem ti yaa paga maa
raoa, n yaa sɪd-kita, D na vums a soab vum sën yaa
ylenga, la D na rol-b keoor sõmblem sën yud b sën da
yɪ n tvmã. } [Annahlv 97] Wënd le yeelame A Naam
zëkyã:

{ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلُهَا ۖ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ
أَنْتَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ }

{ Ned ning sën tuma wēnga, b pa roand-a sã n pa a
bilgr ye! La ned ning sën tuma somã, yaa rao ti yaa

paga, t'a yaa sid-kõata, yaa bãmb rãmbã n kēed Arzãna,
b rulgð-b la a pvgẽ, tı pa yı ne geelg ye} [Ġaafir: 40]
Wënd le yeelame A Naam zēkyã:

{ إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ
وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ
وَالْمُنْصَدِّقِينَ وَالْمُنْصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ
وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا
عَظِيمًا }

{ Ad lıslaambã la lıslaam pogsã, la sid-kõtã la sid-
kõt pogsã, la wõr-m-meng rãmba la wõr-m-meng
pogsã, la sid-toagsdbã la sid-toagsdb pogsã, la sug-
maandbã la sug-maand pogsã, la Wënd-zoatbã la
Wënd-zet pogsã, la doos-maandbã la doos-maand
pogsã, la no-loetbã la no-loetb pogsã, la sën gũusd b
tao wã b rap la b pagba la Wënd yvrã tēegdb wvsg
wvsgã b rapã la b pagba, Wënd segla yaafgo la rolb
sën yaa kēeng b yĩnga.} [Al-ahzaab :35],

**19- Lıslaoongã waooga paga la a maan tı
pagbã b yaa rapa begse tuumã wεengẽ,
la a rogl rawa rulgrã t'a sã n yaa tōog
soaba, rënd bi-pugl rulgre zao a ba, tı ma**

wā rulgr zao a biigã t'a sã n yaa kãsma n tar tōogo, ti pag rulgre zao a suda.

la lislaoongã maaname ti pagba yaa raopa boaga
Wënd Tën-tuvmã- Wënd puvsig la A tulgr be a yīng-
yeelame:

«إن النساء شقائق الرجال»

"Ad pagbã yaa rapa begse". A Attirmiizi n togs-a,
(113)

La sën be Lislaoongã sën waoog paga, yaa
Lislaoongã sën maan ti ma rulgr yaa tilae n zao a biigã
t'a sã n yaa tōoda. Wënd Tën-tuvmã- Wënd puvsig la A
tulgr be a yīng- yeelame:

«يَدُ الْمُعْطِي الْعُلْيَا أَمْكُ وَأَبَاكَ وَأُخْتُكَ وَأَخَاكَ ثُمَّ أَدْنَاكَ أَدْنَاكَ»

«Ad nug ning sën kōtã wã, yē la sën zēkã, kō f ma wã,
la f ba wã, la fo tao poaka, la f tao rawa, rē poorē sën
pē foom n yuda, la sën pē foom n yuda» lumaam
Ahmad n reeg-a La rogdb a yiibã darge sën ta to-to a
vënegrã watame -ti Wënd sã n sake- guls sull -
(paragraf limoro)- sōor(29) wã

La sën be Lislaoongã sën waoog paga pugē, yaa a
sën rogl rawa t'a rilg pagã, t'a sã n yaa tōog soaba,
Wënd yeelame A Naam zēkyã:

{ لِيُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِ ۖ وَمَن قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ ۚ لَا
يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا ۚ سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا }

{Tõog soab fāa yāk α tōogā n rīlge, la ned ning b sēn wa n weoog a rītlā α zugu, bī a rīlg Wēnd sēn kō-a wā tēka, Wēnd pa rogend yōore rēnda būmb ninga A sēn kō-a wā, ad Wēnd na n maana keelemā poorē yol-yole.} [Aṭṭalaakv: 7]

وَسَأَلَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلٌ: مَا حَقُّ الْمَرْأَةِ عَلَى الزَّوْجِ؟ قَالَ: «تُطْعِمُهَا إِذَا طَعِمْتَ وَتَكْسُوهَا إِذَا اكْتَسَيْتَ وَلَا تَضْرِبُ الْوَجْهَ وَلَا تُقَبِّحُ»

La rao n sok Nabiyaamā, Wēnd puvsg la A tīlgr be a yīnga, pag hake sēn zao a sīd yaa bōe? T'a yeele: «yaa f rīlg-a tī f sā n rī, la f yelg-a tī f sā n yelge, la f ra pāb nengā la f ra yeel t'a yaa yook ye» lumaam Ahmad n reeg-a La Wēnd Tēn-tūmā- Wēnd puvsg la A tīlgr be a yīnga- yeelame, n vēnegd pagbā hake-rāmbā sāndā sēn zao b sīdbā:

«وَلَهُنَّ عَلَيْكُمْ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ»

«La b (Pāgbā) tara hake tī rog yāmb zugu, yaa b rīlgrā la b yeelgrā ne manegre» Ṣahuh Muslim A le yeeleme puvsg la tīlgr be a yīnga:

«كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يُضَيِّعَ مَنْ يَفُوتُ»

«zunuub taa tek ne ninsaala t'a wa tvg n yeeb a sēn rīlgd b rāmbā» lumaam Ahmad n reeg-a T'a Alḥaṭaabu yeele: (A sēn yeele : " t'a sēn rīlgd-b rāmbā" a rat n yeelame ned ning rīlgr sēn zao yē wā, la α maanā wā yaa wala a yeta do-manndā, " ra maan doaaga ne būmb ning sēn pa sek fo zakā rāmb tī kella ye , n rat n bao keoor be, tī rēnda wat n lebga zunuubu tī fo sā n yeeb-ba)

La sēn leb n be Lislaoongā sēn waoog pagā, yaa a sēn maan tī bi-pugl rulg r yaa tilae n zao a ba wā, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ ۖ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُنِمَّ
الرَّضَاعَةَ ۖ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ }

{ La ma-rāmbā yēsem da b Koambā yvum a yiibu sēn pidi, sēn tvlla n na n pids yēsengā, la b sēn doge n na kō a soaba (saambā) n na n rulg-ba la a yeelg-ba wala b sēn minim n maandē } [Albakara: 233] Tī Wēnd vēneg n wilg tī zao ba ning sēn paama biiga t'a rulg a biig-a la a yelg-a sēn zemse. la Wēnd koeg sēn le yeele:

{ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَاتَوَهُنَّ أَجُورَهُنَّ }

{ la pagba sā n sak n na n yēsem n kō yāmba, bī y kis-y b keorā } [Atṭalaaku: 6] Tī Wēnd maan tī yaa tilae tī biigā yēsengā keore roga a bawā zugu, tī rēndā wiligdē tī ad biig rulg r yaa tilae n zao ba wā zugu. la sā n yeel tī (roagda) a gūbgda rawa la pag fāa, la hadiis ning sēn watā wā, tagmas n be beenē n wiligdē tī pag la a komabā rulg r yaa tilae n zao ba wā zugu. Rēnd reegame n yi a Aatsa nengē, Wēnd yard be a yīnga, t'a Hīnd yeela Nabiyaama -Wēnd puvsg la A tilgr be a yīnga- t'a Abuv Svfyaa n yaa rawa sēn yaa beed soaba,

tı mam tar tılseem n na n yāk a ligdā, tı Nabiyaamā yeele:

«خُذِي مَا يَكْفِيكَ وَوَلَدِكَ بِالْمَعْرُوفِ»

«Yāk sēn sekd foom la f biigā wala b sēn mi tı būm ning sekdame wā» Albuhaari n togs-a, Tı Nabiyaam wagellā welg n wilig koam-pugli wā la tao-pogsā rılgā yudlem ning sēn be a pıgē wā, tı Wēnd Tēn-tıvum - pıvsg la A tılgı be a yīng- yeele:

«مَنْ عَالَ ابْنَيْنِ أَوْ ثَلَاثَ بَنَاتٍ أَوْ أُخْتَيْنِ أَوْ ثَلَاثَ أَخَوَاتٍ حَتَّى يَبْنَ أَوْ يَمُوتَ عَنْهُنَّ كُنْتُ أَنَا وَهُوَ كَهَاتَيْنِ. وَأَشَارَ بِأَصْبُعِهِ السَّبَابَةِ وَالْوُسْطَى»

« Ned ning sēn zāa koam-pugli a yiibu maa koam-pugli a tāabo maa tao-pogs a yiibu maa tao-pogs a tāabo, hal tı b wa tıg n welge, maa a maan kaalem n bas-ba, maam ne yē soabā d na n yu wala bāmbā b yiibā, rē t'a teesa ne a nug-bi a yiibā, nug-bi teesdgā la a nug-bu svgrā » Silsilat Aşşahuha 296.

20- La kūumā ka yēnda la sēb ning sēn ka tar tēukā ye, ad a yaa būmb sēn yaa tedgre, n na n yi tvum zakē n na n kēng rolb zakē, la kūumā a rıkda yīngā la yōorā fāa, la yōorā me kūum yaa a sēn na wa welg n bas yīngā, rē poorē a lebgd n waa yīngē wā b sēn wat n na n yik nebā dūni yikr raarā. La yōorā ka būmb

sēn toeemde kūumã poorē n kēng yīnga a to ye, a leb n ka kēed yīng a to.

Kūumã ka yēnda la sēb ning sēn ka tar tekã ye,
Wēnd yeelame, A Naam zēkyã:

{قُلْ يَتَوَفَّكُم مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ}

{ Yeele: "kūum Malekã b sēn bobl-a soab ne
yāmbã ti reegd yāmb yōyã yē n na n kv yāmba, rē
poorē yāmb Soabã nengē la b na n lebs yāmb".}
[Assaḡda :11] la kūumã a rikda yīngã la yōorã fãa, la
yōorã me kūum yaa a sēn na wa welg n bas yīngã, rē
poorē a lebḡd n waa yīngē wã b sēn wat n na n yik nebã
dūni yikr raarã. Wēnd yeelame A Naam zēkyã:

{اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ جِئْنَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا ۖ فَيُمْسِكُ الَّتِي
قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ}

{ Wēnd n kvvd yōyã b kūumã wakato, la sēn pa ki
a goeemē wã, rēnd A yōkd A sēn bv kūumã a soab
zugã, la A bas a to wã n tvḡ wakat sēn yāk raare, ad
yel-soalm be rē pvḡē ne neb sēn tagsd n getē.}
[Azzumar: 42] Tı Tēn-tvumã -Wēnd pvvsg la A Tulgr
be a yīnga- yeele:

«إِنَّ الرُّوحَ إِذَا قُبِضَ تَبِعَهُ الْبَصَرُ»

«B sã n reeg yōorã, ninã tūnegd-a lame (a nogdame
n get-a) » A Muslim l togs-a 920. La kūumã poorē,

ninsaal tedgedame n yi tuum zakē n kēng rolbā zakē,
Wēnd yeelame, A Naam zēkyā:

{ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا ۖ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا ۚ إِنَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ
حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ }

{ Yāmb fāa lebgr zīg yaa Yē nengē, woto yaa
Wēnd pulungo sēn yaa sīda, yaa Yē n yēbgd naanegā
rē loogr poorē t'A le lebs-a (n vuug-a) sēn na yil n rol
sēn kō b sīdā-rāmbā la b maan tuum neerā ne manegre.
La sā n yaa ne kīfl-rāmbā b na n kō-b la bōn-yūudi sēn
yaa ko-tuulga sēn yi Gēhum pugē la nang sēn zabde, b
sēn da yi n kīfldē wā yīnga} [Yuunus: 4]

La yōorā ka toemde kūmā poorē n kēng yīng a to
ye, b leb ka kēed taab ye, rēnd neb nins sēn yeel ti yōyā
kēeda taaba, yam ka wilgd-a, nenem me ka wiligd-a,
la būmb baa fūi ka be n wīnigd loæg-kāngā sēn yi
nabiyaam-rāmbā nengē ye, puug la tulgr be b yīnga.

**21-Līslaoongā boondame n tug ti b kō
sīda ne kō-sīdā yēga sēn yaa b bēd-bēdā,
bāmb me la kō-sīd ne Wēnde la A
malegsā la Wēnd Gaf-rāmbā, wala
Taooraat la Lingiila la Zaburi, -taoor ti
b yiibā b na ka toem-ba, la Alkurāanā,
la kō sīda ne Nabiyaam-rāmbā fāa la**

**Těn-tuumbã, tulgr be b yīnga, la leb n kō
sıda ne b Pidsdã a Muhammad, sēn yaa
Wēnd Těn-tuumbã, sēn yaa Nabiyaam-
rāmbã la tēn-tuumbã Pidsda, la kō sud
ne Yaoolem raarã. La d bāng tı ad dūni
vumã, sã n da yaa yē la tēka, d mikdame
tı vumã la belmã yaa būmb sēn yaa
reem bala. la d leb n kō sıda ne Wēnd
Buudã la A Pulengã.**

La lıslaoongã boondame n tugd kō-sıda ne lumaoongã (sid-kūunã) yēga sēn yaa b bed-bedã, nabiyaam-rāmbã fãa la tēn-tuumbã sēn bool n tugã - tulgr be b yīnga- la bāmb me la woto:

Rēnem: yaa kō-sid ne Wēnde tı yaa Soaba, n yaa Naanda, n yaa Rılgda, n yaa Rabsda ne dūni-kāngã, leb n yaa Yēnda a Yembr tãa n sōmbe tı b tū-A, la bōn-tūudg fãa zēng sēn ka Wēnde yaa zaalem, ka sōmb tı b tū-a ye, sã n ka Wēnd A Yembr bala, la tūudum ka manegde rēndame tı yaa Wēnde, la daliils renga taoore sēn vēnege n wiligd masaal-kāngã goms-sull (paragraf) sōor α (8) wã.

La Wēnd wilgame, A Naam yilgame n zēke, yēg-kāensã sēn yaa bed-bedã Aayae-rāmb wusg pugē, sēn

yaa toor-toore n be Alkurāan zisgã pugẽ, sên be a pugẽ
yaa Wënd koεεg sên yeele, A Naam zẽkayã:

{ أَمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ ۚ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ ۚ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۚ
غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ }

{ Tẽn-tuvmã kōo sida ne b sên sik n kō-a sên yi a
Soaba nengẽ wã, la muumin-dãmbã me yaa boto, b
yem kam fãa kōo sid ne Wënd la A Malegsã la A Gaf-
rãmbã la A Tẽn-tuvmã. Tõnd pa welgd baa a yembre
A Tẽn-tuvmã pugẽ ye, la b yeele: "d wumame, d
tũume, d kot-F la yaafa d Soabã. Lebengã-zĩig me yaa
Fo nengẽ".} [Albakara: 285] . Wënd leb n yeelame A
Naam zẽkyã:

{ لَيْسَ الْبِرُّ أَنْ تُولُوا وَجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي
الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ
الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا ۚ وَالصَّابِرِينَ فِي
الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُتَّقُونَ }

{ Manegrã pa yãmb toglg y nemsã Yaanga maa
Winto-lutgẽ ye, la ad manegrã yaa sên kō a sid ne
Wënde la Laahr raarã la Malegsã la Gafã la
Nabiyaam-rãmbã la a yẽk a Arzẽkã ne a sên noang-a
wã fãa n kō a rog-pẽtba la kubse la nim-bãan-rãmba
la kënd-kẽnda la bōosdba la yembs bas burĩndi la a

yānes ne Puvsgo la a kō Zaka, la sēn pidsd-b puleng ti
b sã n pulme la sēn maad-b sugr keelem pvsē la
namesgo la keelmã wakato. Bãmb rãmb la sēn sidgbã,
bãmb rãmbã la Wënd-zoetbã} [Albakara:177.] La
Wënd boolame n twgd kō-sida ne sid-kūunã yēga sēn
yaa bəd-bədã, la A leb n vēnege, ti ned ning sēn kufi ne
bãmbã, ad a soab menemame meneng sēn zāre, Wënd
yeelame A Naam zēkyā:

{ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ
وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ مِنْ قَبْلُ ۚ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا }

{ Yāmb a sid kōtba! Kō-y sid ne Wënd la A tēn-
tuuma la Gaf ning sēn sik A tēn-tuvmã zugã la gaf
ning sēn da reng n sigã. La sēn kufēnda ne Wënd la A
Malęgsã la A Gaf-rãmbã la A Tēn-tuumbã la yaoolem
raarã, sida a menma meneg sēn zãage} [Annisaa'v:
136] La bee hadiisa puga, sēn yi a Umar [bn Hataab
nengē, Wënd yard be a yīnga, a yeelame:

(بَيْنَمَا نَحْنُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ يَوْمٍ إِذْ طَلَعَ عَلَيْنَا رَجُلٌ شَدِيدُ
بَيَاضِ الثِّيَابِ شَدِيدُ سَوَادِ السَّعْرِ لَا يَرَى عَلَيْهِ أَثَرِ السَّفَرِ وَلَا يَعْرِفُهُ مِنَّا أَحَدٌ حَتَّى
جَلَسَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَسْنَدَ رُكْبَتَيْهِ إِلَى رُكْبَتَيْهِ وَوَضَعَ كَفَيْهِ عَلَى
فَخْذَيْهِ وَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ أَخْبِرْنِي عَنِ الْإِسْلَامِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«الْإِسْلَامُ أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ وَتَصُومَ رَمَضَانَ وَتَحُجَّ الْبَيْتَ إِنْ اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ
سَبِيلًا» قَالَ: صَدَقْتَ قَالَ: فَعَجَبْنَا لَهُ يَسْأَلُهُ وَيُصَدِّقُهُ قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِيمَانِ
قَالَ: «أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ

وَسَرَّهُ» قَالَ: صَدَقْتُ قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِحْسَانِ قَالَ: «أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ»

(Raar a yembr la tōnd da zī Wēnd Tēn-tuum nengē - Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- ti rao wa puk tōnd nengē, t'a futā peelem yaa wusgo, t'a zoobdā sablem yaa wusgo, la b ka ne so-toak tagmas me a zug ye, ned baa a yembr me ka mi-a tōnd sukā ye, halı t'a wa tug n zīnd Nabiyaama nengē, Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga, n tik a rūma yiibā ne a rūmā, n rik a ge a yiibā n tees a ge a yiibā, n yeele: " Muḥammad, togs maam lıslaoongā sēn yaa a soaba: "ti Wēnd Tēn-tuum, Wēnd puvsg la a tulgr be a yīnga, yeele: " lıslaoongā yaa fo sēn na n kō sid ti soab sēn na n tū n tulg ka be rēnda Wēnde, la a Muḥammad yaa Wēnd Tēn-tuum, puvsg la tulgr be a yīnga, la f yals ne Puvsgo la f yāk zaka n kō, la f loe Ramadaan no-loere, la f kaag Roogā ti f sā n paam sor n na n tug beenē". La a (rawā) yeelyā: " f togsa sıda". T'a Umar yeele: "ti tōnd maan yel-solemd ne-a, a sēn sokd-a wā la a leb n sıdgd-a wā". La rawa yeelyā: " bı f kō maam kibare sid-kūun sēn yaa a soaba", Ti Nabiyaamā yeele: " yaa f kō sid ne Wēnde, la A malegsā la Gaf-rāmbā la A Tēn-tuumbā la Yaoolem Raarā, la f kō sid ne Puvlgā, a wēnga la a sōma". La a yeelyā: " f togsa sıda". T'a yeele: " bı f togs maam manegr sēn yaa a soaba". T'a yeele: « yaa fo tū Wēnde, ti yaa wala fo ne-A lame, bala fo sā n yı n ka ne-A, ad A ne-f lame». Şahuh Muslim 8. Rēnd hadiis-kāngā pvgē, a Gibriila -tulgr be a yīnga- waa Tēn-tuum a Muḥammad nengē -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga-

n sok-a dīnā dargε-rāmba, bāmb me yaa lɪslaoongo, la sɪd-kūuni la manegre, tɪ Tēn-tvum a Muḥammad leok-a Wēnd puvsg la A tɪlgr be a yīnga, rē poorē tɪ Tēn-tvum a Muḥammad, Wēnd puvsg la A tɪlgr be a yīnga kō a Ṣahaabsā kibare, Wēnd yard be b yīnga, tɪ ad yā wā yaa a Gibriila tɪlgr be a zugu, a waa yāmb nengē, n na n wilig-y y dīnā. Rēnd yaa wānde la Lɪslaoongā, n yaa Wēnd Tēn-tvumde, t'a Gibriil wa ne-a tɪ Tēn-tvumā rɪk-a n taas a nebā, t'a Ṣahaabsā -Wēnd yard be b yīngaruls-a la b taas-a nebā Nabiyaamā loogrā poorē.

Yiib soaba: yaa kō-sɪd ne malegsā, bāmb me yaa dūni sēn solge, Wēnd naan-b lame, n maan-ba tɪ b yaa yalē ninga sēn welge, la A rogl-ba tvuma sēn yaa zɪsdo, la sēn be b tvum bedā pugē, yaa Wēnd tēn-tvumā taasgo tēn-tvumbā la nabiyaam-rāmbā nengē, tɪlgr be b yīnga. La malegsā sēn tvg n yuda ne zɪslem, yaa a Gibriila, tɪlgr be a yīnga, la būmb ninga sēn wiligd tɪ yaa a Gibriil -tɪlgr be a yīnga- n sigd ne Wahɪ wā n kōt tēn-tvumbā -puvsg la tɪlgr be b yīnga- yaa Wēnd koεεgā sēn yeele A Naam zēkyā:

{ يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ }

{ A sikda malegsā ne wahɪ wā sēn yaa A sagellā, A sēn tvll a soab nengē A yembsā pugē, tɪ b bugs n yeel tɪ: "Soab ka be rēnda Maam, bɪ y zoe-Ma".}!
[Annahlv: 2] Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{ وَإِنَّهُ لَنَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ (192) نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ (193) عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ (194) بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ (195) وَإِنَّهُ لَفِي زُبْرِ الْأَوَّلِينَ (196) }

{ Ad a sigame n yi bōn-naandsā Soab nengē (192)

Bas-m-yam yō-yilemdā (α Gibriil) n sik ne-a (193)

Fo sūurē wā, sēn na yul ti fo yi bugsda (194)

Ne Laarab-rāmb zelemde sēn vēnegde. (195)

La ad a bee rāeenem (Tēn-tvumbā) gaf-rāmb pugē (196)} [Aššv' raa-v: 192-196]

Tāab soaba: yaa kō-sid ne Wēnd Gaf-rāmbā, wala Taooraatā la Lingiilā la Zabvūrā -taoor ti b na ka toeem-ba-. La Alkvāanā Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنزَلَ مِنْ قَبْلُ ۚ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا }

{ Yāmb α sid kōtba! Kō-y sid ne Wēnd la A tēn-tvuma la Gaf ning sēn sik A tēn-tvumbā zugā la gaf ning sēn da reng n sigā. La sēn kufēnda ne Wēnd la A Malegsā la A Gaf-rāmbā la A Tēn-tvumbā la yaoolem raarā, sida α menma meneg sēn zāage } [Annisaa'v: 136] Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{ نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ (3) مِنْ قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ ۚ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۚ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ (4) }

{ A sika Gafã fo zug ne sıda n sɨdgd sɛn deng a taoorã la A sik Taooraatã la Ingiilã (3)

sɛn deng taoore ti yaa kãndagr ne nebã la A sik Kuraanã, ad sɛn kifl-b ne Wënd Aayae wã b tara namsg sɛn yaa kegenga, la Wënd yaa a Winda n yaa Stbgda (4)} [Aal-‘[mraan: 3-4] Wënd 1 yeelame A Naam zêkyã:

{ ءَامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا يَفْرِقُونَ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَ أَنْكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ }

{ Tɛn-tvumã koo sıda ne b sɛn sik n koo-a sɛn yi a Soaba nengẽ wã la muumin-dãmbã me, yem kam fãa koo sɨd ne Wẽnde la A Malegsã la A Gaf-rãmbã la A Tɛn-tvumbã. Tõnd pa welgd baa a yembre A Tɛn-tvumbã pvge ye, la b yeele: "d wumame d tũume, d kot-F la yaafa d Soabã. Lebengã-zĩig me yaa Fo nengẽ".} [Albakara: 285] . A le yeelame A Naam Zêkyã:

{ قُلْ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نَفَرُّ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ }

{ Yeele d koo sɨd ne Wënd la sɛn siki n koo tõndã la sɛn sik n koo a [braahum la a [smaaul la a [shaak la a Yaakub la Yagẽnsã la b sɛn koo a Mvusa la a [isa la Nabiyaam-rãmbã sɛn yi b Soaba nengã wã tõnd pa

welged ba a yembre b suk ye tōnd me yaa Sak-n-tũ
rāmba ne-A} [Aal-[mraan: 84.]

Naas soaba: yaa kō-sid ne Nabiyaam-rāmbā la Tēn-
tvumbā fāa -tulgr be b yīnga-. Rēnd yaa tīlae tī d kō sid
ne nabiyaam-rāmbā la tēn-tvumbā fāa, tulgr be b yīnga,
la d loe tī b fāa gill yaa sēn yi Wēnd nengē, n taasd b
nebā Wēnd tēn-tvumā la A dīinā la A Sari wā, Wēnd
yeelame A Naam zēkyā:

{ قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ
وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ
لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ }

{Yeel-y: " d kōo sid ne Wēnd la sēn sik n kō tōndā
la sēn sik n kō a [braahum la a [smaaul la a [shaak la
a Ya'akuub la Yagensā la b sēn kō a Muusa la [isa la
b sēn kō Nabiyaam-rāmbā sēn yi b Soabā nengā wā,
tōnd pa welgd baa a yembre b suka ye, tōnd me yaa
sak-n-tũ-rāmba ne-A} [Albakara: 136] Wēnd le
yeelame A Naam zēkyā:

{ آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ ۚ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ
وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ ۚ وَقَالُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا ۚ غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ }

{Tēn-tvumā kōo sīda ne b sēn sik n kō-a sēn yi a
Soaba nengē wā la muumin-dāmbā me yaa boto, yem
kam fāa kōo sid ne Wēnd la A Malegsā la A Gaf-
rāmbā la A Tēn-tvumbā. Tōnd pa welgd baa a yembre

A Tën-tvumbã suk ye, la b yeele: "d wumame, d tũume, d kot-F yaafa d Soabã. Lebengã-züig me yaa Fo nengẽ".} [Albakara: 285] . Wënd le yeelame A Naam zëkyã:

{ قُلْ أَمَّا بِاللّٰهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ }

{ Yeele: " d kōo sūd ne Wënd la sën sik n kō tōndã la sën sik n kō a [braahum la a [smaaul la a [shaak la a Ya'akuub la Yagensã la b sën kō a Muusa la a [isa la b sën kō Nabiyaam-rãmbã sën yi b Soabã nengã wã, tōnd pa welgd baa a yemre b sukã ye, tōnd me yaa sak-n-tũ-rãmba ne-A} [Aal-[mraan: 84.]

La a leb n kō sūd ne b Pidsdã, yë me la a Muhammad, Wënd Tën-tvumã, n yaa nabiyaam-rãmbã la tën-tvumbã Pidsdã, puvsg la tigr be b yĩnga, Wënd yeelame A Naam zëkyã:

{ إِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا ءَاتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ ءَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ }

{ La tēeg wakat ning Wënd sën deeg Nabiyaam-rãmbã pulengã n yeel-ba: " M sã n kō yãmb Gafo la Buvd-minim, rë poorë ti Tën-tvum wa yãmb nengẽ, n sūdgd sën be ne yãmbã, yãmb na n kōo sūda ne-a la y sōng-a?" La A yeele: " yãmb reega y zugẽ la y sak

Mam Pulengã?" La b yeelyã: " d sakame". t'A yeele: " bı y maan kaseto ti Ma me lagma yãmba n maan Kaseto".} &[Aal-[mraan: 81.]

Rënd Lilaoongã, a maana kō-sıdã ti yaa tilae ne tēn-tvumã la nabiyaam-rãmbã gilli sēn gūbgã, leb n yaa tilae ti b leb n welg n kō sıda ne b Pidsdã, yē me la Tēn-tvumã a Mvhammade, Wënd puvsg la A tilgr be a yĩnga, Wënd yeelame A Naam zēkyã:

{قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ حَتَّىٰ تُثِيقُوا النُّورَ ۖ وَالْإِنجِيلَ وَمَا
أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ }

{ Yeel b sēn kō-b rãmb Gafã: " yãmb pa be fvi zugu hal ti y wa yãnes ne Taooraatã la Lvingiilã la b sēn sik ti wa yãmb nengē sēn yi y Soabã nengē wã".} [Al-Maa'ida 68]. Wënd le yeelame A Naam zēkyã:

{قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا
نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ ۚ فَإِن تَوَلَّوْا
فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ }

{ Yeele:" yãmb a Gafã rãmba! Wa-y ti d tvug gomd sēn yaa tırga tōnd ne taab svka, yaa ti d ra wa tũ rēnda Wēnde, la d ra maan Lagm-n-taare ne-A baa fvi la d ra rik taaba n maan soab-rãmba zēng ti pa Wënd ye". La bãmb sã n raæge bı yeel-ba:" bı y maan kaseto ti tōnd yaa Lıslaamba".} [Aal-[mraan: 64.]

La ned sã n kɪfl ne nabiyaam a yembre, sɪda la hakuka a kɪfla ne nabiyaam-rãmbã la tẽn-tvumbã fãa - tɪlgr be b yĩnga- rẽ n kɪt tɪ Wënd yeele, n kõt kibare ne A sẽn bu a Nuuh nebã zugu, tɪlgr be a yĩnga:

{ كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ }

{A Nuuh nebã yagsa Tẽn-tvumbã} [Aššv' raa-v: 105] La bũmb ning sẽn ka solge, yaa t'a Nuuhu -tɪlgr be a yĩnga- tẽn-tvum ka reng a taor ye, la lagem ne rẽ fãa, a nebã sẽn wa n yags-a wã, yags-kãng kell n lebgame tɪ yaa wala tẽn-tvumbã la nabiyaam-rãmbã fãa yagsgo, bala b fãa boollã yaa a yembre, b raabã yaa a yembre.

Nu soaba: yaa kō-sɪd ne Yaoolem raarã, yẽ me la Yikrã raare, la dũni-kãngã vumã saabẽ, Wënd sagenda Malek a [sraafula -tɪlgr be a yĩnga- t'a peeb vũbg-n-lvɪ wã peebgo, tɪ vũbg n lvɪ n kɪ Wënd sẽn tull-a soab fãa, Wënd yeelame A Naam zẽkyã:

{ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ۖ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ }

{ tɪ b peeb Baorgã, tɪ sẽn be saasẽ la tẽngẽ fãa ki, rẽnda Wënd sẽn tull a soab bala, rẽ poorẽ tɪ b le peeb peebg a to tɪ bãmb yaa sẽn yik n yas n getẽ.} [Azzumar: 68] La sẽn be saasẽ wã la tẽngã fãa sã n halke, rẽnda Wënd sẽn tull a soab bala, Wënd na n pila saasã la

tēngā, wala Wēnd koεεg sēn yeele A sēn togs pvgē, A Naam zēkyā:

{يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجْلِ لِلْكِتَابِ ۖ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ ۖ
وَعَدًا عَلَيْنَا ۖ إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ }

{Raar ning Tōnd sēn na n wa pil saaga ti yaa wala seḅ karaaga pilbu, Tōnd na n lebs-a naanegā wala Tōnd sēn da sing-a wā yaa puleng D sēn rike, n na n pidsi.} [Al-ambiyaa'v:104] Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَاوَاتُ
مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ ۖ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ }

{ B pa zısg Wēnd A zısg r tēkē ye, ti tēngā fāa gilli yaa A yōng vuka yikrā raare, ti saasā yaa sēn pōd ne A ritgo, yulgem be ne Wēnd, A naam leb n zēke n yi būmb ning b sēn maan ne lagem-n-taarā.} [Azzumar: 67] Ti Tēn-tuvmā -Wēnd puvsg la A Tıgr be a yīng- yeele:

«يَطْوِي اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ السَّمَاوَاتِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ يَأْخُذُهَا بِيَدِهِ الَّتِي تَمْنَى ثُمَّ يَقُولُ: أَنَا الْمَلِكُ أَيْنَ الْجَبَّارُونَ؟ أَيْنَ الْمُتَكَبِّرُونَ. ثُمَّ يَطْوِي الْأَرْضِينَ بِشِمَالِهِ ثُمَّ يَقُولُ: أَنَا الْمَلِكُ أَيْنَ الْجَبَّارُونَ؟ أَيْنَ الْمُتَكَبِّرُونَ؟»

«Wēnd pōtame -A Naam yı wage n zēke- saasā dūni Yikr raare, rē poorē t'A rik-ba ne A Ritg Nugā, rē poorē t'A yeele: "Maam la Naabā, pāng rāmbā beε? Waoog-m-mens rāmbā beε?" Rē poorē t'A pil tēngā ne A Gabgā, n yeele;" Maam la Naabā, pāng rāmbā beε? Waoog-m-mens rāmbā beε?» A Mulim n reeg-a.

Rẽ poorẽ ti Wënd sagl malekã, t'a lebg n fuvv noor
a to, ti mik ti nebã yaa sën yik n getẽ, Wënd yeelame,
A Naam zëkyã:

{ثُمَّ نُفِخْ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ}

{ rẽ poorẽ ti b le peeb peebg a to ti bãmb yaa sën
yik n yas n getẽ } [Azzumar: 68] Rënd Wënd sã n yigs
bõn-naandsã, A tigimd-b lame geelgã yīnga, Wënd
yeelame, A Naam zëkyã:

{يَوْمَ تَشْقَى الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَلِكِ حَسْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ}

{raar ning Tëngã sën pãrgd n basd-ba ti b yik n
yãgdẽ, ad rẽ yaa Tiging sën yaa nana ne Tõndo.}
[Kaaf: 44] Wënd le yeelame A Naam zëkyã:

{يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ ۖ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ ۚ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ۖ لِلَّهِ
الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ}

{ raar ning bãmb sën vënegdã, ti bũmb pa solgd
Wënd ye, ãnd n so naamã rũnda? Yaa Wënd sën yaa a
Yembrã n yaa Windã.} [Gaafir: 16] Rënd ra-kãngã
pvgẽ -Wënd geenda nebã b fãa gilli, ti b sën wëg a soab
fãa maan n rol ned ninga sën wëg-a wã, la A rol ninsaal
fãa a sën tum bũmb ninga, Wënd yeelame, A Naam
zëkyã:

{ الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ ۖ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ}

{ Rũndã b ronda yõor fãa a sên tume, wêgd kae rũnda ye! Ad Wënd yaa Geel tũlg Naaba.} [Ġaafir: 17] la Wënd yeelame A Naam zêkyã:

{إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ ۖ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً يُّضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا}

{ Ad Wënd pa wêgd ba salensaag bilgr ye, la sã n yaa neere A fãood-a lame, la A paas sên yi A nengê keoor sên yaa zĩsgo} [Annisaa'v: 40] Tĩ Wënd le yeele: {La ned ning sên wa n tũma sên paood to-to fãa, ti yaa sũma, a yãt-a lame (7)}

{وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ (8)}

La ned ning sên wa n tũma sên paood to-to fãa, ti yaa wẽnga, a yãt-a lame (8)} [Azzalzala 7-8]. la Wënd yeelame A Naam zêkyã:

{وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا ۖ وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا ۖ وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ}

{ La Tõnd na n rĩgla peesgã ne tẽeg-tĩrga, yikra raarã, ti b pa na n wêg yõor baa fũ, baa ti sã n yaa bũmb bilf wala goandag biiga, D na n waa ne-a, la ad Tõnd geelgã sek yã} {Al-anbiyaa'v 47 }

La Yikrã ne Geelgã loogr poorẽ, yaa rolbo, rënd sên tũma sũma, yẽ soab tara neema sên duumdi sên ka gobgde, la sên tũma wẽnga la kĩflem yẽ tara sĩbgre, Wënd yeelame A Naam zêkyã:

{ الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ ۖ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي حَيَاتِهِم }
 { النِّعِيمِ (56) وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ (57) }

{ ra-kāng raarā naamā yaa Wënd n so, A na n buu
 bāmb ne tab svka, neb nins sēn kō sīdā la b maan tuum
 sōmbsā bee neemā arzān-dāmb pugē. (56)}

La neb nins sēn kīflā la b yags Tōnd Aayae-rāmbā,
 nong faagdḡ be ne bāmba. (57)} [Al-haḡ : 56-67] La d
 bāngdame tī dūni vumā sā n da mikame tī yaa yēnda la
 tēka,rēnd vumā la belmā ra yaa reem, Wënd yeelame
 A Naam zēkyā:

{ أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ }

{ Rē yīnga yāmb tēedame tī Tōnd naana yāmb tī
 yaa zaalem (wīsg) bala tī y ka na n lebg n wa Tōnd
 nengē?" } [Almuuminuun 115]

Yoob soaba: yaa kō-sīda ne Kaḡaa'i (Buvdā) la
 Kaḡar (Pulungā maa kordḡā), yē me yaa f bāng tī yaa
 tīlae tī f kō sīda tī Wënd bānga sēn yī wā fāa gilli, la
 sēn na n yī dūni-kāngā pugē, la f leb n bāng tī Wēnde
 A gulsa rē fāa gilli, taor t'A na n ka naan saasā la
 tēngā, Wënd yeelame A Naam zēkyā:

{ وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يُعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ ۚ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ۚ وَمَا
 تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظِلْمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٌ وَلَا
 يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ }

{ La yel-soaandi kv̄lem-biis bee A nengē, ned ka me-a ti sã n pa Yē ye, la A mi sēn be wen-vuv̄sē la mogrē, la v̄aog buud pa lute rēndame t'A mi a tīiri, pa bōn-beelle sēn be tēngā ligs pvgē, pa bōn-maasre pa koεnga, rēndame t'a be gaf sēn v̄enegd pvgē} Al-An'aam 59], la f leb n bāng ti Wēnd gūbga būmba fāa ne bāngre, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ
لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا}

{ Wēnd la Soab ning sēn naan saas a yopoe, la Tēngē wā me yaa bāmb bilgri, A yela yaa sēn sigd b sv̄ka bvl yīng ti y bānge ti ad Wēnd yaa tōogd ne būmbā fāa gilli, la Wēnd leb n gūbga būmbā fāa ne bāngre} [Aṭṭalaakv: 12] La ad būmb ka yite vum-kāngā pvgē, sēn yaa yel ningā fāa, rēndame ti Wēnd n rat-a, rēndame ti Wēnd n rabs-a la A tv̄ll-a la A naan-a , la A leb n yols a sabab-rāmbā, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا}

{ Naab ning sēn so saasā la tēngā naamā, la A pa tar biiga, A pa tar lagem-n-taaga A naamē wā ye, A naana būmbā fāa me n kut t'a zems zemsg tekē} [Al-Furkaanu :2] La Wēnd tara raab sēn ta tek yel-kānsā

puḡē, nebā sēn ka tōe n bāṅg raab ninga, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{حِكْمَةٌ بِالْعَمَّةِ ۖ فَمَا تُغْنِ النَّذْرُ}

{ Yaa bāṅg nafa sēn ta tēka, la bugsgā pa nafd-b ye} [Alkamaru: 5] Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ}

{ La Yēnda n singd naanegā, n na n le lebs-a rē poorē, la rē n yud naana ne-A, la bilgr sēn yud zislem saasē la tēngē yaa Yē soolem, la Yē la Winda n yaa Budd-mita } [Arrum: 27] La Wēnd sifa a meng ne Bāṅg bedre, la A leb n pud A Mengā ti bāṅg bedre Soaba, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ ۚ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ}

{ Wēnd maana kaseto ti yel sēn yalē soab sēn tūudi n tulg kae rēnda Yē, ti Malegsā la bāṅgdbā maanda kaset t'A yasa ne tēeg-tirga, Soab sēn tūud n tulg kae sā n pa Yē sēn yaa a wilb Naabā sēn yaa a Budd Mitā } [Aal-[mraan: 18.] Wēnd leb n yeelame -A Naam zēkyā- n kōt a 'Iisa kibare -tulgr be a yīnga- ti ad a na n goma ne Wēnd dūni Yikrā raare, n yeele:

{إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ ۖ وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ}

{ Fo sã n nams-ba, b yaa Fo yembse, la F sã n yaaf-ba, ad Foo la a Winda n yaa a buvd Mita".} [Al-Maa'ida 118]. La Wënd leb n yeelame -A Naam zëkyã-a Muusa -tulgr be a yĩnga- A sën wa n bool-a Ƨur siniin tãngã kurengẽ wã:

{يَا مُوسَى إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ}

{" A Muusa, ad Maam la Wënde sën yaa a wilb Naabã, n yaa a Buvd Mitã"} [Annamlv: 9]

La A sif Alkurãan zısgã ne bãng bedre, Wënd yeelame A Naam zëkyã:

{الرَّ َكِتَابٌ أَحْكَمْتُ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلْتُ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ}

{Altı, Laam, Ra. Yaa Gaf Aayae-rãmb maana sën manege la b wels-a t'a yi buvd minim Soabã nengẽ.} [Huud: 1] Wënd le yeelame A Naam zëkyã:

{ذَٰلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ ۖ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا}

{ Rënda yaa fo Soaba sën tumes ti wa fo nengẽ wã sën yaa buvd-minim, la ra tũ soab zëng n naag ne Wënd ti b wa lobg-f Gehannemã pugẽ ti f yaa b sën sãbs a soaba n rig-a n zãag ne yolsgo.} [Al-ısrãa'v: 39]

22-La nabiyaam-rãmbã, b gũ-b lame n yi tudgri, tulgr be b yĩnga, bũmb ning fãa b sën taasdã ti yi Wënd nengẽ wã, b leb n

**gũ-b lame n yi tudgri n yi būmb fāa sēn
yōsg yam maa zug-sōngo, la nabiyaam-
rāmbā, b rogl-b lame ti b taas Wēnd
saglsā A yembsē wā. La nabiyaam-
rāmbā b ka tar baa fuī sēn yaa wala
Rubvubiya (Soolem) maa Uluvhiya
(Sobendem). Ka woto ye, bāmb yaa yīng
rāmb bala, n wōnd nebā fāa gilli, ti
Wēnd tumsd A tēn-tvumdā ti kēngd b
nengē.**

La nabiyaam-rāmbā, b gũ-b lame n yi tudgri, tulgr
be b yīnga, ne būmb ning b sēn taasdā ti yi Wēnd nengē
wā, bala Wēnd tūusdame A bōn-naandsā pvgē sēn yud
b sōmblem sēn na yul ti b taas A tēn-tvumdā, Wēnd
yeelame A Naam zēkyā:

{اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ}

{ Wēnd tūusda malegsā wā Tēn-tvumba, la nebā
wā me (Wēnd tūusda Tēn-tvumba) ad Wēnd yaa
Wumdā n yaa Neta} [Al-hağ : 75] A le yeelame A
Naam zēkyā:

{إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ}

{ad Wēnd tūusa a Adam la a Nuuh la a
Ibraahum zaka rāmba la a ĩmraan zaka rāmba bōd

nāansa zugu} [Aal-[mraan: 33.] A le yeelame A Naam zēkyā:

{ قَالَ يُمُوسَىٰ إِلَّيَّ أَصْطَفَيْتَكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسُلَاتِي وَبِكَلِمِي فَخُذْ مَا آتَيْنَاكَ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ }

{T'A yeele: Muusaa, ad Mam tūusa foom nebā zugu ne M tēn-tvmdā la M goama; bī f reeg Mam sēn kō fā, la f yī bark puv̄sda} [Al-a'raafv: 144] La tēn-tvumbā, puv̄sg la tūlgr be b yīnga, b miime tī būmb ning sēn sigd bāmb zugē wā, a yaa Wēnd Wāht (tēn-tvmdē) la b leb n yāt malegsā tī b sigda ne Wāht wā, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ عَالِمِ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهَرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا (26) إِلَّا مَن ارْتَضَىٰ مِن رَّسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا (27) لِّيُخْلَمَ أَن قَدْ أَبْلَغُوا رَسُولَاتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا (28) }

{ Yaa sēn solg Mita, A pa vēnegd A yel-soondwā ne ned baa a yembr ye.(26)

rēnda ned ning A sēn yar a soaba, sēn yaa tēn-tvumbā, bāng tī Yēnda A kēesda yē soabā neng taoore la a poor wēngē kordba (27)

bvul yīnga t'a bānge, tī b sūd taasa b Soabā tēn-tvmdā, A leb n gūbga būmb ninga sēn be bāmb nengē wā, A leb n tigma būmb a fāa gill sōore. (28)} [Alginnu 26, 28] La Wēnd sagl-b lame ne tēn-tvmdmā taasgo, Wēnd yeelame, A Naam zēkyā:

{يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ۚ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ ۚ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ}

{Tën-tvuma! Taas b sën sik fo nengē wā sën yi f Soabē wā, la f sã n pa maane rënd f pa taas A Koεεgã ye. La Wënd n gũud foo n yi nebã. Ad Wënd pa kãndgd neb sën yaa kɪfr-dãmb ye} [Al-Maa'ida 67]. A le yeelame A Naam zēkyā:

{رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا}

{ yaa tēn-tvumb sën yaa sũ-noogdba la bugsdba, bvil yĩng ti nebã ra tall padang Wënd zugu tēn-tvumbã poorē ye, la Wënd yume n yaa a winda n yaa a buvd Mita.} [Annisaa'v: 165]

La tēt-tvumbã, pvvsg la tilgr be b yĩnga, b yeesda Wënd yeεsg tekē, la b leb n zoet-A, b ka paasd A tēn-tvumdã pvge b ka poogd-a, Wënd yeelame, A Naam zēkyā:

{وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ (44) لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ (45) ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ (46) فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ (47)}

{ la t'a sã n dag n pas n roglg Tōnd zugu goam sãnda.(44)

D na yōk-a a poorē ne rtgo.(45)

rē poorē, D na wāaga a sũurã gĩindi.(46)

ti ned baa a yembr pa be yāmb pvgē sēn tōe n gidg-
a ye. (47) [Alhaaka: 44-47] a [bn Kature -Wënd na
yols-a- a yeelame: (Wënd yetame, A Naam zēkyā:
{lak t'a sã n dag n pasg n roglg Tōnd zugu}, rat n na n
yeele: A Muhammado, a sã n rag n yaa wala kɪfr-rāmbā
sēn yetã, n yaa pasd n rogend Tōnd zugu ne zīri, n
paasd a tēn-tvmdã pvgē, maa a boogdē, maa a yeel
būmb sēn yi yē meng nengē n yeel ti yaa Tōnd n yeele,
ti yaool n ka woto, Tōnd rag n na yāge n nams-a. Rē n
kit t'A yeele: {D na yōk-a a poogē ne rutgo.}, b
yeelame: a vōor rat n na n yeelame ti D na n sɪbg-a
lame ne rutgo, bala yēnda la pāng sēn yud yōkr pvgē.
Tɪ koεg a to yeele: D na n yōk-a lame ne a rutgā. A le
yeelame A Naam Zēkyā:

{وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يُعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَهَيْنِ مِنْ
دُونِ اللَّهِ قَالِ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ
فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعَلَّمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَالِمُ الْغُيُوبِ .
مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ
شَهِيدًا مَّا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدٌ }

{La tēeg Wënd sēn yeele: " 'A [ɪusa a Maryam
biiga! fo n yeel nebã: " rik-y maam ne m ma wã ti yaa
soab-rāmb a yiibu zēng sēn pa Wēnde?". T'a yeele: "
Fo Naam yulgame, pa sōmb ne maam ti m yeele m sēn
pa tar sor ne būmb ning ye, mam sã n yeel-a lame, sɪda

Fo miime, Fo mii sēn be mam nengē, la m pa mi sēn be Fo nengē ye, ad Foo la yel-soonde Mita, mam pa yeel-ba, rēnda Fo sēn sagl maam ne būmb ningā: ti tū-y Wēnde sēn yaa maam ne yāmb Soabā, la mam ra yaa kaset maanda b zugu, m sēn da be b pugē wā, la Fo sēn wa n saas mam wakatā, Fo n yaa gūusda b zugu, la Fo yaa sēet ne būmbā fāa} [Al-Maa'ida 116-117].

La Wēnd yudlemā sēn leb n be A nabiyaam-rāmbā la A tēn-tūmbā zugu -pūvsg la tūgr be b yīnga- yaa ti Wēnd tabend-b la A tēn-tūmdā taasgo, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{قَالَ إِنِّي أَنشَدُ اللَّهَ وَأَشْهَدُوكَ أَنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ (54) مِنْ دُونِهِ فَكِيدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنْظِرُونَ (55) إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ}

"T'a yeele: " m maanda Wēnd kaseto la maan-y kaset me –ti sid la hakuka, mam pidga m meng n yi yāmb sēn maan lagem-n-taarā ne būmb ninsā.(54) zēng sēn pa Yē, bī y rab maam y fāa gilli, rē poorē ra koll-y maam ye.(55)

Ad mam bobla m meng ne Wēnde, sēn yaa mam la yāmb Soabā. Bōn-vite ka be rēndame t'A wōr-a lame t'a be A soolmē wā. Ad mam Soabā bee tēeg-turg zugu (56)} [Hud: 54-56] Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{وَأِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُوكَ عَنِ الَّذِي أُوحِيَإِلَيْكَ لَتَفْتَرِي عَلَيْنَا غَيْرَهُ ۖ وَإِذَا
لَا تَخَذُوكَ خَلِيلًا (73) وَلَوْ لَا أَنْ تَبْتَئَكَ لَقَدْ جِئْتَ تَرَكُّنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا
(74) إِذَا لَأَذْنُكَ ضِعْفُ الْحَيَاةِ وَضِعْفُ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا
نَصِيرًا (75)}

{ La ad kella bilf ti b gūdg foom n yi Tōnd sēn tums
būmb ning ti wa fo nengē wā n dat ti fo wāag zīri sēn
pa yē n rogl Tōndo, wakat kānga b rag n na rikē foom
n maan b zoa. (73)

La sã n pa Tōnd sēn tabend foomã, fo rag n na n
kulla bilf n tug b nengē. (74)

La f sã n maanē rē, rēnd Tōnd rag n na leemsē
foom sibg sabdga vumã pugē, la sibg sabdga kūmã
poorē, rē poorē ti f pa paam fāagd n na n sōng-fo n yi
Tōnd ye. (75)} [Al-ısrāa'v: 73-75] La Aayae-kāensã la
sēn reng-b taoorã, b wilgdame, n leb n yaa tagmase ti
Alkvrānã yaa sēn siki n yi bōn-naands Naabã nengē,
bala a sã n rag n yii Tēn-tvumã a Muḥammad nengē -
Wēnd puvsg la A tıgr be a yīnga- a kōn n lagem gomd-
kāensã sēn togend-a wā ye.

La Wēnd -A Naam yulgame n zēke- A gūda A Tēn-
tvumbã n yi nebã wēngã, Wēnd yeelame A Naam
zēkyã::

{يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ۖ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ
رِسَالَتَهُ ۚ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ }

{ Tën-tvuma! Taas b sên sik fo nengê wã sên yi f Soabê wã, la f sã n pa maane rënd f pa taas A Koεεgã ye. La Wënd n gũud foo n yi nebã. Ad Wënd pa kãndagd neb sên yaa kɪfr-dãmb ye} [Al-Maa'ida 67].
Wënd le yeelame A Naam zēkyā:

{وَأَنذِلْ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذِكْرِي بَيِّنَاتٍ لِّلَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنْظِرُونِ}

{ La karem n togs-ba a Nuuh kibarã a sên wa n yeel a zãmã wã: " yãmb a mam zãmã, sã n mikame tɪ mam zĩndgã (yãmb sukã) la mam sên tēegd Wënd tagmasã namsda yãmba, bɪ y bãng tɪ yaa Wënd la mam bobl ne m menga. Bɪ y tigim y yellã yãmb la y lagem-n-taasã, rē poorē tɪ y maan y sên rat mam zugu la y ra gũ maam ye } [Yuunus: 71] la Wënd yeelame A Naam zēkyā, n togsd a Muusa koεεga, tɪlgr be a yĩnga: { B yiiba yeelame tōnd Soaba ad tōnd yaeesdame t'a Firaon ra wa maan tɪ loog tōnd zugu wall a kedge ye, t'A yeele:" ra yaees-y ye, Mam bee ne yãmbã, M wum dame la M neē} [Taha :45-46] Tɪ Wënd vēneg n wiligi, tɪ ad A gũusda A tēn-tvumbã, tɪlgr be b yĩnga, n yi b beebã, tɪ b ka tōe n ta-b ne wēng ye, la Wënd leb n kōo kibare, t'A gũuda A tēn-tvumdã, tɪ paasg ka tōe n kē a pugē, a leb n ka tōe n booge, Wënd yeelame A Naam zēkyā:

{إِنَّا نَحْنُ نَرَىٰ الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ}

{Ad yaa Tōnd n sik Alkurāanā, la ad yaa Tōnd n na n gū-a.} {Al-higir 9}

La nabiyaam-rāmbā, tulgr be b yīnga, b gū-b lame n yi būmb sēn yōsgd yam la zvgdo, Wēnd yeelame A Naam zēkyā, t'A yaa sēn yulgd A Nabiyaamā a Muḥammad:

{وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ}

{Ad fo bee zvg-wagall zugu} [Alkalam: 4] A leb n goma a yell yesa n yeele:

{وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ}

{La yāmb nedā pa gāeeng ye.} [Attakwur: 22] La rēnda yaa sēn na yil ti b paam n yik n yals ne tēn-tvmdā kīsgo yalsg sēn yaa sōma n yuda, la Nabiyaam-rāmbā, bāmb me la b sēn rogle ti b taas Wēnd saglsā A yembsē wā, b ka tar būmb sēn yaa Wēndlem, maa sobendum tōog baa a yembr ye, b pus n yaa yīng rāmba, wala yīng rāmbā fāa gilli, ti Wēnd tvmd A Tēn-tvmā ti kēngd b nengē, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۖ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ}

{Tī b tēn-tvmbā yeele:" yaa sid ti tōnd yaa neb wala yāmba, la ad Wēnd kōta yudlem A yembsā pugē

ned ning A sên tulle, la tōnd pa tōe n wa ne tagmes
yāmb nengê rēnda ne Wēnd tōogo, la ad yaa Wēnd la
sɪd-kōtbā bobend b mense ne-A} [[braahum: 11] Wēnd
le yeelame, A naam zēkyā, n sagend A Tēn-tvumã a
Muhammad -Wēnd puvsg la A tilgr be a yīnga- t'a
yeel a nebā:

{قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ ۖ فَمَن كَانَ يَرْجُوا
لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا}

{Yeele:" ad mam yaa ned wa yāmb bilgri, ti b tum
wahɪ ti wat mam nengê, ti yāmb Soabā yaa Wēnd a
yembre, la ned ning sên tēed a na ki n ti seg a Soabā,
bɪ a tum tvum sōma la a ra maan lagem-n-taar ne a
Soabā baa fvi ye".} [Al-kahf:110].

23- La lɪslaoongã boondame n togd
Wēnd tūubu A Yembre, ne tūudmã yēg
nins sên yaa b bēd n ti yudã, bāmb me
la: Puvsgã: sên yaa yasgo, la sulgri
(Ruku), la suguudu la Wēnd Yuvr tēegre,
la A pēgbo, la kosgo. Ninsaal puvsd-b la
raar fãa noor a nu, la yud-taabã fãa sata
a pugê, rēnd rakãagre la talga la naaba
la sên ka naaba, fãa bee rulg a yembr
zugu puvsgã pugê. La Zakã: Yē me yaa

sōor sēn yaa bilfu sēn yi arzekē wā, n
zems ne sart-rāmba, la sōor ningā Wēnd
sēn yāke, ti yaa tūlae n be rakāagbā
arzegsē, ti b yiisd n kōt talse la zēng sēn
ka bāmba. Yaa vugr tāa yuum pugē. La
no-loeerā: Yē me la yōk-m-menga n yi
bōn-kaoodi Ramadaanā kiuuga
wīntoogā pugē, a yaa būmb sēn wubd
yōorā ne raabo la sugri. La hagiimdā: Yē
me la Wēnd Roogā toglgo sēn be Mak
sēn yaa tēn-wagellā, noor vugri yōorā
woglem pugē, ti zao sēn yaa tōog sooba
n tōe n kēnge, la hagiimdā pugē, nebā
fāa zemsa taaba ti b yaa sēn togl Naandā
-A Naam yulgyā- ti yud-taabā la zugundā
yelā fāa menemda beenē ti b lebg būmb
a yembre.

La lislaoongā boondame n tvgd Wēnd tūudum, ne
tūud bed nins sēn tvg n yudā, la zēng sēn ka bāmba sēn
yaa tūudum-rāmba, la tūud-kāensā sēn yaa bedā Wēnd
maan-b lame ti b yaa tūlae n rogl Nabiyaam-rāmbā fāa
la tēn-tūumbā -pūvsg la tūlgr be b yīnga- la tūudum-
rāmbā sēn tvg n yud zislemā yaa:

Rāeenem: yaa Puvsgā, Wënd maan-a lame t'a yaa farila n yaa tilae n rog lslaambā, wala A sēn maan-a n rogl nabiyaam-rāmbā la tēn-tuumbā fāa -puvsg la tulgr be b yīnga- la Wënd sagla A nabiyaamā sēn yaa A noangā a [braahum -tulgr be a yīnga- t'a yulg A Roogā, gilgdbā yīnga la puvsdā sēn yaa zōondbā n yaa sugiuud maandebā, Wënd yeelame, A Naam zēkyā:

{ وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمَّا وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى ۖ وَعَهِدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ }

{ La tēeg Tōnd sēn maan Roogā ti yaa Lēbeng zīiga ne nebā la Bas-m-yam: " la y rik-y a [braahum na-tagdrē wā ti yī Puvsg zīiga". La Tōnd sagla a [braahum ne a [ssmaaula: Tī yulg-y M Roogā gilgdbā la wūgdbā la puvsdā yīnga".} [Albakara: 125]. La Wënd maan-a lame t'a yaa tilae, a Muusa zugu, rāeenem boolgē sēn na n bool a Muusa tulgr be a yīnga, Wënd yeelame A Naam zēkyā:

{ إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ ۖ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى (12) وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ (13) إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي (14) }

{ Ad yaa Maam la fo Soabā, bi f pidg f neood a yīibā, bala fo bee Tuuwaa ko-so-yulengē wā. (12)

{ La Mam tūusa foom, bi f kelg wahı M sēn na n tums ti wa fo nengē wā.} (13)

{ Ad yaa Maam la Wēnde, Soab ka be, rēnda Maam, bi f tū Maam la f yānas Puvsgā n tēeg Mam yuvrā. } (14) [Ṭaha 12-14] La a Sus-ti-maage a lisa - tilgr be a yīnga- a kōo kibare, ti Wēnd sagla yēnda ne Puvsg la Zak yākre, t'a yeel wala Wēnd sēn kō kibare, A Naam zēkyā:

{ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا }

{ La A maan maam ti mam tar barka mam sēn be zīig ning fāa, la A sagl maam ne puvsg la zak ti mam sã n ket n be vum pugē } [Maryam: 31] La Puvsgā lislaoongā pugē, yaa yalsgo, la zōondgo, la suguudu, la Wēnd Yuvrā tēegre la A pēgbo, la doos kosgo, ninsaal puvsd-a la raar fāa noor a nu, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ }

{ Gūus-y Puvsg-rāmbā la Tēn-n-svgr (Laasarā) Puvsgā la y yānes ne Puvsgā Wēnd A Ye yīnga ti y yaa gāneg-m-mens rāmba } [Albakara: 238] Wēnd le yeelame A Naam zēkyā: { Yānas puvsgā sēn sing wīntoogā kullg wakato n ti tāag zī-sobdo la Fagir karm-n-wogle, ad Fagir puvsgā Malegsā yume n zīndid beenē n seet-a } [Al-Israa'v: 78] ti puvsg la tilgr be a yīnga yeele:

(فَأَمَّا الرُّكُوعُ فَعَظُمُوا فِيهِ الرَّبَّ عَزَّ وَجَلَّ وَأَمَّا السُّجُودُ فَاجْتَهِدُوا فِي الدُّعَاءِ فَقَمِنُ أَنْ يُسْتَجَابَ لَكُمْ)

(La sã n yaa rukuu wã (zõondgã), bı y zısg Soabã beenẽ -A Naam yı wagell n zêke- la sã n yaa suguudẽ wã, bı y nigd pãnga ne kosgã, tı ad beenẽ n pẽ ne b na reeg y yĩnga) Şahıh Muslim

Yiib soaba: yaa Zaka, Wënd maan-a lame t'a yaa tılae n rog lıslaambã, wala A sën maan-a n rogl nabiyaam-rãmb la tën-tũmb sën reng taorã -puusg la tılgı be b yĩnga- yẽ me yaa bũmb sën yaa bilfu arzekã puga, n zems ne sart-rãmba la toaag ning Wënd sën yãke, yaa tılae n be rakãagbã arzeıgs puga, tı b kõt-a talsã, la zẽng sën ka bãmba, yaa vugr tãa yuum pugẽ, Wënd yeelame, A Naam zẽkyã:

{ خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ ۚ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ }

{Reeg sãrã b arzeıgsẽ wã n yılgd-ba la fkos b yĩnga, tı ad fo kosgã yaa yĩn-yõgnego ne-ba, la Wënd yaa Wumda n yaa Mita } [Attaoba: 103] La wakat ning Nabiyaamã, -Wënd puusg la A tılgı be a yĩnga- sën wa n tums a Mu'‘aaze -Wënd yard be a yĩnga- t'a kẽng Yamanã a yeel-a lame:

«إِنَّكَ تَأْتِي قَوْمًا أَهْلَ كِتَابٍ فَأَدْعُهُمْ إِلَى شَهَادَةٍ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَتِي رَسُولَ اللَّهِ فَإِنْ هُمْ أَطَاعُواكَ لِذَلِكَ فَأَعْلِمُهُمْ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ خَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ فَإِنْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَأَعْلِمُهُمْ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ صَدَقَةً فِي

أَمْوَالِهِمْ تُوْحَذُ مِنْ أَغْنِيَائِهِمْ وَتُرْدُ فِي فَقَرَائِهِمْ فَإِنْ هُمْ أَطَاعُواكَ لَئِكَ فَيَأْتِكَ وَكَرَائِمُ
أَمْوَالِهِمْ وَاتَّقِ دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ فَإِنَّهَا لَيْسَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ حِجَابٌ»

« Ad fo na n kēnga neb sēn yaa Gaf a taabā rāmb
nengē, bɪ f bool-b n tvg tɪ b maan kaset tɪ soab sēn na
n tū n tilg ka be rēnda Wēnde, la mam yaa Wēnd Tēn-
tumba, b sã n tū foom rēn pugē, bɪ f wilg-ba tɪ Wēnde
-A Naam zɪsgame n yaa wagelle- A maaname n rogl
bāmba wakat a nu raar fāa la yung pugē. B sã n tū
rēnda, bɪ f wilg-ba, tɪ ad Wēnde -A Naam zɪsgame n
yaa wagelle- A maaname n rogl bāmba zaka b arɛgsã
pugē, tɪ b reeg b rakāpē wã n lebs b talsē wã. B sã n sak
n tū rēnda, bɪ f gūus b arɛg waglã, la f zoe b sēn wēg
a soab kãabgo, tɪ ad gidgr ka be a kãabgã ne Wēnd svk
ye» A Attirmiizi n togs-a, (625)

Tāab soaba: yaa No-loeerã, Wēnd maan-a lame t'a
yaa tulae n rogl lɪslaambã, wala A sēn maan-a n rogl
nabiyaam-rāmbã la tēn-tumba sēn reng taoorã -pvsɟ
la tɪlgr be b yīnga- Wēnd yeelame A Naam zēkyã:

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ}

{ Yāmb a neb nins sēn kō sɪd ne Wēnde b rogla
yāmb no-loeerã wala b sēn dogl sēn deng-b yāmb
taoorã sãnd-sānde y na zoe Wēnde} [Al-bakara: 183]
Yē me yaa: yōk-m-meng n yi bōn-kaoodɪ Ramadaanã
kiuugã wīntoodã pvsē, la no-loeerã a wubda Adam biig
yōorē wã raabo la sugri Wēnd pvsɟ la A tɪlgr be a
yīnga- yeelame:

«يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: الصَّوْمُ لِي وَأَنَا أَجْزِي بِهِ يَدْعُ شَهْوَتَهُ وَأَكْلَهُ وَشُرْبَهُ مِنْ أَجْلِي
وَالصَّوْمُ جُنَّةٌ وَلِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ: فَرْحَةٌ حِينَ يَفْطُرُ وَفَرْحَةٌ حِينَ يَلْقَى رَبَّهُ»

«Wënd yetame -A Naam yī wagell n zēke- no-loeerā
yaa Maam n so, la yaa Maam n rond-a, yēnda basda a
yamleoogā la a rubā la a yūubā Mam yīnga, la no-
loeere a yaa gānga, la no-loet tara kīdeng a yiibu:
kīdenga a sēn wat n kao noorā, la kīdenga a sēn wat n
na n seg a Soabā» Şahuh Albvhaarı (7492).

Naas soaba: yaa hagiimdā, Wënd maan-a lame n
rogl lıslaambā, wala Wënd sēn maan-a t'a yaa tılae n
rogl nabiyaam-rāmba la tēn-tvumbā sēn reng taoorā -
pvvsg la tılgı be b yīnga- la A sagl A nabiyaam a
[braahum sēn yaa Noangā -tılgı be a yīnga- t'a bool n
tvğ hagiimdā, Wënd yeelame A Naam zēkyā:

{وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ
عَمِيقٍ }

{ La mōon n bool nebā tı b wa maan hagiimdā. B
na n waa fo nengē tı b yaa sēn kēnd ne nao la rūm-
zoamdg buud toor-toore, n yit zīs sēn zār fāa } [Al-hağ
27] La Wënd sagl-a lame t'a yulg Ro-kvd kāsengā
hagiimbā yīngā, tı Wënd yeele A Naam zēkyā:

{وَأَذِّنْ بَوَأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ
لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ }

{ La tēeg wakat ninga Tōnd sēn wa n tees Roogā
[Alkaabā] zīg n wīnig a [braahum [n yeel-a]: " ra maan
lages-n-taar ne Maam baa fvi, la yulg Mam Roogā neb

nins sēn maand Tawaafā la yāsdbā la suguud maandbā yīnga} [Al-hağ : 26]

La hahiimdā: yaa Wēnd Roogā toglgo, sēn be Mak tēng wagellā pugē, n tug n tum tumā b sēn mi, yaa vugri vumā pugē, n rog tōoda, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبِيْلًا ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِيْنَ

{ la roga nebā ti b kaag Roogā Wēnd yīnga, sēn paam a sor n na tug be, la sēn maan a sōmb-zulem, rēnd Wēnd yaa sek-m-meng Soaba n yi bōn-naandsā.} {Aal-[mraan: 97]. La hagiimdē wā, lūslaambā sēn yaa hagiim maandebā tigimda taab zīg a yembre, ti b yaa sēn yulg tūudmā ne Naandā A Naam yulgyā, la hagiimbā fāa gilli, b maanda hagiimdā tumā na-kēndr a yembre, rēnd zīisa yōs taabā la nebā yalē wā la b vuma yōs taabā, rē fāa menemda zī-kāngā.

24- La sēn welgd tūud-rāmbā lūslaanga pugā n tug n yud, yaa t'a yalē-rāmbā la a wakat-rāmbā la sart-rāmbā, yaa Wēnd n tuk-b -A Naam yulgame n zēke- la A sēn taas A Tēn-tumā, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga, ti ninsaalbā ka kēes b toaag a

**pugē ye, zem ti yaa paasgo maa boogre,
n wa tãag rûnda, rënd tûud-kãensã fãa
gill sên yaa bɛd-bɛdã, tẽn-tuumbã fãa
boolame n tug-a, tulgr be b yĩnga.**

La sên welgd tûud-rãmbã lıslaanga puga n tug n yuda, yaa t'a yalẽ-rãmbã la a wakat-rãmbã la sart-rãmbã, yaa Wënd n tuk-b -A Naam yulgame n zêke- la A sên taas A Tẽn-tuumbã -Wënd puvsg la A tulgr be a yĩnga- ti ninsaalbã ka kêes b toaag a pugē ye zem ti yaa paasgo maa boogre n wa tãag rûnda, A yeelame A Naam zêkyã

{ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا }

{ rûnda M pidsa y dīnã n kō-yã, la M pids y zugu M neemã wã la M yar Lıslaoongã ne-yã ti yaa dīini }
[Al-Maa'ida 3]. Wënd le yeelame A Naam zêkyã:

{ فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ }

{ bı f gãd bũmb ninga b sên tums fo nengē wã, ad fo bee sor-tırg zugu } [Azzvhruf: 43] Wënd yeelame - A Naam zêkyã- sên kēed Puvsgã wɛɛngē:

{ فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ ۚ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ ۚ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا }

{ La yãmb sã n se Puvsgã bı y tēeg Wënd yuvrã ti y yaa sên yãse la zıidba la y kullgē, la y sã n wa yōgne bı y yãnes tırg ne Puvsgã, ad Puvsgã yume n yaa tilae

n yâk waka ti rog sîd-kõtba zugu} [Annisaa'u: 103],
Wënd le yeelame -A Naam zëkyā- sën kēed ne Zakā
kēesg zīgā:

{ إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمَوْلَاةُ قُلُوبُهُمْ وَفِي
الرِّقَابِ وَالْغُرَمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ }

Ad zakā kōta tallsā, la nin-bāan-nebā, la sën
tumdub zaka pugē wā, la sën na belm b rāmb sūyā ne
līslaangā, la kēes yembdā pugē ti b bass-b burkīndi, la
sam-dambā, la Wënd-sorā-sōgndbā, la kēn-kēndba,
yaa tilay n yaa Wënd saglle, la Wënd yaa bāngda n
yaa yell-gāngr-mita. Attaooba: 60 Wënd le yeelame -
A Naam zëkyā- No-loeerē wēegē:

{ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى
وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ
فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرٌ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ
وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ }

{Ramadaan kiuugā b sën sik Alkuraanā a pugē wā
ti yaa kāndagr ne nebā la vēenesē sën yaa kāndagre la
welgre sîd ne zīri svka, la sën sēeda kiuugā yāmb pugē
bī a loe-a, la sën yaa bāada maa a be sor zug bī a geel
rasm zēmse n wa loe n role, ad Wënd rata yāmb ne
yol-yole la A pa rat yāmb ne keelem ye, la sën na yīl
la y pids sōorā la y maan Takbur (zusg Wënd) ne A
sën kāndag-yā, la sānd-sānde y na pūus barka}

[Albakara:185.] Wënd le yeelame -A Naam zēkyā- sēn kēed ne hadiimdā:

{ الْحَجُّ أَشْهَرُ مَعْلُومَتٍ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفْتٍ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ الْقَوَىٰ وَالنَّفْوَٰنَ يَأْكُلِي الْأَلْبَابَ }

{Hagiimdā yaa kiis sēn yānk toaaga, la neb nins sēn dogl-b mens ne Hagiimdā b pugē bi b bāng ti Wums-noog ne pagba la Wēn-kusgo la no-koeema ka be Hagiimdē wā ye, la yāmb sēn maan ti yaa sōmā fāa Wënd mi-a lam, la y bao sulfānta ti ad sulfānta sēn yud sōmblem yaa Wēn-zoeega, la y zoe Maam yāmb a yam-beel rāmba} [Albakara:197.] La tūud-kāensā fāa sēn yaa bedā, nabiyaam-rāmbā fāa -puusg la tulgr be b yīnga- b boolame n tug-ba

25- Lislaoongā Tēn-tuumā, yē la a Muhammad n yaa a Abdullaah biiga, n yi a [smaa'ul sēn yaa a [braahum biigā pendē -puusg la tulgr be b yīnga- a roga Maka, yuum 571 nabi lisa rogmā poorē, b tums-a lame t'a be Maka, t'a yik rē poorē n kēng Madiina, la a ka lagem a nebā rubsā tūub yelē ye, la a rag n yume n lagemd-ba tuum sōmbs a taaba sēn

yaa waglã pugẽ, a rag n yume n be zugd
 sãn yaa zısd pugẽ, taoor tı b na n ka
 tums-a ye. La a nebã rag n yume n da
 boond-a t'a Lamin (bas-m-yam soaba).
 Wënd tums-a lame a sãn wa n ta yuum
 pis naase (40). La Wënd keng a boollã ne
 tagmas-rãmba (yel soalem-rãmba) sãn
 yaa zısd, la sãn tug n yuda yaa
 Alkurãan wagellã, yẽ me la nabiyaam-
 rãmba tagmas-rãmb zıstem sãn tug n
 yuda, yẽ me la tagmas ning sãn pa n ketẽ
 sãn yi nabiyaam-rãmbã tagmas-rãmbẽ
 wã n na n tug n tãag rũada. La Wënd sãn
 wa n tug n pids dıĩnã n kũ-a wã, Tẽn-
 tuuma -Wënd puusg la A tılgı be a yĩnga-
 a taas-a la taasg tekẽ. A maana kaalem
 t'a yuumã yaa pis yoobe la a tãabo (63)
 tı b mum-a Madiin sãn yaa Nabiyaamã
 tẽngẽ wã Wënd puusg la A tılgı be a
 yĩnga .La Tẽn-tuum a Muhammade -
 Wënd puusg la A tılgı be a yĩnga- yẽnda
 la nabiyaam-rãmbã la tẽn-tuumbã

**Pidsda, Wënd tums-a lame ne kãndagre
la sũd dīin sēn na yul t'a yiis nebã rubsã
tũudum likē la kũfēndã la zulmã n tug
Wënd yembgã vēenemē la sũd-kũuni. La
Wënd maana kaset a yĩnga t'A tums-a
lame t'a yaa boaanda n tug Wēnde ne
Wënd tōogo.**

Lĩslaoongã Tēn-tũmã, yē la a Muhammad, n yaa a
Abdullaah biiga, n yi a [smaa'ul sēn yaa a [braahum
biigã pendē, pũsg la tũgr be b yĩnga, a roga Maka,
yũm 571 nabi lisa rogmã poorē, b tũms-a lame t'a be
Maka, t'a yik rē poorē n kēng Madiina. La a nebã rag n
yume n da boond-a t'a Lamin (a bas-m-yam soaba).
La a ka lagem a nebã rubsã tũub yelē ye, la a rag n
yume n lagemd-ba tũm sōmbs a taaba sēn yaa waglã
pũgē, a rag n yume n be zũgd sēn yaa zĩsd pũgē, taoor
ti b na n ka tũms-a ye. A Soabã sũf-a lame ne zũgd sēn
zĩse, Wënd yeela a zugu A Naam zēkyã:

{وَأِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ}

{Ad fo bee zũg-wagall zugu} [Alkalam: 4] La
Wënd tũmss-a lame a sēn wa n ta yũm pis-naase, la
Wënd keng-a ne tagmas-rãmba (yēl-soalemã) sēn yaa
bēda, la sēn tug n yaa bedr n yuda yaa Alkurāan

wagellā. A Tēn-tuvmā yeelame Wēnd puvsḡ la A tulgr be a yīnga:

«مَا مِنَ الْأَنْبِيَاءِ نَبِيٍّ إِلَّا أُعْطِيَ مَا مِثْلُهُ أَمَنْ عَلَيْهِ الْبَشَرُ وَإِنَّمَا كَانَ الَّذِي أُوتِيَتْ وَحْيًا أَوْحَاهُ اللَّهُ إِلَيَّ فَأَرْجُو أَنْ أَكُونَ أَكْثَرُهُمْ تَابِعًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ»

«Nabiyaam ka zīnd nabiyaam-rāmbā pugē, rēndame tī b kō-a būmb ning sēn wīngd a nabiyaamdmā tī nebā paam n kō sīd ne-a, la ad b sēn kō maam būmb ningā yu Wahu(Alkvrāanā) tī Wēnd tum-a mam nengē, la m tēedame tī mam pugdbā n na n yuge dūni wā yikr raare» Şahuḡ Albuḡaaru La Alkvrāan wagellā yaa Wēnd Wahu t'a tum a Tēn-tuvmā nengē, Wēnd puvsḡ la A tulgr be a yīnga, Wēnd yeelame sēn kēed ne Kvrāana.

{ ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ ۚ فِيهِ ۚ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ }

{Ad Gaf-kāngā sik ka a pugē ye, a yaa kāndgre ne Wēnd-zoetbā} [Albakara 2] Wēnd leb n yeela Alkvrāana yelle A Naam zēkyā:

{أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ ۚ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا}

{Rē yīnga b pa tagsd Alkvrāana n getē laa? La a sã n dag n pa sēn yi Wēnd nengē, b na mikē a pugē yōs-taab wvsḡ} [Annisaa'v: 82] La Wēnd geesa zīn-dāmb la ninsaalba, tī b wa ne Alkvrāanā buudu, Wēnd yeelame, A Naam zēkyā:

{قُلْ لِّئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا}

{Yeele:" la ti ninsaalb la zīn-dāmb sã n lagem taaba
 n na n wa ne sēn wōnd Alkvrāan-kāngã, b kōn n tōog
 n wa ne a bilgri, baa ti b sã n maan sōng sōng taaba.}
 [Al-ısrāa'v:88]. La Wēnd leb n gees-b lame ti b wa ne
 Svvr-rāmb piig sēn wōnd wala Alkvrāanã Svvr-rāmba,
 Wēnd yeelame, A Naam zēkyã:

{ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۚ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوْرٍ مِّثْلِهِ مُفْتَرِيَاتٍ وَادْعُوا مَنْ
 اسْتَطَاعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ }

{Bı b yetame: "t'a (Mohammad) n wāag-a n
 rogle?" Yeele: "bı y wa ne Svura sēn wōnd wānde la y
 bool yāmb sēn rat ned ning fãa t'a sōng-yã Wēnd sēn
 yāk A toaga ti y sã n yaa sıd-rāmba} [Hud: 13] pvs n
 ka woto ye, Wēnd gees-b lame ti b wa ne Svvr a yembr
 tãa sēn wōnd wala Alkvrāanã, Wēnd yeelame A Naam
 zēkyã: {La yāmb sã n be sik pugē ne bumb ning Tōnd
 sēn sik D Yambã zugã, bı y wa ne Svura wala a buudu
 la y bool y sōngdbã zēng sēn pa Wēnde ti sã n mik ti
 yāmb yaa sıd rāmba} [Albakara 23]

La Alkvrāan wagellã, yēnda la yel-soalemã a yembr
 tãa sēn yaa nabiyaam-rāmbã yel-soalem-rāmbã sēn
 kelle n ti tãag rūnda. La wēnd sēn wa n pids dīnã n kō
 Tēn-tvumã -Wēnd pvsug la A tılgı be a yīnga- t'a taas-
 a taasg tekē wã Tēn-tvumã maana kaalem -Wēnd pvsug
 la A tılgı be a yīnga- t'a yvumã yaa pis-yoob la a tãabo,

la b mum-a la Madiina, Wënd puusg la A tulgr be a yīnga.

La Tën-tuum a Mvhammade, yēnda la nabiyaam-rāmbā la tēn-tuumbā Pidsda, Wënd yeelame A Naam zēkyā:

{ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ۖ
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا }

{ A-Mvhammad ka yi n yaa yāmb roapā baa a yebr saamb ye, la sēn n be bala yaa t'a yaa Wënd tēn-tuumā n yaa Nabiyaam-rāmbā pidsda, la Wënd yume n yaa mit ne būmb fāa.} [Al-ahzaab 40], Yii a Abu Hurrayrat nengē -Wënd yard be a yīnga- ti Wënd Tën-tuumā -Wënd puusg la A tulgr be a yīng- yeelame:

«إِنَّ مَثَلِي وَمَثَلَ الْأَنْبِيَاءِ مِنْ قَبْلِي كَمَثَلِ رَجُلٍ بَنَى بَيْتًا فَأَحْسَنَهُ وَأَجْمَلَهُ إِلَّا مَوْضِعَ لَبْنَةٍ مِنْ زَاوِيَةٍ فَجَعَلَ النَّاسُ يَطُوفُونَ بِهِ وَيَعْجَبُونَ لَهُ وَيَقُولُونَ هَلَّا وُضِعَتْ هَذِهِ اللَّبْنَةُ؟ قَالَ: فَإِنَّا اللَّبْنَةُ وَأَنَا خَاتَمُ النَّبِيِّينَ»

«Ad maam biligri la nabiyaam-rāmbā sēn reng taorā bilgri, yaa wala ned sēn na n me roogo n maneg-a t'a be neere, n nags-a, sã n pa tång-koeemd a yembr zīg bala sēn be pēkē la a bas yā. Tı nebā gilgd roogā ti maand-b yel-solemde, la b yetē: " b ka na n rogl tång-koeem-kāngā? Nabiyaamā yeelame: rēnd yaa maam la tānd-koeem-kāngā, maamme la nabiyaam-rāmbā Pidsda» Şahuhv Albuhāaru, La Lingiilā pugē Sus-ti-maagā -tulgr be a yīnga- a yeelame t'a yaa sēn kōt nebā kiba-noogo ne Tën-tuum a Mvhammad waangā, Wënd

puvsg la A tulgr be a yīnga: (Kugr ning metbā sērn tōdg-a wā, ad yēnda lebga roogā zu-raoogo, rē yīnga yāmb ka tol n karem gaf-rāmbā pugē? A Yasuv'v yeel-b lame gomd sēn yi Soaala nengē, ti ad yu yā wā, la ad a yaa yel-solemde tōnd gesg pugē). La Taooraatā gafā sēn be a rūndā wā waa a pugē Wēnd koεega sēn yeel a Muusa, tulgr be a yīnga: (M na n maana Nabiyaama n kō-ba, sēn yi b ma-biisā suka, sēn wōnd foom la M ning M Goamā a noorē wā, t'a gomd ne ne-bā Mam sēn sagend-a ne būmb ningā fāa)

La Tēn-tvum a Mvhammade, Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga, Wēnd tvms-a lame ne kāndagre la dīin sēn yaa sīda, la Wēnd maana kaseto t'a bee sīd zugu, la ad A tvms-a lame t'a yaa boaanda n tvg A nengē, ne A raabo, Wēnd yeelame -A Naam zēkyā:

{لَٰكِنَ اللّٰهُ يَشْهَدُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ ۖ أَنزَلُهُ بِعِلْمِهِ ۖ وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ ۚ وَكَفَىٰ بِاللّٰهِ شَهِيدًا}

{La ad Wēnd maana kaset ne A sēn sik ti wa fo nengē wā, A sik-a la ne A bāngre malegsā me maanda kaseto, la seedg ta tek ne Wēnde.} [Annisaa'v: 166]
Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِاللّٰهِ شَهِيدًا}

{ Yē la naab ning sēn tvms A Tēn-tvuma ne kāndgre la sīd dīina bul yīng t'A na kut t'a wil Dīin-rāmbā fāa zugu, la sēet ta tek ti sā n yaa Wēnde.}

[Alfath :28] Wënd tums-a lame ne kãndagre, bvl yïng t'a yiis nebã n yi rvbsã tũub likẽ la kɪfẽndã la zulemã n tvg Wënd yembgo la sɪd-kũun vëenem, Wënd yeelame A Naam zẽkyã:

{يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ}

{ Wënd kãndagda ne-a ned ning sën tũ A yarda sën yaa tulgr soya la A yiisd yãmb ligsẽ wã n tvg vëenemẽ wã ne A tōogã la A peegd-ba n tvg so-tirga} [Al-Maa'ida 16]. Wënd le yeelame A Naam zẽkyã:

{الرَّ َّ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ }

{ Aluf, Laam, Raa, yaa Gaf Tõnd sën sik-a n tvg fo nẽngẽ, sën na yɪl tɪ fo yiis nebã likẽ wã n tvg vëenemẽ wã ne fo Soabã raabo, n tvg a wilb-naabã sën yaa a pẽgr-naabã sorẽ } [[braahum: 1]

26- La lɪslaoongã sari wã Tën-tuum a Muhammad -Wënd puusg la A tulgr be a yïnga- sën wa ne-a wã, yaa yënd n pidsd Wënd tën-tuum-rãmbã fãa gill Sari-rãmba, yẽ me yaa Sari sën pidi, nebã dïina la b dũni wã manegr be a pugẽ, yẽ me gũusda nebã b dïin-rãmba la b zɪ-

rāmba la b arzegse la yamã la b koambã, yẽ me n yẽes Sari-rāmb fãa sẽn reng taoore, wala sari-rāmb nins me sẽn da reng taorã sẽn yẽes taabã.

Lıslaoongã Sãri ning Tẽn-tuum a Mvhammad sẽn wa ne wã, yẽnda n pidsd Wënd tẽn-tumã la A Sari-rāmba. La Wënd pidsa dīnã ne Tẽn-tuum-kāngã, ti neemã wã pids nebã zugu ne Tẽn-tuumã a Mvhammad tumsgã -Wënd puvsg la A tulgr be a yĩnga- Wënd yeelame A Naam zẽkyã:

{الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا}

{Rũnda M pidsa y dīnã n kō-yã, la M pids y zugu M neema wã la M yar Lıslaoongã ne-yã ti yaa dīne}
[Al-Maa'uda 3].

La lıslaoongã Sãri wã, yẽnda la sari sẽn pidi, dīnã la dũni wã manegrã be a pugẽ, bala a tigma sẽn be Sari-rāmbã sẽn reng taorã fãa gill pugẽ wã, n pids-a, Wënd yeelame A Naam zẽkyã:

{إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا}

{ad Alkurāan-kāngã kãndagdame n tvgd bũmb ning treg sẽn yudã la a kõt sid kõt b nins sẽn maan tum sōmã wã sũ-noogo, ti b tara keoor sẽn yaa bedre.} [Al-Israa'v:9], La lıslaoongã Sãri wã rok n basa nebã zub-

rãmb nins sên dag n zao zamã-rãmb nins sên reng
taoorã zugu, Wënd yeelame, A Naam zëkyã:

{الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْنُوبًا عِنْدَهُمْ فِي
التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُجِلُّ لَهُمُ
الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي
كَانَتْ عَلَيْهِمْ ۚ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي
أُنْزِلَ مَعَهُ ۙ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ}

{Neb nins sên pugd Tën-tvumã sên yaa taasdã n
yaa zu-sabellã, bãmb sên mikd ti b guls a soab yell
bãmb nengê wã taoraatã la Lĩngiilã pugê, n sagënd
bãmb ne manegrã, la a gıgd-b ne yel-kitı, la a kôt b
sor ne yel yılmã, la a gıgd-b ne bõn-rëgdã, la a rokd b
zubã la yel-gıtu wã n basd-ba; rënd neb nins sên kôb
sıd ne-a wã la b zısg-a la b sोंg-a la b tũ vëenem
ninga b sên sig n tũng-a wã, bãmb rabã la tılgdbã} [Al-
a'raafv: 157]

La lıslaoongã Sãri wã a yëesda Sãri fãa sên reng
taoore, Wënd yeelame, A Naam zëkyã:

{وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا
عَلَيْهِ ۚ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ ۚ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ
الْحَقِّ ۚ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً
وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ ۚ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۚ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ
جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ}

{ La Tõnd sika Gafã fo nengê ne sıda t'a sıdgd sên
reng a taoorã sên yaa gafã-rãmba la a wind-ba, bı f

bu b sukã ne Wënd sên sikã, la f ra pug b yam-leedã n
bas sên wa fo nengê wã ye, yembr kam fãa Tõnd
maana šari la na-këndre n kô-ba, la Wënd sã n tulla
A na maan yãmb zãmã a ye, la yaa A sên na n zarb
yãmba n ges A sên kô wã pugê, bı y reng taaba yel-
sômã pugê, y fãa lebeng-zïig yaa Wënd nengê t'A kô-
y kibare y sên ra yõsd taaba yel nins pugê wã}
[Almaa-ıda: 48] Rënd Alkurãan wagell ning sên kumb
Sãri wã, a waame n sıdgd sên reng taorã, sên yaa
Wënd Gaf-rãmba, n leb n buvd-b fãa gilli, n yêes-b fãa
gilli.

**27-La Wënde, A Naam yulgame n zêke, A
ka reegd dïini sã n ka lıslaoongã dïin ye,
ning A Tën-tuum a Muhammad Wënd
puusg la A tulgr be a yïnga sên wa ne wã.
La ned ning sên wa n tug n kê dïin sên ka
lıslaoongã A ka na n tol n reeg a yïng ye.**

Wënde, A Naam yulgame n zêke, A ka reegde, A
sên tums a Muhammad poore -Wënd puusg la A tulgr
be a yïnga- dïini tı sã n ka lıslaoongã ye, ninga A Tën-
tuum a Muhammad Wënd puusg la A tulgr be a yïnga
sên wa ne wã. Wënd yeelame A Naam zêkyã:

{وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ
الْخَاسِرِينَ}

{La sên baooda diin zêng sên pa yı ne Lıslaoongã,
b pa na n tol n reeg a yĩng ye, la yēnda Yaoolem raarã
a yaa bôn-soaba} [Aal-[mraan: 85] Wënd le yeelame A
Naam zēkyā:

{ إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ ۚ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوْتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعْثًا بَيْنَهُمْ ۚ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ }

{ Ad Dīnã Wënd nengē yaa Lıslaoongã, la b sên
kō-b rāmb Gafã pa yōs taaba rēnda bāngrã sên wa b
nengē poorē, tı yaa kedgre bāmb ne taab sũka, la sên
kɪfla ne Wënd Aayar-rāmba rēnd Wënd geelg yaa
tuulle} [Aal-[mraan: 19.] La lıslaoong kãngã, yēnda la
a [braahum sên yaa Wënd noangã dīnã, tılgr be a yĩnga
Wënd yeelame A Naam zēkyā:

{وَمَنْ يَرْغَبْ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مِنْ سَفَاهَةٍ ۚ وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي
الدُّنْيَا ۚ وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ}

{ la ānd n kisgd a [braahum Dīnã sã n pa sên
maan a meng yalma, la hakuka Tōnd tūs-a lame
Dūni pugē, la Yaoolem raarã a bee nin-sōmbsã pugē}
{Albakara 130}; Wënd le yeelame A Naam zēkyā:

{وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
ۚ وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا}

{ La ãnd dīin n maneg n le yud sēn bas a menga n tū Wēnde, tū yē yaa manegda la a tū a [braahum dīina sēn kull n yi lagm-n-taarā n tēeg turg n tugd Wēnd-yembgā, la Wēnd gāda [braahum t'a yaa A zoa } [Annisaa'v: 125] La Wēnde sagla A Tēn-tuvm a Muhamad -puvsg la tulgr be a yīnga- t'a yeele:

{قُلْ إِنِّي هَدَانِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيمًا مِّلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۚ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ }

{ Yeele ad mam Soabā peega maam n tog sor sēn yaa turga dīin sēn yaa turga a [braahum dīina sēn kildē n togd Wēnd-yemgā, la a pa yī lagm-n-taar soab ye} [Al-an'aamv : 161]

28- Alkurāan wagellā, yēnda la gaf ning Wēnd sēn tums-a n tug A Tēn-tuvmā a Muhammad -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- nengē, a yaa bon-naands Naaba goam me, Wēnd geesa ninsaalb la zīn-rāmba tū b wa ne a buudu, maa Suura sēn wōnd wala a suura-rāmba buud bala, la geesgā ka bak n ket n be n tāag rūnda, la b ka tōog n wa ne-a ye. La Alkurāan wagellā, a loegsda sogsg wusgo, sēn yirbd ned tus-kēems wusgo.

La Alkurāan wagellā yēnda yaa Wēnd
 sēn gū n yi toeeng buudu n tug n wa tãag
 rūnda ne Laarabiimd ningā a sēn sig ne
 wā, Baa gom-bil a yembr ka boog beenē
 ye. A yaa būmb me sēn wē n yiisi, yaa gaf
 sēn yaa bedre n ka tar to, ti sōmb ti b
 karem-a, la b lebg a maanā-rāmbā ne
 buud a taabā goam. Yaa wala Tēn-
 tuumā a Muhammade -Wēnd puusg la A
 tulgr be a yīnga- Sunnā me -Wēnd puusg
 la A tulgr be a yīnga- la a sēn wilig yel
 ninsā, la a vumā yellā, bāmb me yaa
 būmb b sēn gūusi n tall-a sēn tū ne
 toagsdb n yaa b sēn maan-b rāmb bas-
 m-yam halı ti wa tug n ta tōndo, yē me
 yaa būmbu b sēn wē n yiis ne
 Laarabiimd ning Tēn-tuumā sēn goma -
 Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- a yaa
 būmb me b sēn lebg ne buud-rāmb goam
 wusgo. La Alkurāan wagellā ne Tēn-
 tuumā Sunnā-Wēnd puusg la A tulgr be a
 yīnga- yaa bāmbā b yiibā la yēgr a

yembr tãa b sën yãkd lslaoongã buudã
 la a Sãri-rãmbã a pugẽ, rënd lslaoongã a
 ka bũmb sën reegde neb nins sën yet ti b
 yaa lslaambã mansmã pugẽ ye, la ad a
 yaa bũmb sën reegd n yi Wënd wahiẽ
 wã: Alkurãan wagellẽ wã la Nabiyaamã
 Sunnẽ wã.

Alkurãan wagellã, yaa yẽnda la Gaf ningã Wënd sën
 tums-a n tug A Tën-tuumã nengẽ sën yaa Laarbã, a
 Muhammad -Wënd puug la A tulgr be a yĩnga- ne
 Laarabiimdu, yẽ me yaa bõn-naands Naabã goama,
 Wënd yeelame A Naam zẽkyã:

{ وَإِنَّهُ لَنَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ (192) نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ (193) عَلَى
 قُلُوبِكَ لَتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ (194) لِيَلْسَنَ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ (195) }

{ Ad a sigame n yi bõn-naandsã Soab nengẽ (162)

Yõ-yulengã a (Gibriil) sën yaa bas-m-yam sabã n
 sik ne-a (193)

Fo sũurẽ wã, sën na yul ti fo yi bugsda (194)

Ne Laarab-rãmb zelemde sën vënegde. (195)}
 [Aššv'raa-v: 192-195] Wënd le yeelame A Naam
 zẽkyã:

{ وَإِنَّكَ لَتُلْقَى الْقُرْآنَ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ }

{ Ad fo reegda Alkurãanã n yi a Buud mitã sën yaa
 a Bãngdã nengẽ } [Annamlv: 6] La Alkurãan-kãngã,

yaa sēn siki n yi Wēnd nengē, n leb n sɪdgd būmb ning
sēn renga taorā sēn yaa Wēnd gaf-rāmbā, Wēnd
yeelame -A Naam zēkyā:

{وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَىٰ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ
وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ}

{Alkvrāan-kāngā ra pa tõe n yi ti yaa būmb b sēn
wāag n rogl ti ka yi Wēnd nengē ye, la ad a yaa sɪdgre
ne sēn reng a taorā, la Gafā welgrā sik ka be a pvgē
t'a yii bōn-naandsā Soab nengē ye} [Yuunus :37] La
Alkvrāan wagellā, a welsda masaall-rāmb wusg fāa
Yahuud-rāmba la Nasaar-rāmb sēn rag n yōs taab a
pvgē b dīnē wā, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{إِنَّ هَذَا الْقُرْآنُ يَقُصُّ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ}

{ Ad Alkvrāan-kāngā togsda [srēel koambā yel nins
bāmb sēn yōsd taab a pvgē wā} [Annamlv: 76] La
Alkvrāan wagellā a kumba tagmas-rāmba la vēnem,
būmb ning sēn wāagd padang nebā zugu, sēn kēed ne
hakuk-rāmbā bāngr pvgē sēn yag ne bāng n wāag-
rāmba sēn kēed ne Wēnde -A Naam yɪ wagell n zēke-
la A dīnā la A Rolbā, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ}

{ La sɪd la hakuka tōnd wēe bilgri ne nebā Alkvrāa
kānga puga, bilgr buud fāa, sānd-sānde bāmb na tēege
} [Azzumarv: 27] A le yeelame A Naam Zēkyā:

{ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ }

{ La ad Tõnd sika Alkvrāanā n kō foom ti yaa vēnegr ne būmb a fāa, n leb n yaa kāndagre la yolsgo la sū-noogre n kō sak-n-tū-rāmbā } [Annahlv 89]

La Alkvrāan wagellā, a leokda sogsg wusgo sēn yirbd tus-kēems sēn yi nebā pugē, rēnd Alkvrāan wagellā, a vēnegdame yalē ning Wēnd sēn naan saasā la tēngā, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ أَوَلَمْ يَرِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ }

{rē yīnga kifr-rāmbā pa yā ti saasā la tēngā rag n taba taaba? Tı Tõnd welg b yiibā, la Tõnd maana bõn-vul fāa n yi koomē, b pa na n kō sıda?} [Al-Anbiyaa'v 30], la yaa wān-wān la Wēnd naan ninsaalā? Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن ثَرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِّن عَلَقَةٍ ثُمَّ مِّن مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لَّئِبِينَ لَّكُمْ ۖ وَتَقَرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِنَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ ۖ وَمِنْكُمْ مَّن يُّتَوَفَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّن يُّرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا ۖ وَتَرَىٰ الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِن كُلِّ رَوْحٍ بِهِيج }

{ Yāmb a nebā, y sā n bee sik pug ne Vvugrā, bı y bāng ti Tõnd naana yāmb ne tāndo, rē loogr poorē n yi mani, rē loogr poorē n yi zı-pelle, rē poorē n yi nēm-võre, be naaneg sēn pidi la naaneg sēn pa pidi n na n

sāame, la yaa sēn na yil n wīnig yāmb (Tōnd pānga), la D tabend rog-wvvsē wā būmb ning D sēn tvlle, n tug n tāag wakat sēn yāk raare, rē poorē ti D yiis yāmb ti y yaa komb-bāanego, rē poorē ti y wa tvg n ta ra-sānde. Be yāmb pvgē sēn maand kaalem t'a ka ta ra-sānd wakat ye, la be yāmb pvgē ned sēn na n ti kvvl n ti ta a yōorā yaalg wakato, t'a le ka mi a sēn da mi poorē baa fv, la fo yēta tēng-gāngā t'a yaa sēn kv n pelge, ti Tōnd sā n sik koom a zugu, la a sēn wvvgde n pusi, n bul n yiis bōn-bundi toor-toore ti be neere } [Alhagv: 5] la ninsaal lebeng zīgē yaa yēnē la manegdbā rolb sēn na n yī a soaba la wēngd rolb me sēn na n yī a soaba vī-kāngā poorē, la daliil-rāmb renga a taoore tōnd sēn togse masaal-kāngā pvgē gom-sull (paragraf) sōor(20), la rē yīnga belem-kāngā yaa sēn ling n wa woto bal bī.? bī b maan-a lame ne tvlsem sēn yaa zisgo? Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ
وَأَنْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ ۖ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ }

{ Rē yīnga bāmb ka tagesdē n ges saasē la tēng bōn-naandse la wēnd sēn naan buudā fāa laa? La b le ka ges me ti tōe ti b sasā wā kolgame laa? la yaa gom bvs la b na n kō sīda Alkvāan loogr poorē } [Al- a'raafv: 185] A le yeelame A Naam Zēkyā:

{ أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ }

{ Rē yīnga yāmb tēedame ti Tōnd naana yāmb zaalem (wisga) yīnga la y ka na n lebg n twg Tōnd nengē? } [Almuuminuun 115]

La Alkvrāan wagellā yēnda yaa Wēnd sēn gū n yi toeeng buudu n twg n wa tāag rūnda, ne buud-gomd ning a sēn sig ne wā. Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ }

{ Ad yaa Tōnd n sik Alkvrāanā, la ad yaa Tōnd n gūud-a. } {Al-higir 9} Baa gom-bil a yembr ka boog beenē kus taab rag n ka tōe n zīnd beenē ye maa boogre maa tedgre ye, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ ۚ الْفَرَّانَ ۚ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا }

{ Rē yīng a b pa tagsd Alkvrāana n getē laa? La a sã n dag n pa sēn yi Wēnd nengē b na mikē a pugē yōs-taab wusgo } [Annisaa'v: 82] Yaa būmb me b sēn wē n yiisi, a yaa gaf sēn yaa zisgo n ka tar to, ti sōmb ti b karem-a, la b lebg a maanā-rāmbā ne buud a taabā goam. Wala Tēn-tvumā a Mvhammad -Wēnd pvvsg la A tulgr be a yīnga -Sunnā la a sēn sagl yel ninsā la a vumā yellā, yē me yaa būmb b sēn gūusi n tall-a sēn tū ne toagsdb sēn yaa b sēn maan-b rāmb bas-m-yam halı ti wa twg n ta tōndo, yē me yaa būmbu b sēn wē n yiis

ne Laarabiimd ning Tën-tuvmã -Wënd puvsug la A tulgr be a yĩnga- sën goma, yaa bũmb b sën lebg ne buud-rãmb goam wusgo. La Alkvrãan wagellã ne Tën-tuvmã Sunnã -Wënd puvsug la A tulgr be a yĩnga- yaa bãmbã b yiibã la yëgr a yembr tãa b sën yãkd lislaoongã buudã la a Sãri-rãmbã a pugẽ, rënd lislaoongã a ka bũmb sën reegde neb nins sën yet ti b yaa lislambã mansmã pugẽ ye, la ad b reegd-a Wënd wahiẽ wã sën pa tar tudgrã: Alkvrãan wagellẽ wã la Nabiyaamã Sunnẽ wã.

{ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالدِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ - لَا يَأْتِيهِ الْبُطْلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفَةٍ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ }

{ Neb nins sën kufi ne Alkvrãana sën yaa Tëegrã a sën wa n wa b nengẽ, la ad a yaa gaf sën yaa zisgo zĩri-beed pa wat a taoorẽ pa a poorẽ me, yaa sën sigi n yi buud Mitã nengẽ sën yaa Pëgr Naaba } [Fuşşilat :41-42] Tı Wënd yeele -A Naam zëkyã- Nabiyaamã Sunnã yelle, la A wiligd t'a yaa Wahi sën yi Wënd nengẽ:

{ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ }

{ La bũmb ning Wënd Tën-tuvm sën wa ne yãmb nengẽ wã bı y reeg-y-yã-a, la a sën gidg yãmb n yi bũmb ninga bı y bas, la y zoe Wënde, ad Wënd yaa names kegeng Soaba } [Alħaşru 7],

29- La lɪslaoongã sagenda ne manegre n tug roagdb a yiibã, baa tɪ b sã n yume n ka moeemba, a leb n sagendame tɪ b ruk na-kënd sōngo ne koambã

lɪslaoongã sagendame tɪ b manege n tug roagdb a
yiibã, Wënd yeelame, A Naam zēkyā:

{ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۖ إِمَّا يَنْلَغَنَّ عِنْدَكَ
الْكِبَرُ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أَفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا
كَرِيمًا }

{ Fo Soabã buume : tɪ ra tũ-y zēng sēn pa Yē ye, la
y maneg n tug roagdb a yiibã: zem tɪ yaa b yembre n
kuule maa b yiibã fāa, bɪ f ra wa yīgs b yiibã ra wa porg
b yiibã, la yeel-b koeg sēn tar waoore } [Al-ɪsraa'v:
23] Wënd leb n yeelame A Naam zēkyā:

{ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْنًا عَلَىٰ وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ
أَنَّ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ }

{ La Tōnd sagla ninsaal ne a roagdb a yiibã
managre, a ma wã zɪ-a lame ne ninbāaneg sēn pug
ninbāanega, la a yēsengã yaa yuum a yiib pugē: " bɪ f
puus Maam la f roagdb a yiibã barka , Mam nengē la
y na n lebg n wa" } [Lukmaan 14], Wënd le yeelame
A Naam zēkyā:

{ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا ۖ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا ۖ
وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ

رَبِّ أَوْزَعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ
صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي ۖ إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ
الْمُسْلِمِينَ {

{ la Tõnd sagla ninsaala ne a rogdabā yīibā manegre,
a ma wā zāa a pugā ne toom n le rog-a ne toom, la a
pugā zāaba ne a bīismā yākrā yaa kiis pistā, halı t'a
pāngā sā n wa pidi, t'a ta yuum pis-naase la a sēn yete:
" m Soaba, leems maam ti m puvs bark Fo neema ning
Fo sēn maan kō maam-a la m roagdb a yīibā, la F maan
ti m tum sōma ti F yard-a, la F maneg maam m koambē
wā, ad mam lebsa m meng F nengē, la ad mam bee
līslaambā pugē".} [Al-ahkaaf: 15]

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ أَحَقُّ النَّاسِ بِحَسَنِ صَحَابَتِي؟ قَالَ: «أُمُّكَ» قَالَ: ثُمَّ
مَنْ؟ قَالَ: «ثُمَّ أُمُّكَ» قَالَ: ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: «ثُمَّ أُمُّكَ» قَالَ: «ثُمَّ أَبُوكَ»

Le yīi a Abu Hurayrat nengē, Wēnd yard be a yīnga, a
yeelame,: ned n wa wēnd tēn-tuum nengē -Wēnd puvs
la A tulgr be a yīnga- n yeele: " Wēnd Tēn-tuum, ānda
soab n be nebā pugē n sōmb ne mam tūud-n-ta sōngo?",
T'a yeele: " F ma wā", Tı rawā yeele: " rē poorē yaa
ānda?" T'a yeele: " rē poorē yaa fo ma wā". T'a yeele:
"rē poorē yaa ānda?" T'a yeel-a: " rē poorē yaa fo ma
wā" t'a soak-a: " rē poorē yaa ānda?" T'a yeel-a: " rē
poorē yaa f saambā". Şahuh Muslim

La sagl-kāngā sēn yeel ti b maan neer ne roagdb a
yīibā, zem ti b yume n yaa līslaamba maa b ka
līslaamba

فَعَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ قَالَتْ: (قَدِمْتُ أُمِّي وَهِيَ مُشْرِكَةٌ فِي عَهْدِ قُرَيْشٍ وَمَدْيَنِهِمْ
إِذْ عَاهَدُوا النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَعَ ابْنِهَا فَاسْتَفْتَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
فَقُلْتُ: إِنَّ أُمِّي قَدِمَتْ وَهِيَ رَاغِبَةٌ، أَفَأَصِلُهَا؟ قَالَ: «نَعَمْ صِلِي أُمَّكَ»

Rënd yii a Asmaa'u sên yaa a Abubakr bi-puglā nengē
a yeelame: " mam ma wā waa mam nengē, la rē t'a yaa
kifre, Kurrayš-rāmb zamaane wā la wakat ning b sên da
rik alkaool ne Nabiyaama -Wënd puvsg la A tulgr be a
yīnga- la a waa ne a biiga, ti mam na n sok Nabiyaama
-Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga- n yeel-a: " ad mam
ma wā waame la a tara raabo, rē yīnga mam tōkd-a
lame bu?" Tı Nabiyaamā yeele: " n-yeel, tōk f ma wā".
Şahuhv Albuhāaru Baa ti roagdb a yīibā fāa sā n nidg
pāngā, n rat ti biigā wēnemd n yi lıslaamdē wā n tug
kifēndē wā, lıslaoongā sagend-a la - wakat kānga- t'a
ra tū-b ye, la a kell n pa bala n yaa sıd-kōt ne Wēnde,
la a manegd-ba la a tūud-b yiibā ne manegre, Wënd
yeelame - A Naam zēkyā:

{ وَإِنْ جُهِدَاكَ عَلَى أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا
وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ
فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ }

{la b yiibā sā n pēdg foo t'f lagm Maam ne būmb
fo sên ka tar a bāngre bı f ra tūb ye, la tū b yiibā dūni
yela pugē ne malgre, la f tū ned ning sên lebga n wa
Mam nengē wā sorā, rē poore Mam nengē la y lebgr
zīg ti M togs'y y sên da yı n tumdē wā } [Lukmaan
15].

La lislaoongã ka gıgdg lıslaam t'a maneg a rog-
pēṭba sēn yaa kıfr-rāmbā ye, maa zēng sēn ka a rog-
pēṭba tı b sã n yume n ka neb sēn zabd ne lıslaambā ye,
Wēnd yeelame A naam zēkyā:

{ لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِّن دِيَارِكُمْ
أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ }

{ Wēnd pa gıgdg yāmb n yi neb nins sēn pa zab ne
yāmb Diinā pvgē wā la b pa yiis yāmb y zagsē wā tı y
maneg-ba la y tēeg turg ne-ba ye, ad Wēnd noanga tēeg-
turg rāmba } [Al-mumtahana: 8]

La lislaoongã sagendame tı b maan neer ne koambā,
la būmb sēn tvg n yud zıslem tı lıslaoongã sagl ne
roagda: yaa a wilig a koambā b Soabā hake-rāmb sēn
zao b zugā, wala Nabiyaamā -Wēnd puvsg la A tıgr be
a yīnga- sēn yeel a sāmibā biiga a Abdallaahh [bn
Abbaas Wēnd yard be b yiibā yīnga :

«يَا غُلَامُ أَوْ يَا غُلَيْمُ أَلَا أُعَلِّمُكَ كَلِمَاتٍ يَنْفَعُكَ اللَّهُ بِهِنَّ؟ فَقُلْتُ: بَلَى. فَقَالَ: "احْفَظِ
اللَّهُ يَحْفَظْكَ احْفَظِ اللَّهَ تَجِدْهُ أَمَامَكَ تَعَرَّفْ إِلَيْهِ فِي الرِّخَاءِ يَعْرِفْكَ فِي الشَّدَةِ وَإِذَا
سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ وَإِذَا اسْتَعْنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ»

« M biig sōngo! M kōn n wilig-f goam Wēnd sēn na n
naf foom ne goam ninsı?" Tı m yeele: ōhō! T'a yeele:
"Gūs Wēnde t'A gūs-d-f lame, gūs Wēnde tı f na n
mikame t'A be f neng taoore, bāng Wēnd yol-yol sasa
t'A na bāng foom keelem sasa, f sã n na n kos bı f kos
Wēnde, f sã n na n bōos sōngre bı f bōos sōngr ne
Wēnde» A Ahmad n reeg-a 4/287

La Wënd sagla roagdb a yiibã tı b wilig b koambã bumb ning sên na n naf-ba b diinã pugê la b dūni wã pugê, Wënd yeelame ANaam zêkyã:

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ}

{ Yāmb a neb nins sên kō-b std ne Wēnde! Gū-y mensã la y zags-rãmba n yi Bugumã a raadã yaa neba la kuga, malegs n yās a zugu sên yaa pāens rãmba n yaa kegemse, b pa kUSD Wēnd A sên sagl-b ne bumb ningã ye, la b tūmd b sên sagl-b ne bumb ningã.}

[Suvratv Attahrūm: 6] La yii a Ali nengê -Wēnd yard be a yīnga- Wēnd koεεgã A sên yeel pugê A Naam zêkyã:

{قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا}

{Gū-y mensã la y zags-rãmba n yi Bugumã} A yetame: "zugl-y-ba la y wilg-ba" Tı nabiyaamã -Wēnd puvsg la A tılgr be a yīnga- sagla roagda t'a wilig a biigã Puvsgo, buıl yīng t'a na kell n bı a zugu, tı Nabiyaamã -Wēnd puvsg la A tılgr be a yīnga- yeele:

(مُرُوا أَوْلَاكُمْ بِالصَّلَاةِ وَهُمْ أَبْنَاءُ سَبْعِ سِنِينَ)

(Sagl-y y koambã ne Puvsgo tı b sã n wa ta yvum a yopoe) A Abuv Dawvud n togs-a, A leb n yeelame puvsg la tılgr be a yīnga:

«كُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ الْإِمَامُ رَاعٍ وَمَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ وَالرَّجُلُ رَاعٍ فِي أَهْلِهِ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ وَالْمَرْأَةُ رَاعِيَةٌ فِي بَيْتِ زَوْجِهَا وَمَسْئُولَةٌ

عَنْ رَعِيَّتِهَا وَالْخَادِمِ رَاعٍ فِي مَالِ سَيِّدِهِ وَمَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ وَكُلُّكُمْ رَاعٍ وَمَسْئُولٌ
عَنْ رَعِيَّتِهِ»

«Yāmb yem kām fāa gilli yaa gūuda, la yem kām fāa gill me, b na n sok-a la a rūmsā yelle, limaam yaa gūuda, b na n sok-a la a bōn-gūudı wā yelle, rao me a yaa gūuda a zakā rāmbē, b na n sok-a lame a bōn-gūudwā yelle. Pag me yaa gūuda a stdā zakē, b na n sok-a lame a bōn-gūudwā yelle. Sōgn me yaa gūuda a zu-soabā arzekē, b na n sok-a lame a bōn-gūudı wā yelle. Yāmb yembr fāa yaa gūuda, b na n sok-y lame y bōn-gūudı wā yelle»

. Şahuh [bn Hibbaan 4490.

La lislaoongā sagla roagda t'a rulg a koamba la a zakā rāmbā, la d rag n reng n togsa būmbu yel-kāngā pugē tı loog gom-buk (paragraf) sōor (15). La Nabiyaamā -Wēnd puvsg la a tulgr be a yīnga- leb n vēnega yudlem ning sēn be koambā rulg pugē wā, t'a yeele:

«أَفْضَلُ دِينَارٍ يُنْفِقُهُ الرَّجُلُ: دِينَارٌ يُنْفِقُهُ عَلَى عِيَالِهِ وَدِينَارٌ يُنْفِقُهُ الرَّجُلُ عَلَى دَابَّتِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَدِينَارٌ يُنْفِقُهُ عَلَى أَصْحَابِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ». قَالَ أَبُو قَلَابَةَ: " وَبَدَأَ بِالْعِيَالِ ثُمَّ قَالَ أَبُو قَلَابَةَ: وَأَيُّ رَجُلٍ أَعْظَمُ أَجْرًا مِنْ رَجُلٍ يُنْفِقُ عَلَى عِيَالٍ صِغَارٍ يُعْفَهُمْ أَوْ يُنْفَعُهُمُ اللَّهُ بِهِ وَيُغْنِيَهُمْ "

« Wakır sēn tug n yud ned sēn yākd-a n kōtē, yaa wakır fo sēn na n rik-a n rillg f zak rāmba, la wakır fo sēn na n rik n rulg f bōn-zoamdg sēn na n tall n zab Wēnd sorā puga, la wakır fo sēn na n rik-a n rulg f tūud-n-taas Wēnd sorā puga». A Abuvkulaaba yeelame:a singa ne koambā". Rē poorē t'a Abuvkulaaba yeele: La

ãnd keoore n le yud ned ning sên rlgd koamb sên yaa bãanego n yôkd-b n yi bôosgo tı Wënd nafd-ba la A sekd-ba sên tũ ne yênda". Şahuh Muslim 994.

30- Lıslaoongã sagenda ne tēeg-turga goamã la tuvmã pugẽ, hal n tug n tãag ne bεεbã fãa.

Wënd -A Naam yilge n zêke- A yaa b sên sıfd a Soab ne tēeg turga la maan-tı-zemse, A tuvmẽ wã la A rabsgã yembsã ne taab sũka, A leb n bee so-turg zugu A sên sagend bũmb ningã wã la A leb gıdgđẽ wã la A sên naane la A kordã, Wënd yeelame A Naam zēkyã:

{شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ ۚ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ }

{ Wënd maana kaseto tı ad soab sên tũudi n tilg kae rēnda Yẽ, tı Malegsã la bāngdbã maanda kaset t'A yasa ne tēeg-turga, Soab sên tũud n tilg kae sã n pa Yẽ ye, sên yaa a Wilb Naabã sên yaa a Bvvd Mitã } [Aal-[mraan: 18.] La Wënd sagenda ne tēeg turga, Wënd yeelame A Naam zēkyã:

{قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ }

{Yeele: " mam Soabã sagla ne tēeg-turga"} [Al-a'raafv: 29] La Nabiyaam-rãmbã fãa la Tẽn-tvumbã - puvsg la tilgr be b yĩnga- b waa ne tēeg turga, Wënd yeelame A Naam zēkyã:

{لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ
بِالْقِسْطِ }

{ Sıd la hakuka Tõnd tumsa d Tẽn-tvumbã ne
vëenese, la Tõnd sik gafã n kō-ba la tēeg turgã bvl yīng
tı nebã na yals ne tēeg turga } [Alhadudv: 25] La tēeg
turgã yēnda la tēeg turga koesē wã la tvumē wã

La lislaoongã sagenda ne tēeg turga goamē la tvumē,
haln tvg n tãag ne beebã fãa, Wënd yeelame, A naam
zēkyã:

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ أَوِ
الْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ ۚ إِن يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أُولَىٰ بِهِمَا ۚ فَلَا تَتَّبِعُوا
الْهَوَىٰ أَن تَعْدِلُوا ۚ وَإِن تَلَوُوا أَوْ تَعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًا }

{ Yãmb a sıd kōtbã! Yı-y yãnesdb ne sıda n kōt
kasetã Wënd yīnga baa tı yaa y mens zugu maa yaa
roagdb a yiibã la rog-pētsã, a sã n yaa tarda maa talga
ad Wënd n sōmb ne b yiibã yel gesgo, bı y ra tũ yōor
yam-leoogo n pa tēeg turg ye, la yãmb sã n kulle maa
y ballame, ad Wënd yume n yaa Mita ne yãmb sēn
tvmdã} [Annisaa'v : 135] Wënd le yeelame A Naam
zēkame:

{وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ أَن صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَن تَعْتَدُوا ۚ
وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ ۚ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ ۚ وَاتَّقُوا
اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ }

{ La neb wēngr ra wa kūt ti yāmb pa tēeg turg ye, ti bala b gıdga yāmb n yi lohorem Miihrā. La y sōng taaba manegr la Wēnd zoεeg zugu, la y ra sōng taaba zunuub la beem zug ye. La y zoe Wēnde, ad Wēnd sıbgrā yaa kεgenga } [Al-Maa'ıda: 2]. Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ ۚ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ ۥ أَلَّا تَعْدِلُوا ۚ ۖ اَعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ }

{ Yāmb a sıd-kōtba, yı-y yalsdb ne Wēnde, n maand kaset ne sıda, la neb wēngr ra wa rık yāmba ti y ka tēeg turg ye, tēeg-y turg ti rē n pē ne Wēnd-zoεega } [Al-Maa'ıda 8]. La rē yīnga fō yāta tēmsā buudā na-kēndrā rūndā-rūnda wā maa nebā diinā pvgē wala sagl-kāngā buudu, sēn yete ti b maan kaset ne sıda la b togs sıda, baa ti sā n yaa sēn na nams fō mengā la f roagdb a yiibā la f rog-pētsā, n le saglg ne tēeg turga ne f be la sōm-soab fāa?.

La Nabiyaamā -Wēnd pvvsg la A tılgr be a yīnga-saglame ti b tēeg turg koambā ne taab soka

فَعَنْ عَامِرٍ قَالَ: سَمِعْتُ النَّعْمَانَ بْنَ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا وَهُوَ عَلَى الْمِنْبَرِ يَقُولُ: أَعْطَانِي أَبِي عَطِيَّةً فَقَالَتْ عَمْرَةُ بِنْتُ رَوَاحَةَ: لَا أَرْضَىٰ حَتَّىٰ تُشْهَدَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَتَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: إِنِّي أُعْطِيتُ ابْنِي مِنْ عَمْرَةَ بِنْتِ رَوَاحَةَ عَطِيَّةً فَأَمَرْتَنِي أَنْ أَشْهَدَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: «أُعْطِيتَ سَائِرَ وَلَدِكَ مِثْلَ هَذَا؟» قَالَ: لَا قَالَ: «فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْدِلُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ» قَالَ: فَرَجَعَ فَرَدَّ عَطِيَّتَهُ

Rënd rëeg n yi a 'Aamer nengê, a yeelame, m wuma a Annv'umaan [bn Bašure, Wënd yard be b yiibã yĩnga, t'a be mimbarã zugu n yetê: " mam saamba kôo maam kũuni t'a 'Amrat Bintu Rawaaha yeele: " mam ka nan yare hal ti fo wa ti maam kaset Wënd Tën-tvum nengê -Wënd pvvsg la A tũgr be a yĩnga- t'a saambã wa Wënd Tën-tvum nengê -Wënd pvvsg la A tũgr be a yĩnga- n yeele: " ad mam kôo m biigã sên yi mam pag a 'Amrat Bintu Rawaah nengê kôoni, t'a ma wã yeel maam ti m wa maan foom kaseto Wënd Tën-tvumã, ti Nabiyaamã yeele: fo kô f koambã fãa wala woto bu?" Ta a yeele: "ayo", la a yeel-a: " bĩ y zoe Wënde la y tēeg turg y koambã ne taab svka". A Annv'umaan yeelame: t'a lebge n ti reeg a kũunã) Şahuh Albvhaari (2587).

La woto yaa ti nebã la tēmsã yelã ka tõe n yik rēnda ne tēeg turga, nebã leb n ka tõe n paam bas-m-yam ne b dīinã la b zumã la b koambã la b burkīndã la b arzεgsã la b tēmsã rēndame ti yaa ne tēeg turga, rē n kit ti tōnd mikdame ti Nabiyaamã -Wënd pvvsg la A tũgr be a yĩnga- Mak kũfr-rãmbã sên wa n weoog lĩslaambã Makã, a sagl-b lame -Wënd pvvsg la A tũgr be a yĩnga- ti b yi n kēng Habša; la a togsa rēnda vōore n yeel ti naaba n be beenē n yaa tēeg turg soaba, ti b ka wēg ned a nengē ye.

31- La lislaoongã sagenda ne manegre n tug bõn-naandsã gilli, n leb n boondẽ n tugd zug wagla la tuum sõmbse.

lislaoongã sagendame ti b manege n tug Wënd bõn-naandsã gilli, Wënd yeelame, A Naam zēkyā:

{ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ }

{ Ad Wënd sagenda ne tēeg-turg la manegre, la rog-pěts sōngre } [Annahlu: 90] Wënd le yeelame A Naam zēkyā:

{ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ }

{ Neb nins sēn yākd n nafdē noogo la toog wakatā, la sēn vend b sū-puuri la sēn yaafdb nebā n basdē wā. La Wënd nonga Manegdbā } Aal-[mraan: 134. Tı Tēn-tuvmā yeele -Wënd puvsg la A tigr be a yīnga-

« إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ الْإِحْسَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ، فَإِذَا قُتِلْتُمْ فَاحْسِنُوا الْقِتْلَةَ، وَإِذَا دَبَحْتُمْ فَاحْسِنُوا الدَّبْحَ، وَلْيَجِدْ أَحَدُكُمْ شَفْرَتَهُ، فَلْيُرْخْ دَبِیحَتَهُ »

« Ad Wënd maaname ti yaa tilae ti b maneg n tug būmb fāa gilli, rēnd yāmb sã n na n kv, bı y maneg y kuvbã, y sãn nan kodge, bı y maneg y kodgrã, la ned fāa saas a svuga la a pems a rûn-kuvdgã » Şahuh Muslim 1955.

La lislaoongã boondame n tugd zug wagla la tuum sõmse, Wënd yeelame -A Naam zēkyā- sēn kēed Tēn-

tuvmã a Muḥammad -Wënd puvsḡ la A tılgır be a yĩnga-
sıfã wεengē gaf-rãmb nins sēn loogã pugē:

{ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْنُوبًا عِنْدَهُمْ فِي
التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُجِلُّ لَهُمُ
الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي
كَانَتْ عَلَيْهِمْ ۚ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي
أُنْزِلَ مَعَهُ ۙ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ }

{ Neb nins sēn pugd Tēn-tuvmã sēn yaa taasdã n
yaa zu-sabellã, bãmb sēn mikd tı b guls a soab yell
bãmb nengē wã taoraatã la Lĩngiilã pugē, n sagēnd
bãmb ne manegrã, la a gıgd-b n yit yel-kitı, la a kōt
b sor ne yel yılmã, la a gıgd-b ne bōn-rēgdã, la a rokd
b zubã la yel-gĩtı wã n basd-ba, rēnd neb nins sēn kōb
sıd ne-a wã la b zısg-a la b sōng-a wã la b tũ vēenem
ninga b sēn sig n tũnga wã, bãmb rabã la tulgdbã } [Al-
a‘raafv: 157] Tı Tēn-tuvmã -Wënd puvsḡ la A Tılgır be
a yĩng- yeele:

«يَا عَائِشَةُ إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ يُحِبُّ الرِّفْقَ وَيُعْطِي عَلَى الرِّفْقِ مَا لَا يُعْطِي عَلَى الْعُنْفِ
وَمَا لَا يُعْطِي عَلَى مَا سِوَاهُ»

«‘Aaiša! Ad Wënd yaa Bug-buge A noanga bug-buge,
A kōta bug-bug pugē bũmb ning A sēn ka kōt kãenkãe
pugē, la A sēn pa kōt zēng sēn ka bug-buge» Şahuh
Muslim 2593. Tı Tēn-tuvmã -Wënd puvsḡ la A Tılgır
be a yĩng- yeele:

«إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ عَلَيْهِمْ: عُقُوقَ الْأُمّهَاتِ وَوَادَ الْبَنَاتِ وَمَنَعَ وَهَاتِ وَكَرِهَ لَكُمْ قِيلَ وَقَالَ
وَكَثْرَةَ السُّؤَالِ وَإِضَاعَةَ الْمَالِ»

« Ad Wēnde, A gɪdga yāmb zugu: ma-rāmbā namsgo la koam-pugli wā busbu, la A kɪsg yāmb zugu y sēn na n gɪdgd būmb ning b sēn sōmb n kō wā la kot būmb ninga f sēn ka sōmbe n reege, la A kɪsg yāmb zugu "b yeelame la a yeelame" la sogsg wusgo la arzek yeebgo» Şahuh Albūḥaarī (2408). Tēn-tuumā -Wēnd puvsg la A Tɪlgr be a yīng- le yeele:

«لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا أَوْ لَا أَدْلُكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ؟ أَفَسُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ»

« Yāmb ka kēed arzānā halı tı y wa kō sıda, la y ka na n kō sıda halı tı y wa tı noang taaba, rē yīnga m ka na wilg yāmb būmbu, tı y sā n maan-a y na yı taab nonglem?: Sāeeg-y puvsgā yāmb ne taab sɪka» Şahuh Muslim 54.

**32- La lɪslaamdā sagenda ne zug
sōmbse, wala sıda, la bas-m-yam, la
boabl legsgo, la yōk-m-menga, la yān-
zoεεga, la raodo, la kūuni, la kō-
yalengo, la tulsema-rāmb sōngre, la
pakr sēn pak-b rāmb fāagre, la koomdeg
rulgre, la yak-n-taar manegre, la rogem
tōkre, la maan bug-bug ne rūm mugsā.**

La lɪslaamdā sagenda ne zugd b sēn pēgda, Wēnd Tēn-tuum yeelame -Wēnd puvsg la A tɪlgr be a yīnga-
:

(إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ صَالِحَ الْأَخْلَاقِ)

(ad b tumsa maam ti m pids zvg-waglã) Şahuh Aladabı Almufradı 207, Tën-tvumã -Wënd pvvsg la A Tlgr be a yîng- le yeelame:

رَأَى مِنْ أَحَبِّكُمْ إِلَيَّ ، وَأَقْرَبِكُمْ مِنِّي مَجْلِسًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَحْسَنُكُمْ أَخْلَاقًا ، وَإِنْ أَبْغَضَكُمْ إِلَيَّ وَأَبْعَدَكُمْ مِنِّي مَجْلِسًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ الثَّرَثَارُونَ ، وَالْمُتَشَدِّقُونَ ، وَالْمُتَفِيهِقُونَ ، قَالُوا : قَدْ عَلِمْنَا الثَّرَثَارُونَ وَالْمُتَشَدِّقُونَ ، فَمَا الْمُتَفِيهِقُونَ ؟ قَالَ : الْمُتَكَبِّرُونَ

(Ad sën tvug n be yãmb pugẽ, sën tvug n noom maam n yuda, n leb n yud pënegr ne maam zîndug zîigẽ dũni wã Yikr raare, yaa yãmb sën yuda ne zvg sõmbse. La ad sën tvug n yud gëega yãmb pugẽ ne maam, n leb n yud zîndug zîig zãagre ne maam dũni wã yikr raare: yaa gom-to nebã, sën yaa gomd-n-paoogd-nebã-rãmba, n yaa gom-n-pid noor poeem-poeem-rãmba. La b yeel-yã, Wënd Tën-tvumã, tõnd bãnga gom-to neba la gomd-n-paoogd-nebã-rãmba, la yaa ãnda la gom-n-pid noor poeem-poeem-rãmba? La a yeelyã:" Ad yaa waoog-m-meng-rãmba") Sılsilat Aşşahuha 791.

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: " لَمْ يَكُنِ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَاجِسًا وَلَا مُتَّقِسًا" وَكَانَ يَقُولُ: (إِنَّ مِنْ خِيَارِكُمْ أَحْسَنَكُمْ أَخْلَاقًا)

La yii a ‘Abdullaah [bn ‘Amr nengẽ -Wënd yard be b yiibã yînga- a yeelame: "Nabiyaama -Wënd pvvsg la A tlgr be a yînga- a ragn ka yı n yaa gom-to-neda, a ka yı n yaa gom-beed-soaba, a ka yı n yaa gom-yood-soaba" la a rag n yume n yetẽ: (ad sën be yãmb nen-tũusdi wã pugẽ yaa yãmb neb nins sën yud b ne zvg-sõmbasã) Şahuh Albvhaarı (3559). la zërng sën ka rënda, sën yaa Aayae-rãmb la hadiis-rãmba, sën

wiligdē tɪ lɪslaoongã pirisda ne zvg-sōngo la tvum
sōmbse sēn wɑ n tvɡ n yaa ɑ soab fãɑ.

La bũmb ning lɪslaamdã sēn leb n sagende ne-ɑ: yaa
togs-sɪda, Wënd Tēn-tvum yeelame -Wënd pvvsg la A
tlgr be a yīnga- :

(عَلَيْكُمْ بِالصَّدَقِ فَإِنَّ الصَّدَقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ وَمَا يَزَالُ
الرَّجُلُ يَصَّدُقُ وَيَتَحَرَّى الصَّدَقَ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ صَدِيقًا)

(Modg-y n togsd-y sɪda, tɪ ad sɪdã a peegdame n tvɡd
manegre, manegr me peegdame n tvɡd arzãna, la ned
ka bakde n togsd sɪda, la a tũusd sɪda, halɪ tɪ b wɑ tvɡ n
gvls Wënd nengē t'a yaa sɪd soaba) Şahuh Muslim
2607.

La bũmb ning lɪslaoongã sēn sagend yesa: yaa
boabla lebsgo, Wënd yeelame A Naam zēkyã:

{إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَى أَهْلِهَا}

{ad Wënd sagenda yãmb tɪ y kō boblã b rãmba }

[Annisaa'v 58].

La bũmb ning lɪslaamdã sēn leb n sagende: yaa yōk-
m-menga, Wënd Tēn-tvum yeelame -Wënd pvvsg la A
tlgr be a yīnga- :

«ثلاثة حق على الله عونهم: وذكر منهم: والناكح الذي يريد العفاف»

« Neb a tãabo n be, tɪ yaa hake n zao Wēnde, t'A sōng-
ba", La a togsa b pvɡē wã, (n yeele) " ad yaa ned sēn
furi n rat yōk-m-menga» Sunan Attirmiizii 1655. La
sēn ra be a kosgã pvɡē -Wënd pvvsg la A tlgr be a
yīnga- yaa t'a ra yume n yetē:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَى وَالتَّقَى وَالْعَفَافَ وَالْعَنَى»

«M Soab a Wēnde, m kot-f la kāndagre la Wēnd zoεεga la yōk-m-menga la sek-m-menga» Şahuh Muslim 2721.

La bumb ning lslaamgã sēn leb n sagendē: yaa yān-zoεεga, Wēnd Tēn-tuvm yeelame, Wēnd puvsɣ la A tulgr be a yīnga:

«الْحَيَاءُ لَا يَأْتِي إِلَّا بِخَيْرٍ»

«Yān-zoεεg ka wat ne bumbu, rēnda sēn yaa sōma bala» Şahuh Albuhārī (6117). Wēnd Tēn-tuvmā - Wēnd puvsɣ la A Tulgr be a yīnga- le yeelame:

«لِكُلِّ دِينٍ خُلُقٌ وَخُلُقُ الْإِسْلَامِ الْحَيَاءُ»

« dīn fāa gill tara a zugdo, la lslaoongã zugdo yaa yān-zoεεga » A Bayhakıy togs-a Šv'abı Al'umaan pvgē 6/2619

La bumb ning lslaamdã sēn leb n sagend ne-α: yaa raodo, rēnd yi a Anas nengē -Wēnd yard be a yīnga-α yeelame:

«كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَحْسَنَ النَّاسِ وَأَشْجَعَ النَّاسِ وَأَجْوَدَ النَّاسِ وَلَقَدْ فَرَعَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ فَكَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَبَقَهُمْ عَلَى فَرَسٍ»

« Tı Nabiyaamã, Wēnd puvsɣ la A tulgr be a yīnga, rag n yume n yud nebã ne neerem, n leb n yud nebã ne sũ-keelem, n leb yud nebã ne kũuni, la sɪd la hakuka, Madiin rāmb rag n virga raa a yembre n yeēs tı bæeb wayã, tı Nabiyaamã, Wēnd puvsɣ la A tulgr be a yīnga, yē n reng-ba wed-moaag zugu» Şahuh Albuhārī 2820. La Wēnd Tēn-tuvmā -Wēnd puvsɣ la A tulgr be a

yĩnga- ra yume n kot gũudum ne Wẽnde n yi rabeem,
rẽnd a rag n da yetame:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ»

«M Soab a Wẽnde, m kot-F la gũudum n yi rabeem»
Şahuh Albvhaart 6374.

La bũmb ning lislaoongã sẽn sagend yesa: yaa kũuni
la waoore, Wẽnd yeelame A Naam zẽkyã:

{مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي
كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ ۗ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ }

{ sẽn yãkd b arzekse n nafd Wẽnd sorã pvğẽ wã
bilgri yaa wala bõn-beel a yembr bilgri sẽn pus zut a
yopoe, zug fãa pvğẽ yaa bæel koabga n be be, la Wẽnd
fãoodame n kõt A sẽn tvll a soaba, la Wẽnd yaa kõ-
yalang Soaba n yaa Mita} [Albakara 261] . La Wẽnd
Tẽn-tvuma -Wẽnd pvvsg la A tılgr be a yĩnga- a zvğdã
rag n yaa kũuni, rẽnd yii a Abbaas biig nengẽ, Wẽnd
yard be b yiibã yĩnga a yeelame:

«كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَجْوَدَ النَّاسِ بِالْخَيْرِ وَكَانَ أَجْوَدَ مَا يَكُونُ فِي
رَمَضَانَ حِينَ يَلْقَاهُ جَبْرِيلُ وَكَانَ جَبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَلْقَاهُ كُلَّ لَيْلَةٍ فِي رَمَضَانَ
حَتَّى يَنْسَلَخَ يَغْرُضُ عَلَيْهِ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْقُرْآنَ فَإِذَا لَقِيَهُ جَبْرِيلُ عَلَيْهِ
السَّلَامُ كَانَ أَجْوَدَ بِالْخَيْرِ مِنَ الرِّيحِ الْمُرْسَلَةِ»

« La Nabiyaamã -Wẽnd pvvsg la A tılgr be a yĩnga- a
ra yume n yud nebã ne kũuni ne sẽn sõmb buuda fãa,
la a kũunã sẽn tvğ n yuda yaa Ramadaan kiuugã pvğẽ,
wakat ning Gibriil sẽn wat n yekd-a wã. A Gibriil ra
yume n sęgd Nabiyaama yung fãa gilli Ramadaanã

pugē hal ti kiuugā wa ki, Nabiyaama -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- yaa sēn da lebsd Alkurāanā ne-a. Rēnd a Gibriil sā n wa yek-a a ra yume n kōtē t'a tvl mā yud seb valagdga» Şahuh Albvhaari 1902.

La lislaoongā sēn leb n sagend ne būmb nīnga: yaa tvlsem soab sōngre, la sehđ fāagre, la koamd g rlgre, la yak-n-ta sōngo, la rogem tōkre, la maan bug-bug ne rūm mugsā.

فَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَيُّ الْإِسْلَامِ خَيْرٌ؟ قَالَ: «تُطْعِمُ الطَّعَامَ وَتَقْرَأُ السَّلَامَ عَلَى مَنْ عَرَفْتَ وَمَنْ لَمْ تَعْرِفْ»

Rēnd yii a Abdullaah [bn Amr nengē -Wēnd yard be b yiibā yīnga- ti rawa n sok Nabiyaama -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- "Lislaoongā yel bog n tv g n yuda?" La a yeel-a: «Rlg rubo la f ning sallem f sēn mi a soab la f sēn ka mi a soaba» Şahuh Albvhaari 12. Wēnd Tēn-tvumā -Wēnd puvsg la A Tulgr be a yīnga- le yeelame:

«بَيْنَمَا رَجُلٌ يَمْشِي بِطَرِيقٍ اشْتَدَّ عَلَيْهِ الْعَطَشُ فَوَجَدَ بِئْرًا فَنَزَلَ فِيهَا فَشَرِبَ ثُمَّ خَرَجَ فَإِذَا كَلْبٌ يَلْهَثٌ يَأْكُلُ التُّرَى مِنَ الْعَطَشِ فَقَالَ الرَّجُلُ: لَقَدْ بَلَغَ هَذَا الْكَلْبُ مِنَ الْعَطَشِ مِثْلَ الَّذِي كَانَ بَلَغَ بِي فَتَزَلَ الْبِئْرَ فَمَلَأَ خُفَّهُ ثُمَّ أَمْسَكَهُ بِفِيهِ فَسَقَى الْكَلْبَ فَشَكَرَ اللَّهُ لَهُ فَغَفَرَ لَهُ» قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَإِن لَنَا فِي الْبَهَائِمِ أَجْرًا؟ فَقَالَ: «نَعَمْ فِي كُلِّ ذَاتٍ كَرٍ رَطْبَةٍ أَجْرٌ»

« Rawa n da kend sor zugu, ti ko-yūūd keng a zugu, t'a yā bulga n sig bulga pugē n yū, la a sēn wa n yi wā a yāa baag sēn sesde, baagā wābda tomā ko-yūūdā keelem, ti rawā yeele: ad ko-yūūdā sēn tar ba-kāngā a keelmā taa wala a sēn da tar maamā, t'a lebg n sig bulgē wā n pids a neodrā ne koomā, n gād-a ne a noorā n yi

ne-a n yūnug baagā, tī Wēnd puv̄s a bark yel-kāngā n yaaf a zunuubā» la b yeelyā: " Wēnd Tēn-tuv̄ma tōnd tara keor rūmsē wā me laa?" Tī Wēnd Tēn-tuv̄m yeele : " n-yeē, sāoo-maasr fāa pugē keor n be beenē» Şahuh [bn Hibbaan 544. Tēn-tuv̄mā -Wēnd puv̄sg la A Tilgr be a yīng- le yeelme:

«السَّاعِي عَلَى الْأَرْمَلَةِ وَالْمُسْكِينِ كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ الْقَائِمِ اللَّيْلِ الصَّائِمِ النَّهَارَ»

« Ned sēn yās ne pug-kōap rılıgre la nimbāan nebā, a yaa wala ned sēn zabd gıhaadı Wēnd sorā pugē, maa a yaa wala ned sēn yās yungo ne Puv̄sgo n loet noor wīntoogo » Şahuh Albv̄haarı 5353.

La lislaoongā kengda rogmā hake-rāmba, la a maan tī yaa tilae tī b tōk rogmā rāmba, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ ۖ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ ۖ وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ مَعْرُوفًا ۚ كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا }

{ Nabiyaamā n sōmb ne sīd kōtbā n yud b mensā, la a pagbā yaa b ma-rāmba, la roagdbā n sōmb ne rī taab Faad n yuda sēn kellā, sēn yaa Sīd-kōtbā ne Muhaagiriina (Yīkbā, sēn yīb Maka n kēng Madīina) rīk taab faadā, woto n be Wēnd gafā buvdē, sā n ka mikame tī y rat n maana y lall-n-taasā neere, wāndū yume n yaa sēn n da guls tī be Gafā pugē } [Al-ahzaab

: 6], A leb n bugsa tōnd n yi rogem wāagre, la A tōk rē ne sãang tēngã pugē, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتَقَطَّعُوا أَرْحَامَكُمْ }
{ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ } (23)

{ la yāmb pa tēed ti yāmb sã n gōd y kuids n bas saglsã, y na n sãama Tēnga zugu la y wāag-y rogoma (22)

bāmb la neb nins Wēnd sēn kãab-ba, t'A wung-ba la A zong b ninã (23) } [Mohammad: 22-23] Tı Wēnd Tēn-tuvm yeele -Wēnd puvsg la A tilgr be a yīnga-: «ad rog wāagd ka kēed arzān ye» Şahuh Muslim 2556. La rogem ning sēn yaa tulae ti b tōkã: yaa roagdb a yiibã, la tão-pogsã, la tão-roapa, la sãmbibã, la pugd-rãmba, la yas-rãmba, la ma wã tao-pogsã

La lislaoongã kengdame ti b gūus yak hake, baa t'a sã n yaa kufre Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ۚ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ
بِالْجُنُبِ وَأَيْنَ السَّبِيلِ ۚ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَلًا
فَخُورًا }

{ La y tū Wēnde la y ra maan lagm-n-taar ne Wēnd baa fvi, la y maneg roagdb a yiibã la rog-pētha la kubse la yak sēn yaa rog-pēta la yaka, la tūud-n-taaga la kēn-kēnda la yāmb nus sēn so (yembse), ad Wēnd pa nong ned sēn yaa waoog-m-meng soaba sēn

yaa pugd ye } [Annisaa'v 36]. Tı Tën-tvumã -Wënd
pvsug la A Tlgr be a yīng- yeele:

(مَا زَالَ جِبْرِيلُ يُوصِينِي بِالْجَارِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُورَثُهُ)

(A Gibriil pa bak n sagend maam ne yak tōkre, hal tı
mam wa tē t'a na n kōo-a la pvr faadē wā) Şahuh Abu
Daawvuda 5152

**33- La lislaoongã kōo sor tı b rı rı-yulmã
fãa, sēn yaa rubo la bōn-yūudı, la a sagle
tı b yulg sūyã la yīnga, la zaka, rē n kite
t'a kō sor ne fur loεga wala nabiyaam-
rāmbã sēn sagl ne rēnda wã -tulgr be b
yīnga- bala b sagenda ne bumb fãa sēn
yaa yulenga.**

La lislaoongã sagenda ne bōn-yulma sēn yaa rubo la
bōn-yūudı -Wënd Tën-tvum yeelame -Wënd pvsug la
A tulgr be a yīnga-:

«يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ طَيِّبٌ لَا يَقْبَلُ إِلَّا الطَّيِّبَ وَإِنَّ اللَّهَ أَمَرَ الْمُؤْمِنِينَ بِمَا أَمَرَ بِهِ
الْمُرْسَلِينَ قَالَ تَعَالَى: يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ} وَقَالَ تَعَالَى: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ
وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ عَلَيْهِ تَعْبُدُونَ} الْآيَةَ قَالَ: ثُمَّ ذَكَرَ الرَّجُلُ يُطِيلُ السَّفَرَ أَشْعَثَ
أَغْبَرُ يَمْدُ يَدَيْهِ إِلَى السَّمَاءِ: يَا رَبِّ يَا رَبِّ وَمَطْعَمُهُ حَرَامٌ وَمَلْبَسُهُ حَرَامٌ وَمَشْرَبُهُ
حَرَامٌ وَغَدْيٌ بِالْحَرَامِ فَأَنَّى يُسْتَجَابُ لِذَلِكَ؟!»

«Yāmb a nebã! Ad Wënd yaa yulenga, A ka reegd tı sã
n ka yulgemd ye, la ad Wënd sagla sıd-kōtbã ne bumb
ning sēn sagl A Tën-tvumbã, Wënd yeelame A Naam

zēkyā: {yāmb a Tēn-tuumbā rı-y rıylma Tōnd sēn rılg
yāmbā la y puus Wēnd barka tı sã n mikam tı yaa Yē
la yāmb sēn tūudā } n tı tãag Aayarā " togsda
yeelame: " Rē poorē tı Nabıyaama tēeg raa yelle, sor
sēn wogle, t'a zugā bire n puki, t'a zēk a nus a yiibā n
tug saasē wā n yetē: "m Soab A Wēnde! Sōng-ma", la
a rtlā yaa haraam, a sēn yeelgā yaa haraam, a bōn-
yūudı wā yaa haraam, b leb n rılg-a la ne haraam, b na
n reega kos-kāngā wān-wāna?!» Şahuh Muslim 1015.
la Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ ۚ قُلْ هِيَ
لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ}

{Yeele: "ānd n gidg faas-teed nins Wēnd sēn yiis n
kō A yembsā la rı-yilmā?" yeele: "ad b yaa sıd-kōtbā
yīnga dūni vumā puga, la b yaa sēn welg toor zalle ne
bāmba Yıkr-raare. Yaa woto la Tōnd welsd Aayae-
rāmbā bul yīng tı nebā na bānge} [Al-a'raafv: 32]

La lıslaoongā sagendame tı b yılg sūyā la yīnga la
zaka, rē n kite t'a kō sor ne fur loεega, wala nabıyaam-
rāmbā -tulgr be b yīnga- sēn sagl ne rēnda wā, bala
bāmb sagenda ne būmb fāa sēn yaa yılenga, Wēnd
yeelame A Naam zēkyā:

{وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً
وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبَالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ}

{ La Wënd maana pagb sên yi yâmb mensê wã n
kõ yâmba, la A leb n maan n kõ-yã sên yi yâmb pagbê
wã kom-ribli la yagense, la A rulg yâmb ri-yulmã, la
paa zîri wã la b köt sîd ne-a la b yaool n maan sôm-
zulem ne Wënd neema wã?} [Annahlv: 72] Wënd leb
n yeelame A Naam zêkyã:

{ وَثِيَابَكَ فَطَوِّرْ (4) وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ (5) }

{ La f futã bî f yulge (4)

la rubsã bî f zãage. (5)] [Al-mudatturv: 4-5] Tî Tën-
tuumã -Wënd puvsg la A Tîlgr be a yîng- yeele:

(لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ كِبَرٍ. قَالَ رَجُلٌ: إِنَّ الرَّجُلَ يُحِبُّ
أَنْ يَكُونَ ثَوْبُهُ حَسَنًا وَنَعْلُهُ حَسَنَةً قَالَ: إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ الْكِبَرُ بَطْرُ الْحَقِّ
وَعَمُطُ النَّاسِ)

(Ka kêed arzãnã, ned ning waoog-m-meng sên be a
sûuri a sên tug n paood n yud fãa, tî rao yeele:" la ned
sã n rat t'a fuug yî neere, la a neoodr yî sôma?" Tî
Nabiyaamã yeele: " Wënd yaa neere, A noanga
neerem, la waoog-m-meng yaa sîd tîdgre la nebã
paoogre") Şahuh Muslim 91.

**La luslaoongã gîdga haraamã yêga, wula
lagem-n-taar ne Wênde, la kufêndo, la
rubs tûubu la yeel Wënd zugu fo sên ka
mi, la koam kuvbo, la ku yôor ninga Sari
wã sên ka kõ sore tî b ku, la sãoong
têngã puga, la tum, la yel-beedo a sên**

la y ra pëneg yel-beedã sën vënge la a sën solge, la y
 ra kv yoor ning Wënd sën gidga rëndme ti yaa sën tũ
 sıda, yaa wãnde la A sagl yãmb ne-a sãnd-sãnde y na
 tal yam

La y ra pëneg kub arzek ye rëndã a manegre hal ti
 a wa ta a raod wakat, la y pids vũgbã la magbã ne
 tẽeg-tirga, Tõnd pa rognd yõore rëndã a sën tõe, la y
 sã n yeele bi y tẽeg tirga ba ti sã n yaa rog-pënta, la y
 pids Wënd sartã, yaa wãnde la A sagl yãmba sãnd-
 sãnde y na tẽege} [Al-an'aamv : 151-152] Wënd leb n
 yeelame A Naam zëkyã:

{ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالنَّبْعِيَّ بَغْيًا
 الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا
 تَعْلَمُونَ }

{Yeele: " ad mam Soabã sën gidgã yaa yel-beedo a
 sën solg la a sën vënege la kedgr ti pa tũ ne sɪd ye, la
 Wënd leb n gidga y sën na n maan lagem-n-taar ne
 Wënde, A sën ka sik tagms a zugu, la y sën na n yeel
 Wënd zugu yãmb sën pa mi".} [Al-a'raafv: 33]

La lislaoongã gidga yoor kvuubo b sën ka kō sore,
 Wënd yeelame, A Naam zëkyã:

{ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا
 لَوْلِيَّهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا }

{ La y ra kv yõore ning Wënd sên gidg ti b ra kv wa ye, rëndame ti tûu ne hake, la b sên kv ned ning ne wêgdo Tõnd kô a nedã sor ta maan n dole, bi a ra maan n zvvug kvvbê wã ye, ad a yaa b sên na n sông-a soaba.} [Al-Israa'v: 33] Wënd le yeelame A Naam zêkyã:

{وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ ۚ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا }

{ Bãmb la neb nins sên pa boond soab zêng n lagem Wênde, la b pa kvvd yõor ning Wënd sên gidgã rëndame ti tûu ne hake, b leb n pa yood ye, la ned ning sên tvm woto, a na n paama sbgre.} [Al-furkaanu: 68]

La lslaoongã gidga sãoong têngã puga, Wënd yeelame, A Naam zêkyã:

{وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا}

{ La y ra sãam têngã A sên maneg-a poor ye} [Al-raafv: 56]

وقال الله تعالى مخبراً عن النبي شعيب عليه السلام أن قال لقومه: {يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۖ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ ۖ فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ۚ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ }

Wënd le yeelame, n kôt kibar ne a Nabi Šv'ybe - tulgr be a yînga- t'a yeela a nebã:

{ m neba, tû-y Wênde, yãmb ka tar Soaba zêng sên ka Yê ye, sîda, vëenem yi y Soabã nengê n wa

yāmb nengē, bī y pids vūgbā la zıslm-magbā, la y ra
boog nebā b teedē wā ye, la y ra sām tēn-gāongā pugē
A sēn malg-a poorē ye, rē la sōma yāmb yīnga tı y sā
n yaa sıd- kōtba } [Al-a'raafu: 85]

lislaoongā gudga tum me, Sıd Naabā yeelame A
Naam yulgame n zēke:

{ وَالَّذِي مَا فِي يَمِينِكَ تَلَقَّفَ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدٌ سِحْرٌ وَلَا يُفْلِحُ
السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى }

{ La f Lob būmb ning sēn be fo rtgē wā a na n vela
b sēn maan yel ninsā wā, ad b sēn maan būmb ningā
wā yaa tum raba, la tum soab me pa tulgd ne a bōn-
daabā a sēn kē zīg ning fāa. } [Taha : 69] Tı Tēn-tvumā
-Wēnd pvvsg la A Tılgr be a yīng- yeele:

«اجْتَبُوا السَّبْعَ الْمُوبِقَاتِ قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا هُنَّ؟ قَالَ: الشِّرْكُ بِاللَّهِ وَالسَّحَرُ
وَقَتْلُ النَّفْسِ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَكْلُ الرِّبَا وَأَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ وَالنَّوَالِي يَوْمَ
الرَّحْفِ وَقَذْفُ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ الْغَافِلَاتِ»

« Zoe-y n zāag-y yel-halkds a nu wā, la b yeelyā: "
Wēnd Tēn-tvuma yaa bāmb la bvse?" t'a yeele: " yaa
lagem-n-taar ne Wēnde, la tum, la yōor ning Wēnd sēn
gidg tı b ra kv tı sā n ka tū ne lislaoong hake wā kvbo,
la ribaag rubo, la kub arzek rubo, la gūd-kuidg-n-zoe
zabr raare, la Muumun pogsā sēn yaa yōk-m-mensā
rāmbā, sēn pa ning b toaag ne yel-beedā rōdbo» Şahuh
Albvhaari (6857).

Lıslaamdā gıdga yel-beedā sēn vēneg la sēn solge la
yoob la rap ne taab kēed-n-taare, la reng n looga gomd-

bug kãngã singrẽ wã, Aaya-rãmb nins sên togsd rẽnda.
La lislaoongã harama ríbaaga, Wënd yeelame, A Naam
zēkyā:

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
(278) فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ۖ وَإِن تُبْتِغُوا فَلََكُمْ
رُغُوسٌ أَمْوَالُكُمْ لَا تَطْلُمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ } (279)

{ Yāmb a neb nins sên kō sída, zoe-y Wënd la y
bas sên ket nebã nengẽ sên yaa Ríbaagã tı yāmb sã n
yaa síd-kõtba (278)

La yāmb sã n pa maan rẽ bı y koll zabre sên yi
Wënd la A Tën-tvumã nengẽ, la yāmb sã n tuubi yāmb
ligd-zutã yaa yāmb n so, yāmb pa wēgde b pa wēgd
yāmba (279)} [Al-bakara 278, 279] La Wënd ka pulum
wēnga ne zunuub soab t'A na n zaba ne-a wala A sên
pulum wēng ne ríbaag soabã, bala bee ríbaagã pvge,
sên yaa diin wurbu, la tēms la arzogs la yōy wurbu.

La lislaoongã gıdga gıf wābre la būmb ning sên
kodge n kō rubse, la a gıdg kurkur nemd wābre, Wënd
yeelame, A Naam zēkyā:

{حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ
وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى
النُّصُبِ وَأَن تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ ۚ ذَلِكُمْ فِسْقٌ }

{B gıdga yāmb ne gıfo la zum la kukur nēmdo la
sên kodg tı pa tũ ne Wënd yvure la sên gıd n ki la sên
pãb n kv la sên tar n lvi la sên tã taaba, la na-yēes-rãmb

sēn wābe rēnda y sēn paam n kodge, la sēn kood rubs zugu la yāmb sēn na n baood pūure ne mo-losre (poeere) ad yāmb yel-kānga yaa dīi-yiibu} [Al-Maa'ida 3].

La lislaoongā gūdgā rāam yūubu la bōn-rēgdā fāa sēn kellā, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رَجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (90) إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ ۖ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ (91)}

{ Yāmb a sūd-kōtbā! Ad rāamā la tentēgā la rubsā la poesā, yaa rēgd sēn yaa a Svutāan tvvma, bī y zāag-a, sānd-sānde y na tilge. (90)

Ad a Svutāan tvllame n na n kēes beem la gēeg yāmb svka, rāamā la tentēgā pvgē, la a gūdgā yāmb n yi Wēnd tvvrā tēgre la Pvvsga, la rē yīnga yāmb na n basame bu? (91)} [Al-Maa'ida 90, 91]. La renga taoore, gom-buk sōrr pis-tāabo la a yembre (31) sēn togsd Wēnd sēn kō kibare - A Naam zēkyā - tī sēn be Tēn-tvuma -Wēnd pvsrg la A tūlgr be a yīnga- sīf-rāmbā pvgē Taoraatē wā, yaa t'a gūdgā b zugu rēgd-rāmba, Wēnd yeelame -A Naam zēkyā:-

{الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْنُوبًا عِنْدَهُمْ فِي الثُّورَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ

الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي
كَانَتْ عَلَيْهِمْ ۚ

{Neb nins sēn pvgd Tēn-tuvmā sēn yaa
Nabiyaama n yaa zu-sabellā, bāmb sēn mikd tī b guls
a soab yell bāmb nengē wā taoraatā la Līngiilā pvgē,
n sagēnd bāmb ne manegrā, la a gıdgd-b ne yel-kitı, la
a kōt b sor ne yel yılmā, la a gıgd-b ne bōn-rēgdā, la a
rokd b zubā la yel-gıtı wā n basd-bā} [Al-a'raafv:
157]

La lıslaoongā gıdga kub arzek rubo, Wēnd yeelame
A Naam zēkyā:

{وَأَثَرُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ ۖ وَلَا تَتَّبِعُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ ۖ وَلَا تَأْكُلُوا
أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ ۚ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا}

{La y kıs Kubsā b arzeğsā, la y ra tedg yookā ne
sōmā wā ye, la y ra kalem b arzeğsā ne yāmb nengē
wā n ritē ye, ad rē yume n yaa yel-beedo sēn bedme}
[Annisaa'v: 2] Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا ۖ
وَسَيَصْلُونَ سَعِيرًا}

{ Ad neb nins sēn rit kubsā arzeğs ne wēgdā, ad b
sēn ritā yaa Bugum b pvsē wā, la b na n wida Bugmā
pvgā} [Annisaa'v 10].

La lıslaoongā gıdga boogr vugbē la zıslēm makrē
(peesgē) wā, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ وَيَلِّ لِلْمُطَفِّينَ (1) الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ (2) وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ (3) أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ (4) }

{Wubd be ne zāmbdbā. (1)

ninsi b sã n na n vūg nebã nengẽ la b sẽn pidisdi(2)

La b sã n na n vūg n kō nebã, maa b sã n na n make,
la b sẽn zāmde (3)

Rẽ yīnga bāmbā pa tēede ti b na n yik-b lame
laa(4)} [Al-muṭaffifun 1-4]

La lislaoongã gıdga rogem wāagre, la renga taoore
gomb-buk pis-tāab la a yembrā (31) Aayae-rāmbā
togsgo la hadiis-rāmb nins sẽn wiligd rēnda. La
nabiyaam-rāmbā ne tēn-tvumba -tulgr be b yīnga- b
gillā zemsa taaba yel-kāensā gıdgrā pugẽ.

**35- Lislaoongã gıdgadame n yi zug-
wēnse, wala zīri-beedo la wēgbo, la
zāmbō la belgre la sū-kiiri la rab-wēnse
la wagdem la maan-n-zugge la wēgbo, la
a gıdgda zug-wēng buudā fāa gilli.**

Lislaoongã gıdgadame n yi zug-sābdsā fāa gilli, A
yeelame A Naam zēkyā:

{ وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ
مُخْتَالٍ فَخُورٍ }

{ La f ra wēnemd f yeıgdgā n kıs nebã ye, la f ra
kēnd tēnga pug ne titaam ye, ad Wēnd ka nong waog-

m-meng-soab fāa sēn yaa pugd ye } [Lukmaan : 18]
 Wēnd Tēn-tuvmā -Wēnd puvsḡ la A tigr be a yīng-yeelame:

« إِنَّ مِنْ أَحْبَبِّكَ إِلَيَّ وَأَقْرَبَكُمْ مِنِّي مَجْلِسًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَحْسَنُكُمْ أَخْلَاقًا وَإِنْ أَبْغَضَكُمْ إِلَيَّ وَأَبْعَدَكُمْ مِنِّي مَجْلِسًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ الثَّرَاوُونَ وَالتَّشْدِقُونَ وَالتَّمْقِيهِقُونَ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ قَدْ عَلِمْنَا الثَّرَاوُونَ وَالتَّشْدِقُونَ فَمَا التَّمْقِيهِقُونَ قَالَ الْمُتَكَبِّرُونَ »

(Ad sēn tug n be yāmb pugē, sēn tug n noom maam n yuda, n leb n yud pēnegr ne maam zīndug zīgē dūni wā Yikr raare, yaa yāmb sēn yuda ne zug sōmbse. La ad sēn tug n yud gēega yāmb pugē mam nengē, n leb n yud zīndug zīg zāagre ne maam dūni wā yikr raare: yaa gom-to nebā, sēn yaa gomd-n-paoogd-nebā-rāmba, n yaa gom-n-pid noor poεem-poεem-rāmba. La b yeel-yā, Wēnd Tēn-tuvmā, tōnd bānga gom-to neba la gomd-n-paoogd-nebā-rāmba, la yaa ānda la gom-n-pid noor poεem-poεem-rāmba? La a yeelyā:" Ad yaa waoog-m-meng-rāmba") Silsilat Aṣṣahuha 791.

Lislaoongā ḡdgda zīri-beedo, A yeelame A naam zēkyā:

{ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ }

{ ad Wēnd pa kāndagd ned ning sēn yaa maan-n-zuvg soaba n yaa zīri-be-nedā ye, } [Ġaafir: 28] Tī Tēn-tuvmā -Wēnd puvsḡ la A Tigr be a yīng-yeelame:

« وَإِنَّا كُمْ وَالْكَذِبُ فَإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ وَمَا يَزَالُ الرَّجُلُ يَكْذِبُ وَيَتَحَرَّى الْكَذِبَ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ كَذَّابًا »

« M busgsda yāmb ne zīri-beedo, ad zīri-beed peegdame n tvgd wēngē, wēng me peegdame n tvgd

Bugmẽ, la ned ka bakd n yagda la a tũusd yagbo, hal ti b wa tvg n gvls-a Wënd nengẽ t'a yaa pv-yagda» Şahuh Muslim 2607. Tẽn-tvũmã -Wënd pvũsg la A Tılgr be a yĩng- le yeelame:

«آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ: إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ وَإِذَا أُؤْتِيَ خَانَ»

« Munaafik tagmas yaa a tãabo a sã n yẽs la a sẽn yagde, a sã n pulme la a sẽn viigdi, la b sã n maan-a bas-m-yam, la a sẽn zãmde» Şahuh Albvhaari (6095).

Lıslaamdã gıdgda zãmbo

وجاء في الحديث أن رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَّ عَلَى صُبْرَةٍ طَعَامٍ فَأَدْخَلَ يَدَهُ فِيهَا فَنَالَتْ أَصَابِعُهُ بَلَلًا فَقَالَ: «مَا هَذَا يَا صَاحِبَ الطَّعَامِ؟» قَالَ أَصَابَتْهُ السَّمَاءُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: أَفَلَا جَعَلْتَهُ فَوْقَ الطَّعَامِ كَي يَرَاهُ النَّاسُ مِنْ غَشٍّ فَلَيْسَ مِنِّي»

la waa hadiis pvge «ti Wënd Tẽn-tvũma -Wënd pvũsg la A tılgr be a yinga- a pvũga rı-rvdrẽ n rık a nugã n kẽes a pvge, ti maasr paam a nus-bi wã, t'a yeele:« yaa bõe la woto rubã soaba?» la a yeelyã: " ad yaa saag n paam-a Wënd Tẽn-tvũma". T'a yeel-a : " Fo ra ka na n ning-a rubã zugu sẽn na yıl ti nebã yãa-a! Ad sẽn maana zambo yẽ ka lagem maam ye» Şahuh Muslim 102.

Lıslaoongã gıdgda pulik la zãmbo la belgre, Wënd yeelame A naam zẽkyã:

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ }

{ Yãmb a sẽn kō-b sida, ra zãmb-y Wënd la A Tẽn-tvũmã ye, la y ra zãmb yãmb netaab boabl-rãmba ti

yāmb yaool n miē ye} [Al-anfaalv: 27] A le yeelame
A Naam Zēkyā:

{الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْفُضُونَ الْعِمَّةَ}

{ Sēn pidsd b puleng ne Wēndā la b pa yidigdb b
Alkaool ye} Arra'dv 20 Tı Wēnd Tēn-tvuma -Wēn
pvvsg la A tılgr be a yīnga- a rag n yeta a tã-biisã tı b
sã n wa yit:

«اغْرُوا وَلَا تَغْلُوا وَلَا تَغِيرُوا وَلَا تَمْتَلُوا وَلَا تَقْتُلُوا وَلِيَدًا»

«Zab-y-yā la y ra zāmb ye la y ra reem ne kũ-rāmbā
ye, la y ra kv bi-kıdg ye» Şahuh Muslim 1731. Tēn-
tvumã -Wēnd pvvsg la A Tılgr be a yīnga- le yeelame:
«أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانَ مُنَافِقًا خَالِصًا وَمَنْ كَانَ فِيهِ خَصْلَةٌ مِنْهُنَّ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ
مِنَ الْيَقَاقِ حَتَّى يَدْعَوْهَا: إِذَا أُؤْتِمِنَ خَانَ وَإِذَا حَدَّثَ كَذَبَ وَإِذَا عَاهَدَ غَدَرَ وَإِذَا خَاصَمَ
فَجَرَ»

«Yel a naase n be beenē, b sēn wa n be ned ning nengē
a ytame n yaa munaafik vēnega, la ned ning b yembr
sēn wa n be nengē yē soab tara sıf a yembr sēn yaa
munaafiglem, halı t'a wa tvğ n bas-a: -bāmb la woto:-
b sã n maan-a bas-m-yam a zāmbdame, a sã n yēse a
yagdame, a sã n rik alkaoole a zāmbdame, a sã n zabe
a wēngdame» Şahuh Albvhaarı (34).

Lıslaoongã gıgdame n yi sũ-kiiri, Wēnd yeelame
A naam zēkyā:

{أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۖ فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا}

{ Bı yaa nebã (a Mvhammad ne a pvgrdbã) la b maan sũ-kĩiri ne Wënd sën kō-b A yudlema, sã n yaa boto ad Tōnd kōo a [braahum zakã rãmb Gafã la bvvd-minim la D kō-b naam sën yaa zısgo} [Annisaa'v: 54] Wënd le yeelame A Naam zēkyã:

وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّوكُمْ مِّنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِّنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ ۖ فَاعْلَوْا وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ {

{wvsg nongame sën yi Gafã rãmbē tı b sã n ra tõe n lebs yãmb y sıd-kũunã poorē tı yaa Kıfn-dãmba, sũ-kĩir yĩng bala sën yi bãmb nengē sıdã sën vëneg ne bãmb poorē. Bı y yaaf la y bas tı looge hal tı Wënd yellã wa ta, ad Wënd yaa tōod ne bũmb a fãa } [Albakara: 109] Tën-tvumã -Wënd pvvsg la A Tılgı be a yĩnga- le yeelame:

«دَبَّ إِلَيْكُم دَاءُ الْأُمِّ قَبْلَكُمْ: الْحَسَدُ وَالْبَغْضَاءُ هِيَ الْخَالِقَةُ لَا أَقُولُ تَخْلُقُ الشَّعَرَ وَلَكِنْ تَخْلُقُ الدِّينَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّىٰ تَوْمِنُوا وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّىٰ تَحَابُّوا أَفَلَا أُنبِّئُكُمْ بِمَا يُنْبِئُ ذَلِكَ لَكُمْ؟ أَفَسَوْا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ»

« Ad zãmã-rãmb sën rag b yãmbã b bãaga taa yãmb nengē, sũ-kĩirã la gēegã, ad yaa yē la pōnda, m ka yet t'a pōngda kōbd ye, la ad a pōngda diinã, m wēen ne mam yōorã sën be Naab ning nugē wã, yãmb kō n kē arzãna halı tı y tvğ n kō sıda, y ka na n kō sıd me hal tı y wa maan taab noanglem, rē yĩnga m ka na n kō y kibar ne bũmb ninga sën tabend yel-kãngã?: Sãeeg-y pvvsgã yãmb ne taab svka» Sunan Attirmiiizii 2510.

Lislaoongã gıdgđame n yi rab wēnga, Wēnd yeelame A naam zēkyā:

{وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَابِرَ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا ۖ وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ}

{ yaa woto la Tōnd maan tēng fāa pvgē a nin-wēnse sēn yaa bēda, ti b rabsd a pvgē rab wēnse, la b pa rabsde rēnda b mens bala la ad b pa mi ye} [Al-an'aamu : 123] La Wēnd kōo kibare -A Naam zēkyā-ti Yahūd-rāmbā b mamsame n na n kv Sus-ti-maagā -tılgr be a yīnga- la b rik rab wēnga, la ad Wēnd rıka rab wēng ne-ba. La wēnd vēnegame ti rab wēng ka paamde ti sã n ka b rāmbā bala Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ ۚ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ (52) رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ (53) وَمَكْرُوهًا وَمَكْرُوهًا ۖ وَاللَّهُ خَبِيرُ الْمَاكِرِينَ (54) إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَىٰ إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۖ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (55)}

{ La a lısa sēn wa n bāng kıfendā bāmb nengē wā a yeelame: "ānd n na n sōng maam ti m bool n tug Wēnde?" La a pvgdbā sēn yaa tırsā yeele: " tōnd yaa Wēnd sōngdba, d kōo sıd ne Wēnde bı f maan kaset ti tōnd yaa sak-n-tū rāmba".(52)

Tõnd Soaba d kõo sıda ne Fo sēn sikā la d pug Tēn-
tuumā bi F guls tōndo n lagm kaset maandbā (53)

La b rika rab wēnga ti Wēnd na n rabse, la yaa
Wēnd la rabsdbā sēn yud sōmblem(54)

Tēeg wakat ning Wēnd sēn yeel a lisa: " ad Mam
na n saasa fo waktā la m zēk foo n tug M nengē, la M
yulg foo n yi neb nins sēn kīflbā la M maan sēn pugb
foo wā ti b wil sēn kīflbā n ti tāag Dūni yikr raare, rē
poore y lebeng-zīig yaa Tōnd nengē ti M bu yāmb ne
taab svka yāmb sēn da yi n yōsd taab yel nins pugē wā
(55)} [Aal-[mraan: 52-55.] Wēnd leb n kõo kibar yesa
-A Naam zēkyā- ti nabiyaama a Šaalih -tulgr be a yīnga-
a nebā rag n rat n kv-a lame ne sulim-wēnga, ti b na dik
rab wēnga, ti Wēnd rik rab wēnga neba n halk-ba b fāa
gilli, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{قَالُوا تَفَاسُمُوا بِاللَّهِ لِنُبَيِّنَهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا
لَصَادِقُونَ (49) وَمَكْرُوهًا مَكْرًا وَمَكْرَنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (50)
فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مُكْرِهِمْ أَنَا دَمَرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ (51) }

{ B yeelame: " d wēen ne Wēnd ti tōnd na n kv-a
lame ne a zakā rāmba yungo, la d yeel a nedā: "tōnd pa
yā yē ne a zakā rāmb kvvbā ye, la ad tōnd togsda
sıda".(49)

La rabsa raba ti Tōnd na n lebs b rabrā ti bām yaa
sēn pa ning b yamē (50)

Bı f gese b rabrã baasg yu wãn-wãna?: Tõnd halk-
b lame la b nebã fãa gilli (51)} [Annamlv: 49-51]

La lıslaamdã gıdgda wagdem: Wënd Tën-tvum
yeelame, Wënd puvsg la A tıgr be a yĩnga:

«لَا يَزْنِي الزَّانِي حِينَ يَسْرِقُ وَلَا يَسْرِقُ حِينَ يَزْنِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ وَلَا
يَشْرَبُ حِينَ يَسْرِبُهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ وَالتَّوْبَةُ مَعْرُوضَةٌ بَعْدُ»

«Yoaad ka yood a sën wāt n yoodã t'a yaa sıd-kõat ye,
wagdr me ka zuudi a sën wat n zuudã t'a yaa sıd-kõat
ye, rã-yũud ka yũud a sën wat n yũudã t'a yaa sıd-kõat
ye, la ad tuubgã ket n paæla rē poorē» Şahuh
Albũhaari 6810.

Lıslaoongã gıdgda maan-n-zvvg, Wënd yeelame A
naam zēkyã:

{إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ
وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ ۖ يَعِظُكُم لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ }

{ad Wënd sagenda ne tēeg-turg la manegre, la rog-
pěts sōngre, la A gıgdg tvum yood la yel-kiti la wēgbo,
A sagenda yāmb ti raare y na tags n gese.} [Annahlv:
90] Tı Tën-tvumã -Wënd puvsg la A Tıgr be a yĩng-
yele:

«إِنَّ اللَّهَ أَوْحَىٰ إِلَيَّ أَنْ تَوَاضَعُوا حَتَّى لَا يَبْغِيَ أَحَدٌ عَلَىٰ أَحَدٍ وَلَا يَفْخَرَ أَحَدٌ عَلَىٰ

أَحَدٍ»

« Ad Wënd tumsame ti wa mam nengē, ti y gāneg y
mense, hal ti ned ra wa maan n zvvg a to zugu ye, ned
ra wa tvg n pugl me ne a to ye» Şahuh Abu Daawvuda
4895

Lislaoongã gıdgda wēgdo, Wēnd yeelame A naam zēkyā:

{ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ }

{ la Wēnd pa noang Wēgdb ye } [Aal-[mraan: 57.]

A le yeelame A Naam Zēkyā:

{ إِنَّهُ لَا يَفْلَحُ الظَّالِمُونَ }

{ Yell sēn yalē ad wēgdbā pa pōsd ye } [Al-an‘aamu : 21] A le yeelame A Naam Zēkyā:

{ وَالظَّالِمِينَ أَعْدَدَ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا }

{ La wēgdbā A segla b yīnga nong sēn zabde. } [Al- insaanu: 31] Tı Tēn-tvumā -Wēnd puvsg la A Tılgr be a yīng- yeele:

«ثَلَاثَةٌ لَا تُرَدُّ دَعْوَتُهُمْ: الْإِمَامُ الْعَادِلُ وَالصَّائِمُ حَتَّى يُفْطِرَ وَدَعْوَةُ الْمَظْلُومِ تُحْمَلُ عَلَى الْعِمَامِ وَتُفْتَحُ لَهَا أَبْوَابُ السَّمَاوَاتِ وَيَقُولُ الرَّبُّ عَزَّ وَجَلَّ: وَعِزَّتِي لِأَنْصُرَنَّكَ وَلَوْ بَعْدَ حِينٍ»

«Neb a tãabo n be tı b kosg ka lebsd ye, yaa Naab sēn yaa tēeg tırg soaba, la no-loeta hal t'a wa tıg n kao a noorā, la b sēn wēg a soab kosgo, b tebend a kosgā sawatē wā n pak saasā ragnoyā a yīnga, Tı Wēnd yetē -A Naam zēkyā- M wēen ne M Zıslema M na sōng-fo baa tı na n yı wakat loogr poorē» a Muslim n yiis hadiisā koεε-koεεga (2749) n lagem ne yōsgr bilf bala la a Tirmiizi, (2526) yē me yaa ne yōs-taab bilfu, la a Ahmad (8043), la gomdā bilā meng yaa a Ahmad nengē la woto. La wakat ning Tēn-tvumā a Mvhamad

-Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga- sēn wa n tum a Mu'aaz Yamanā, sēn be a sēn yeel-a wā pugē:

«وَأَتَقِ دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ فَإِنَّهُ لَيْسَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ اللَّهِ حِجَابٌ»

"L a f zoe b sēn wēg a soab kosgo, ad lill ka be ne-a ne Wënd suk ye" Şahuh Albuhārī 1496. Tēn-tvumā - Wënd puvsg la A Tulgr be a yīng- le yeelame:

«أَلَا مَنْ ظَلَمَ مُعَاهِدًا أَوْ انْتَقَصَهُ أَوْ كَلَّفَهُ فَوْقَ طَاقَتِهِ أَوْ أَخَذَ مِنْهُ شَيْئًا بِغَيْرِ طِيبِ نَفْسٍ فَأَنَا حَاجِبُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ»

«Ad ned ning sēn wa n tvug wēg b (lɪslaambā) sēn rik alkaool n maan zems-n-taar ne-a tɪ b ka n zab ne-a, maa a paoog-a lame, maa a rogl-a lame a sēn ka tōe, maa a reega būmb a nengē tɪ ka tū ne a yōor raabo, ad mam yaa a zab-n-taaga dūni Yikr raarā» Sunan Abu Daawūd 3052. Rēnd lɪslaoongā yaa wala fo sēn ne wā, a gidgdame n yi zvug wēng fāa gilli, maa tum-n-taar sēn yaa wēgbo walla maan-n-zvuka.

**36- Lɪslaoongā gidgda ligda tum-n-taar
ning rɪbaag sēn be a pugē, maa namsgo,
maa belgre, maa wēgdo, maa zāmbo,
maa a yɪta sabab n wa ne sāanga la
namsgo n gūbgd zāmā wā la nebā
yembr-yembre.**

Lɪslaoongā gidgda ligda tum-n-taar ning rɪbaag sēn be a pugē, maa namsgo, maa belgre, maa wēgdo, maa zāmbo, maa a yɪta sabab n wa ne sāanga la namsgo n gūbgd zāmā wā la nebā yembr-yembre. La renga Gom-

sull kãngã singrẽ wã, Aayae-rãmbã la hadiis-rãmba togsgo, sãn wiligdi sãn gıdgđ rıbaagã la wẽgdã la zãmbã maa sãanga tẽngã poor zugu, Wẽnd yeelame A Naam zẽkyã:

{وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدْ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِنَّمَا مُبِينًا}

{La neb nins sãn namsd-b muumin-raadã la muumin-pogsã ne b sãn pa tũa, ad b tũka zĩri la zũnuub sãn yaa vẽnega.} [Al-ahaab : 58] Wẽnd le yeelame A Naam zẽkyã:

{مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ۚ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ}

{Ned ning sãn tũa sãn sombe yaa a meng yĩnga, la ned ning sãn wẽnga be ne-a, la fo Soabã pa yı n yaa wẽgd baa bilf ne A yembsã ye} [Fvşşulat :46]

وجاء في السنة: «أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَضَى أَنْ لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ»

«La waa Sũnnã pugẽ: tı Wẽnd Tẽn-tuuma -Wẽnd puvsğ la A tılgr be a yĩnga- a buume n wilg tı namsg ka be nams taab me ka be ye» Sunan Abu Daawuud, Tẽn-tuuma -Wẽnd puvsğ la A Tılgr be a yĩng- le yeelame:

«مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُؤْذِي جَارَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُتَّقِلْ خَيْرًا، أَوْ لِيَسْكُنْ فِي رَوَايَةٍ: فَلْيُحْسِنْ إِلَى جَارِهِ.»

«Ned ning sãn kũa sıd ne Wẽnd la Yaoolem raarã, bı a maneg n tvg a yaka, ned ning sãn le kũa sıd ne

Wēnde la yaoolem raarã, bɪ a waoog a sãana. la Ned ning me sēn kōta sɪd ne Wēnd la Yaoolem raarã bɪ a yeel sēn be neere maa a sīndi. la togs a to pugē a yeelame: bɪ a maan neere n tug a yaka » Şahuh Muslim 47., Tēn-tuvmã -Wēnd puvsɣ la A Tɪlgr be a yīng- le yeelame:

«عُذِّبَتْ امْرَأَةٌ فِي هَرَّةٍ سَجَنَتْهَا حَتَّى مَاتَتْ فَدَخَلَتْ فِيهَا النَّارُ لَا هِيَ أَطْعَمَتْهَا وَسَقَتْهَا إِذْ هِيَ حَبَسَتْهَا وَلَا هِيَ تَرَكَتْهَا تَأْكُلُ مِنْ خَشَاشِ الْأَرْضِ»

« B namsa paga yūug poorē, a pag-a lame hal t'a wa tug n ki, t'a kē Bugmē yūugã poorē, yē n ka rulg-a a pa yūnug-a, bala a pag-a lame, yē n ka bas-a me t'a rit tēngã bōn-yoodo» Şahuh Albvhaari (3482). Wānde yaa ned sēn nams yūuga, la ned ning sēn nams nebã yē nengē na n yu wān-wāna? Rēnd yi a Umar biig nengē a yeelame: Wēnd Tēn-tuvm ruv mimbarã n moond ne koεεg sēn zēke, n yeele:

(يَا مَعْشَرَ مَنْ أَسْلَمَ بِلِسَانِهِ وَلَمْ يُفِضْ الْإِيمَانُ إِلَى قَلْبِهِ لَا تَوَدُّوا الْمُسْلِمِينَ وَلَا تُعَيِّرُوهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا عَوْرَاتِهِمْ فَإِنَّهُ مَنْ تَتَّبَعَ عَوْرَةَ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ تَتَّبَعَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ وَمَنْ تَتَّبَعَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ يَفْضَحْهُ وَلَوْ فِي جَوْفِ رَحْلِهِ قَالَ: وَنَظَرَ ابْنُ عُمَرَ يَوْمًا إِلَى الْبَيْتِ أَوْ إِلَى الْكُعْبَةِ فَقَالَ: مَا أَعْظَمَكَ وَأَعْظَمَ حُرْمَتَكَ وَالْمُؤْمِنُ أَعْظَمَ حُرْمَةً عِنْدَ اللَّهِ مِنْكَ)

(Yaa yāmb neb nins sēn kō sɪd ne b zɪlmã tɪ Sɪd-kūuna na ka ta a sūurē wã, ra nams-y lɪslaambã ye, ra n zang-y-b ye, ra n pēesɪ-y b zamsã ye, tɪ ad ned ning sēn pēes a ma-biig zanga, Wēnd pēesda a zangã, ned ning Wēnd sēn pēes a soab zanga, A ningd-a la yānde baa tɪ yaa a zaka svka. Togsda yeelame: " A Umar biig gesa ALkaabã raar a yembre n yeele: " ad fo bedrem ka to ye f lohorom me ka to ye, la ad sɪd-kōta n yud foo ne

lohorom zislem Wënd nengē) A Attirmiizi n reeg-a (2032) la [bn Hibbaan (5763) Tën-tuvmā -Wënd puvsug la A Tlgr be a yīng- le yeele:

(مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُوْذِ جَارُهُ وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ أَوْ لِيَصْنُتْ)

(Ned ning sēn kōta sīd ne Wēnde la Yaoolem raarā bī a ra nams a yak ye, ned ning sēn kōta sīd ne Wēnde la yaoolem raarā bī a waoog a sāana, ned ning me sēn kōta sīd ne Wēnde la Yaoolem raarā bī a yeel sēn be neere maa a sīndi) Şahuh Albvhaarı (6018).

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: " هَلْ تَذَرُونَ مِنَ الْمُفْلِسِ؟ " قَالُوا: الْمُفْلِسُ فِينَا يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ لَا دِينَ لَهُ وَلَا مَتَاعَ. قَالَ: " إِنَّ الْمُفْلِسَ مِنْ أُمَّتِي مَنْ يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِصِيَامٍ وَصَلَاةٍ وَزَكَاةٍ وَيَأْتِي قَدْ سَتَمَ عِرْضَ هَذَا وَقَذَفَ هَذَا وَأَكَلَ مَالَ هَذَا فَيَفْضِلُ هَذَا مِنْ حَسَنَاتِهِ وَهَذَا مِنْ حَسَنَاتِهِ فَإِنْ فَنِيَتْ حَسَنَاتُهُ قَبْلَ أَنْ يُفْضِيَ مَا عَلَيْهِ مِنَ الْخَطَايَا أُخِذَ مِنْ خَطَايَاهُمْ فَطُرِحَتْ عَلَيْهِ ثُمَّ طُرِحَ فِي النَّارِ)

Le yi a Abvv Hvraurat nengē -Wënd yard be a yīng-a-tī yi Nabiyaama nengē -Wënd puvsug la A tlgr be a yīng-a- t'a yeelame: "yāmb mii talg bu?" La b yeelyā: "Tōnd pugē, talg yaa ned sēn ka tar wakire, a ka tar lago". La a (Nabiyaama) yeelyā: " ad talga mam poorē rāmbē wā yaa ned ning sēn wat dūni yikr raarā ne no-loeere la Puvsugo la Zaka, a watame la mikame t'a tuv yā wā soaba burkīndi, n rōd yā wā soaba, n rī yā wā soab ligdi, tī b zīndg-a tī yā wā soab maan n dole n deeg a yel-sōmbdā, tī yā wā soab me yāk a yel-sōmbdē wā. T'a yel-sōmā wā sā n wa se taoor t'a ka yao sēn be a zugā zānga, b yākda bāmbā zunuub-rāmbā n fāerg yēnda, rē poorē tī b rīk-a n fāeg Bugmē wā) A Muslim

n yiis-a (2581), la a Attirmiizii (2418), la a Ahmad (8029), la gom-billā yaa sēn be yē nengē wā.

Wēnd Tēn-tvum le yeelame-:

(كَانَ عَلَى الطَّرِيقِ عُصْنُ شَجَرَةٍ يُؤْذِي النَّاسَ فَأَمَاطَهَا رَجُلٌ فَأَدْخَلَ الْجَنَّةَ)

(Tug will n da be sorā zug n namsd nebā, tī ned rīk-a tī yī sabab tī b kēes-a arzāna) A Albvhaaru n yiis-a lame (652) t'a kōt maanā-kāngā, la a Muslim (1914) me sēn wōnd woto, la a [bnv Maağah (3682), la a Ahmad (10432) la goamā biisā yaa bāmb b yiibā nengē la yī yā. Rēnd būmb sēn namsd nebā rīk n bas sorā a kēesda arzāna, la ned ning sēn namsda nebā la a sām b vumā, yendā yellā na n yu wān-wānā?

**37- Lislaoongā waame n na n wa gūus
yamā, la a gudg būmb fāa sēn sām
yamā, wala rām yūubu, la sārī wā zēka
yamā yelle, n maan tī yaa yēnda la
tvumā roglg zīiga, n yidg-a n yī rog-m-
mikā la kifēnd yelā bāeensā, la ka be
lislamdā puga sēn yaa yel-soaandi maa
bvud-rāmba sēn welg ne neb toore tī ka
tū ne neb a taab ye, ad a Bvud-rāmbā fāa
la a Šari-rāmbā fāa yaa sēn zemsd ne**

yam sōmbsã, yẽ me la bũmb sẽn zemsd ne tẽeg turga la yam bẽddã yãabã.

Lıslaoongã waa ne yam gũubu, la a zẽk a yellã,
Wẽnd yeelame A Naam zẽkyã:

{إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا }

{ad wumbã (tvbã) la ninã, la sũurã, wãnde fãa b na
n wa sok a yelle} [Al-ısrā'a'v:36]. Rẽnd yaa tilae ne
ninsaalã t'a gũus a yamã, rẽ n kıt tı lıslaoongã gidg
rãamã la docrockã, la mam togsa rãamã gidgre gom-
sull sōor (34), la Alkvrãan wagellã Aayae wusg fãa
pidsda ne Wẽnd koεega, A Naam zẽkyã:

{الْعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ }

{sãnd-sãnde y na paam yam} [Albakara 242].
Wẽnd le yeelame A Naam zẽkyã:

{وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ ۖ وَلَلْآٰزَارُ الْآٰخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ ۚ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ }

{La dũni vumã pa yı rẽndame tı yaa reem la wısga,
la ad Yaoolem zaka n yud sōmblem ne Wẽnd-zoetbã,
rẽ yĩnga y pa na n maan yam?} [Al-an'aamv : 32]
Wẽnd leb n yeelame A Naam zẽkyã:

{إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ }

{ Ad Tõnd sik-a-lame, t'a yaa Kvrãan sẽn yaa
Laarabiimdu (goama), sẽn na yılẽ tı yãmb bãng a
võorã.} [Yuusuf :2] La Wẽnd vẽnegdame -A Naam

zēkyā- n wīnig ti ad kāndagrā la bāng-nafa wā
(Hikmā), b ka nafd ne b yiibā rēnda yamā rāmbā, bāmb
me la yam bēel-bēel rāmba, Wēnd yeelame A Naam
zēkyā:

{يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا ۚ وَمَا
يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ }

{ A kōta yam-bedre(Hikma) A sēn tvll a soaba, la
b sēn kō-a soaba yam-bedre ad b kō-a la sōma wvsgo,
la pa tagsd n getē rēnda yam-bēel rāmba} [Albkara:
269]

La yaa woto yīng la līslaangā maan yamā ti yaa
tvvmā roglg zīiga, Wēnd Tēn-tvum yeelame, Wēnd
pvvsg la A tīlgr be a yīnga:

«رُفِعَ الْقَلَمُ عَنْ ثَلَاثٍ: عَنِ النَّائِمِ حَتَّى يَسْتَيْقِظَ وَعَنِ الصَّبِيِّ حَتَّى يَحْتَلِمَ وَعَنِ
الْمَجْنُونِ حَتَّى يَعْوَلَ»

«B zēka kaal moogo n bas neb a tāabo, gōeta halı t'a
wa tvğ n neke, la bi-bilfu hal t'a tvğ n ta zamsdo, la
gāenga halı t'a wa tvğ paam yam» A Albvhaaru n yiis-
a gurga ne kengre, t'a be taoor ti hadiis (5269) na n ka
ta ye woto buudu, t'a Abvv Daawvvd yiis-a woko
(4402) la gomdā biis yaa yē (a Abvv Daawvvd) nengē,
la a Attirmiizii (yiis-a lame) (1423), la Annasaa't
Assunan Alkvbraa wā pvğē (7346), la a Ahmad (956)
n lagm yōs taab bilfu, la a [bnv Maağa (2042) koεeg-
koεega. La (līslaoongā) yidga yamā n yi rog-m-mik la
rvbsā bāensē, Wēnd yeelame- A Naam zēkyā- n togsd

zāmā-rāmb nins halhaal sēn gād-b b rog-m-migsā la b
bas sūd ning sēn wa b nengē wā, n yi Wēnd nengē wā.

{وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا
آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِمْ مُقْتَدُونَ}

{ La yaa woto bala Tōnd pa tvms sēn reng fo taoore
bugsd fāa n tvg tēngē rēnda a (tēngā) rī-n-tikā-rāmb
yeele: "tōnd mika d saamb-rāmba tī b be dīin zugu, la
tōnd yaa bāmb vūuna tikdba } [Azzvhrvf: 23] Wēnd le
yeelame n togsd a [braahum sēn yaa ḥalulā (Wēnd
Noangā) tūlgr be a yīnga, t'a yeela a nebā:

{مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ (52) قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا
عَابِدِينَ (53)}

{ Yaa bōe Nin-naands la woto yāmb sēn yās ne α
tūudumā lug-lugā?"(52)

La b yeele: " tōnd mika d saam-rāmbā tī b tūud-ba"
(53)} [Al-ambiyaa'v: 52-53] Rēnd līslaoongā waame n
sagl nebā tī b bas rvbsā tūubu la b zāag n bas rog-m-
migs nins bāmb sēn rik α faadā b ba-rāmb la b yaab-
rāmbē wā, la b tū tēn-tvumbā soyā, pvvsg la tūlgr be b
yīnga.

La ka be līslaoongā pvge, sēn yaa yel-soondī la
Bvud-rāmbā, sēn welg neb a taaba, tī ka zao neb a
taaba zugye.

سُئِلَ عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَهُوَ ابْنُ عَمِّ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ وَزَوْجُ ابْنَتِهِ: أَخَصَّكُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِشَيْءٍ؟ فَقَالَ: «مَا

خَصَّنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِشَيْءٍ لَمْ يُعَمَّ بِهِ النَّاسَ كَافَّةً إِلَّا مَا كَانَ فِي قَرَابِ سِنْفِي هَذَا قَالَ: فَأَخْرَجَ صَحِيفَةً مَكْتُوبٌ فِيهَا: لَعَنَ اللَّهُ مَنْ دَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ سَرَقَ مَنَارَ الْأَرْضِ وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ لَعَنَ وَالِدَهُ وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ أَوَى مُحَدِّثًا»

B soka a Ali sên yaa Abuu Taalib biigã, Wënd yard be a yînga -yê me yaa Wënd Tën-tvuma -Wënd puvsg la A tulgr be a yînga- sãm-bîb biiga la a bi-puglã sîda-: tî rê yîngã Wënd Tën-tvuma -Wënd puvsg la A tulgr be a yînga- a welga yâmb ne bûmb ning bu? T'a yeele: « Wënd Tën-tvuma -Wënd puvsg la A tulgr be a yînga- a ka welg tînd ne baa fû tî ka gûbg ne nebã fâa gill ye, sã n ka bûmb ning sên be mam sv-kângã wuvgê wã ". Togsda yeelame: 't'a yiis sebre, tî gvls a pugê tî : Wënd kâab beed be ne ned ning sên wa n tvug n kodga tî ka tû ne Wënd yuvr ye, Wënd kâab beed be ne ned ning sên tvug n zu têngã todse, Wënd kâab beed le be ne ned ning sên kâaba a ba, Wënd kâab beed le be ne ned ning sên wa n soola nin-kuvda» Şahuh Muslim 1978. La lîslaoongã Buvd fâa la a Şari-râmbã, b yaa bûmb sên wa n zemsd ne yam sôngo, n leb n yaa bûmb sên zemsd ne têng tirga la hikma (yam bedre).

38- La dîin yoodã, b pugdbã sã n ka bâng bûmb ning sên be a pugê sên kUSD taabã la yel nins sên ka kêed yamã, la b dîinã taoor-râmb sên liibd-ba n yetd-b tî ad dîinã a yuda yam tagsgo, yama me ka tar toaaga dîinã fasêng pugê ye. La sã n yaa lîslaoongã a rika dîinã tî yaa vëenem n

**wõond yamã t'a rikd a sorã, rënd dīin
yoodã rãmba b ratame ti ninsaal bas a
yamã la a pug bãmba, la lislaoongã a
ratame ti ninsaal nek a yamã sên na yil
bãng yelã meng hakukã wala a sên yaa
to-to wã.**

La dīin yoodã, b pugdbã sã n ka bãng bumb ning sên
be a pugẽ sên kUSD taabã la yel nins sên ka kēed yamã,
la b dīinã taoor-rãmb sên liibd-ba n yetd-b ti ad dīinã a
yuda yam tagsgo, yama me ka tar toaaga dīinã fasēng
pugẽ ye. La sã n yaa lislaoongã a rika dīinã ti yaa
vēenem n wõond yamã t'a rikd a sorã, rënd dīin yoodã
rãmba b ratame ti ninsaal bas a yamã la a pug bãmba,
la lislaoongã a ratame ti ninsaal nek a yamã sên na yil
bãng yelã meng hakukã wala a sên yaa to-to wã. Wënd
yeelame A Naam zēkyã:

{ وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا ۚ مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا
الْإِيمَانُ وَلَكِن جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِ مَن نَّشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا ۚ وَإِنَّكَ لَتَهْدِي
إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ }

{ Yaa woto bala la Tõnd tums Vum (Alkvrãanã)
sên yi Tõnd nengẽ, fo rag n ka mi yaa bõe la Gafã pa
Lumaoong me, La ad Tõnd maan-a lame t'a yaa
vēenem, ti D kãndagd ne-a Tõnd sên tvll a soaba D
yembsẽ wã, La sūd la hakuka fo kãndagdame n tvgd sor

sēn yaa turga} [Aššvura: 52] Rēnd wēnd Wahu wā, a kumba daliil-rāmba la tagmas-rāmba sēn peegd yam sōmā wā n tugd hakuk-rāmb nins b sēn rat n na n bāngā la b kō sūd ne-a wā, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَأَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا}

{Yāmb a neba! Sūda tikr waa yāmb nengē sēn yi y Soabē wā, la D sikame ti wa yāmb nengē vēenem sēn vēnegde} [Annisaa'v: 174] Rēnd wēnde -A Naam yilgame n zēke- A rata ninsaala t'a vums kāndagrā vēenem puga la a bāngre la hakuka, la sūtāmbā la kēdgdba zu-raadā, b rata ninsaala t'a pa kīlmā liksē la zulmā la menegā, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ يُخْرِجُهُم مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ}

{ Wēnd la sūd-kōtbā lallda, A yiisda bāmba ligsē wā n tugd vēenemē wā, la sēn kīflbā bāmb lalldba yaa rubsā, b yiisda bāmb vēenemē wā n tugd ligsē wā } [Albakara :257]

39- Lislaoongā zisgda bāng sōngo la a leb n pirsd bāngr pēesgo, pēesg ning sēn lak n yi yōor yam-leoog bāngrā, la a boondē n tugd tags-n-gesga la tagsgo

**tōnd mengã pugẽ la bõn-naandsã sẽn be
tōnd kurengã, la bãngr pẽes n bãngã sã n
mange a pa yõssgd ne lıslaoongã ye.**

Lıslaoongã waoogda bãng sõngã, Wënd yeelame A
naam zẽkyã:

{يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ }

{ Wënd zẽkda neb nins sẽn kõ sıdã yãmb pugẽ wã
la neb nins b sẽn kõ bãngrã Darge rãmba, la Wënd yaa
minim tẽng-n-biiga ne yãmb sẽn tımdã } [Al-
mugẽdalah: 11] La Wënd tõka bãngdbã kasetã ne A
Meng kaseto, la A malegsã kaseto, tı yaa b sẽn na n
seet bũmb ning sẽn yaa zısgo n tı yude, Wënd yeelame
A Naam zẽkyã:

{شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ ۚ لَا إِلَهَ إِلَّا
هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ }

{Wënd maana kaseto tı yel sẽn yalẽ soab sẽn tũudi
n tilg kae rẽnda Yẽ, tı Malegsã la bãngdbã maanda
kaset t'A yasa ne tẽeg-tırğa, Soab sẽn tũud n tilg kae
sã n pa Yẽ sẽn yaa wilb Naabã sẽn yaa buvd Mitã}
[Aal-ımrãan: 18.] La wãnde wilgda bãngdbã darge
lıslaoongã pugẽ, la Wënd ka sagl A Nabiyaam a
Muhammad -wënd puvsğ la A tılgr be a yĩnga- t'a kos

paasg ne bũmb baa a yembre sã n ka bāngrã, Wënd yeelame A Naam zēkyã:

{قُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا}

{la yeele: " M Soabã Wēnde paas maam bāngre!"}

[Taha: 114], Tı Tēn-tuvmã -Wënd puusg la A Tıgr be a yīng- yeele:

«مَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَلْتَمِسُ فِيهِ عِلْمًا سَهَّلَ اللَّهُ لَهُ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ وَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَتَضَعُ أَجْنِحَتَهَا رِضًا لِطَالِبِ الْعِلْمِ وَإِنَّ طَالِبَ الْعِلْمِ يَسْتَغْفِرُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ حَتَّى الْخِطَّانِ فِي الْمَاءِ وَإِنَّ فَضْلَ الْعَالِمِ عَلَى الْعَابِدِ كَفَضْلِ الْقَمَرِ عَلَى سَائِرِ الْكَوَاكِبِ إِنَّ الْعُلَمَاءَ وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ إِنَّ الْأَنْبِيَاءَ لَمْ يُوْرَثُوا دِينَارًا وَلَا دِرْهَمًا إِنَّمَا وَرَثُوا الْعِلْمَ فَمَنْ أَخَذَهُ أَخَذَ بِحِطِّ وَافٍ»

« Ned ning sēn wa n tuka sore, n baood bāngr a puḡē, Wënd yolsda sor a yīnga n tug arzēna, la ad maleḡsã gānegda b puḡsã ti yaa bāng-baood yard yīnga, la ad bāng-baooda sēn be saasē wã la sēn be tēngē wã kosda yaafa a yīnga halı n tug n tãag zīmã sēn be koomē wã, la ad bāngd sēn yud wēnd-tūuda a yaa wala kiuugã sēn yud ādsã sēn ketã fãa wã, ad bāngdbã la nabiyaam-rãmbã fa-rıkḍba, la ad nabiyaam-rãmbã b ka bas sãnem b ka bas wazuri, la ad yaa bāngr la b bas-yã, rēnd ned ning sēn rık-a, ad a paama puur sēn pidi» A Abuu Dawuud n togs-a (3641) la a tirmiizi (2682) la Ibn Maage (223) la gomdã biis yaa yēndã nengē la a be, la a Ahmad (21715).

La lıslaoongã pirsda bāngr pēesgo sēn pidg n yi yōor-yamleoogo, a leb n boondame n tugd tags-n-

gesga la tagsgo tōnd menga puga la bōn-naandsā sēn
be tōnd kirenga, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{سُرِّيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۖ أَوَلَمْ
يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ}

{ D na n wilg-b la d yel-soalmā ween-n-vusē wā la
b mensē wā, hal ti wa vēneg ne bāmba t'a (Alkvrāanā)
yaa sīda, rē yīngā pa sek ne fo Soabā t'A yaa Seeta ne
būmbā fāa gilli?} [Fuṣṣilat :53] Wēnd le yeelame A
Naam zēkyā:

{أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ
عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجْلُهُمْ ۖ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ}

{ Rē yīnga bāmb ka tagesdē n ges Wēnd soolemā
sēn be saasē wā la tēnga pugē wā la wēnd sēn naan
buudā fāa wā laa? La b le ka ges me ti tōe ti b sasā wā
kolgame laa? la yaa gom bus la b na n kō sīda
Alkvrāana loogr poorē } [Al-a'raafu: 185] Wēnd
yeelame A Naam zēkyā:

{أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۖ
كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا
وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ ۖ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ}

{Rē yīnga bāmb ka kēn tēnga pugē n ges rēnem
rāmba baasg sēn n yī to-to wā la? b pānga ra yuda
bāmba, la b koo tēn-gōngā la b me-a n yud bāmb sēn
me-a wā, la b tēn-tvumbā waa b nengē ne vēnem-

dāmbā, la Wënd ka yi n na n wëg-b ye, la bāmba n da wëgd b mense } [Arruum : 9]

La bāngr ning sēn yaa sōmā wā a ka kusd ne lislaoongā ye, tōnd na n togsa bilgr a yembre Alkrāanā sēn togs welsg wusgo a pugē, sēn yud yuum tusr la kobs naas (1400) sēn da looge, ti ründā-rūnda bāngrā na bāngd-a yaoolem, ti b bāngrā wa tug n zemsd ne būmb ning sēn be Alkrāan wagellā pugē wā, yē me la ninsaal naanegā a ma wā pugē wā, Wënd yeelame A Naam zēkyā:

{ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ (12) ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ (13) ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ ۚ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ (14) }

{ La ad Tōnd naana ninsaalā sēn tū ne tāndo (12)

Rē poorē ti Tōnd maan-a t'a yaa mani n ning-a tableg zīg sēn yōgne (13)

rē poorē ti Tōnd naan mani wā t'a yaa zı-pelle, rē poorē ti Tōnd naan zı-pellā t'a legb nem-gilgu, rē poorē ti Tōnd naan nem-gilgā t'a lebg kōbre, rē poorē ti Tōnd sēgn kōbrā nemdo, rē poorē ti Tōnd maan-a t'a yaa naaneg a to, Wënd bark yi wagelle sēn naand ta naangā sōmlem yud naandb buud fāa wā! (14)}
[Almuuminuun 12-14]

40- La ad Wënd ka reegd tuumde, A leb n ka kōt yel-sōmd a pugē, yaoolem raarā sã n ka mikame tı yaa ned sēn kō sıd ne Wēnde la a tũ-A la a kō sıd ne A tēn-tuumba, puusg la tulgr be b yīnga, A leb n ka reegd tũud-rāmbã sã n ka bũmb ninga A sēn tuk n kō-ba ye. Rēnd na n yu wān-wānã tı ninsaala kıfl ne Wēnde la a tēed t'A na n kō-a lame? La a ka reegd ned baa a yembr sıd-kũuni sã n ka mikame t'a kōo sıd ne nabiyaam-rāmbã fãa gill ye -puusg la tulgr be b yīnga- la a kō sıd ne a Muhammad tēn-tumdã, Wënd puusg la A tulgr be a yīnga.

La ad Wënd ka reegd tuumde, A leb n ka kōt yel-sōmd a pugē yaoolem raarā sã n ka mikame tı yaa ned sēn kō sıd ne Wēnde la a tũ-A la a kō sıd ne A tēn-tuumba, puusg la tulgr be b yīnga, Wënd yeelame, A Naam zēkyã:

{مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَذْهُورًا (18) وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا (19) }

{Ned ning sēn yāgda n rat (duni wā) pūrā, Tōnd kōt-a la a pūgē D sēn tulle n kō Tōnd sēn tūll ned ninga, rē poorē tī Tōnd maane tī yaa Gehannem la a na n kē, ne sābgre la tāndgre. (18)

La ned ning sēn tulla yaoolem raarā la a tūm n bao-a, t'a yaa sūd-kōta rēnd bāmb rāmba tūmā na n yāa soeesgo. (19)} [Al-īsraa'v: 18-19] Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ}

{La ned ning sēn wa n tūm tūm sōma t'a yaa sūd-kōta, b pa na n sāam a tūma ye, la Tōnd na n gulsa (yel-sōmd) n kō-a.} [Al-ambiyaa'v: 94] La Wēnde A Naam zēkame, A ka reegd tūud-rāmbā sā n ka tūudūm ninga A sēn tuk n kō-ba ye, A yeelame A Naam zēkyā:

{فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ
أَحَدًا }

{ La ned ning sēn tēed a Soabā segbā, bī a tūm tūm sōma la a ra maan lagem-n-taar ne a Soabā baa fūi ye} [Al-kaḥf:110]. Rēnd A vēnegame tī tūmdā ka yit sōma rāndame tī yī n yaa Wēnd sēn kō sor tī b tū wā, t'a soabā leb n yī n yaa pū-peelem soaba ne Wēnde tūmdā pūgē, n yaa sūd-kōt ne Wēnde, n yaa sūdga ne A nabiyaam-rāmbā la A tēn-tūmbā -tūlgr be b yīnga-

la ned ning tʊʊmd sēn n ka boto wā Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَّنْثُورًا}

{Tɪ Tōnd rik b sēn da tuma (dūni kaanē wā) n maan-a t'a lebg wa tom sēn yelegde.} [Al-Furkāanv: 23] Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{وُجُوهٌ يُّومِنُ خَاشِعَةً (2) عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ (3) تَصَلَّىٰ نَارًا حَامِيَةً (4)}

{Nens n be ra-kānga raarā n bendge n yaale (2)}

Sēn yaa tʊʊm toog rāmba (3)

B na n kēe Bugum sēn tʊʊlle. (4)} [Algaašiya: 2-4]

Rēnd nen-kāensā yaa sēn bendge n yaamse tʊʊmā keelem, la sēn n mik t'a rag n tʊʊmdame tɪ ka tū ne kāndagr sēn yi Wēnd nengē wā, Wēnd maaname t'a baasg yaa Bugum, bala yēnda pa tʊʊm ne būmb ning Wēnd sēn sik-a ye, la ad a tūu tūud-rāmb sēn yaa yooko, la a pʊg menegā zut rāmba, sēn yēbgd tūud yoodā n kōt-bā, rēnd tʊʊm sōng ning sēn reegd Wēnd nengē wā, yaa sēn zems ne A Tēn-tʊʊmā sēn wa ne wā -Wēnd pʊʊsg la A tɪlgr be a yīnga- yaa wān-wāna tɪ ned na n wa kɪfl ne Wēnde la a tēed t'A na n kō-a la koeere??

La ad Wēnd ka reegd ned baa a yembr sɪd-kūuni rēndame t-a sā n kō nabiyaam-rāmba fāa -pʊʊsg la tɪlgr be b yīnga- sɪda, la a kō sɪda ne a Mʊhamade -

puvsg la tilgr be a yīnga- tēn-tvmdā. Tōnd ra togsame
tī looge daliil-rāmba sēn wilgd rēnda gom-buk sōor
(20), la Wēnd le yeelame A naam zēkyā:

{أَمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ ۚ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ ۚ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۚ
غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ }

{Tēn-tvumā kōo sīda ne b sēn sik n kō-a tī yaa sēn
yi a Soaba nengē wā la muumin-dāmbā me, yem kam
fāa kōo sīd ne Wēnde la A Malegsā la A Gaf-rāmbā
la A Tēn-tvumbā, tōnd pa welgd baa a yembre A Tēn-
tvumbā pugē ye, la b yeele: "D wumame la d tū, d kot-
F yaafa. Lebengā-zīig me yaa Fo nengē".} [Albakara:
285] . Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ
وَالْكِتَابِ الَّذِي أُنْزِلَ مِنْ قَبْلُ ۚ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا }

{ Yāmb a sīd kōtba! Kō-y sīd ne Wēnd la A tēn-
tvuma la Gaf ning sēn sik A tēn-tvumā zugā la gaf
ning sēn da reng n sigā. La sēn kīfēnda ne Wēnd la A
Malegsā la A Gaf-rāmbā la A Tēn-tvumbā la yaoolem
raarā sīda a menma meneg sēn zāage} [Annisaa'v:
136] Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ
مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ ۚ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَلِكُمْ
إِعْرَافِي ۚ قَالُوا أَقْرَرْنَا ۚ قَالَ فَاشْهَدُوا ۚ وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ }

{ La tēeg wakat ning Wënd sēn deeg Nabiyaam-rāmbā pulengā -n yeel-ba-: "M sã n kō yāmb Gafo la Bvudo, rē poorē ti Tēn-tvum wa yāmb nengē, n sidgd sēn be ne yāmbā, yāmb na n kōo sid ne-a? y na sōng-a?" A yeelame: " yāmb reega y zugē la y sak Mam Pulengā?" La b yeelyā: " d sakame". t'A (Wënd) yeele: " bɪ y maan kaseto ti Ma me lagma yāmba n maan Kaseto". } {Aal-[mraan: 81]}.

41- Ad Wënd tēn-tumā fāa gilli a raabā yaa: ti sid-dīina zēk ninsaala t'a yɪ yamba sēn welg toore ne Wënd A Yembre sēn yaa bōn-naands Naabā, la b yidg-a n yɪ ninsaala yembdo, maa arzēgs maa rog-n-mik yembdo, rēnd lɪslaoongā yaa wala fo sēn ne to-to wā, a ka yulgd nebā n zēk-ba n yud b zīigē wā ye, a leb n ka maand-ba ti b yaa wēn-dāmba la soben-rāmb ye.

Ad Wënd tēn-tumā fāa gilli a raabā yaa: ti sida dīinā zēk ninsaala t'a yɪ yamba sēn welg toore ne Wënd A Yembre sēn yaa bōn-naands Naabā, la lɪslaangā a yidgda ninsaala n yɪ yembd maanego ne arzēgsā maa

rog-n-mikã yelã yembdo, Wënd Tën-tvuma -Wënd
pvsug la A tigr be a yīnga- yeelame:

«تَعَسَّ عَبْدُ الدِّيَّانِ وَالذَّرْهَمِ وَالْقَطِيفَةِ وَالْخَمِيصَةِ إِنَّ أُعْطِيَ رِضَىٰ وَإِنْ لَمْ يُعْطَ لَمْ
يَرْضَ»

« Sānem la wanzur (ligd) yamb halkyã, la koaba la
gāng-la-pæelga (fu-bæd) yamba, b sã n kō-a la a sēn
yarde, la b sã n ka kō-a la a sēn ka yarde» Şahuh
Albūḥaarī 6435. Rënd ninsaal sēn yaa turga a ka
gānegda a mengã rëndame ti yaa ne Wēnde, arzek ka
tōe n kit t'a yī yamba, ka lohorem, ka zugumdu, ka
buudu, la bee togs-kāngã pvgē sēn pārgd n wiligd
karemdã nebã sēn da be būmb ning zugã taoor ti tēn-
tumdã na pa wa, la b lebga wān-wāna a waoongã
poorē?

Wakat ning İslām rāeemsã sēn wa n yik ne b dīinã
n kēng Ḥabša (Etiopi), ti Ḥabša naabã wakat-kāngã -
Annagēšū- sok-ba, n yeele-ba: " Yaa bōe la dīin ninga
yāmb sēn welg y nebã a poorē wã, n ka kē mam dīinē
wã, la y ka kē ned baa a yembr dīinē? T'a Gea' far [bn
Abu Ṭaalib yeel-a: M naa! Ad tōnd rag n yaa neb sēn
yaa zulem rāmba, n tūud rubse la d wābd gıf-rāmba, la
d maan yel-beedo, la d wāagd rogem, la d wēngd yak-
n-taare, pāng soab tōnd pvgē wã a rita ned sēn yaa
valanga, ad tōnd rag n da bee woto zugu, halı ti Wënd
wa tums Tën-tvum ti wa tōnd nengē sēn yī tōnd pvgē,
d mii a buudu la a sida la a bas-m-yam la a yōk-m-

menga, a boola tōnd n tug Wēnde bui yīng ti d na yeem-A la d tū-A la d bas būmb ning tōnd sēn da tūudā tōnd ne d yaab-rāmbā zēng sēn ka Wēndā, sēn yaa kuga la rubsā, la a sagla tōnd ne sid goama la boabl lebsgo la rogem tōkre la yak-n-taar manegre, la d yōk d mens n yi sēn gidgā la nebā zi-rāmba, a le gidga tōnd n yi yel-beedo (yoobo) la zīri-beed gomde, la kub arzek rubo la pag sēn yaa yōk-m-meng soab rōdbo, la a sagl tōndo ti d tū Wēnd a yembre d ra maan lagem-n-taar ne-A baa fvi ye, a sagla tōnd ne puvsgo la Zak yākre la no-loeere" togsda yeelame, a sōda lislaoongā yela n wilig-a, ti tōnd sidg-a la d kō sid ne-a la d pug-a a sēn wa ne būmb ningā, n tū Wēnd A Yembre, d ka maan lagem-n-taar ne-A baa fvi ye, la d gidg būmb ninga a sēn gidg tōndā la d kō sor ne būmb ning a sēn kō sor ne a soaba ..." A Ahmad n yiis-a (1740) n lagem ne yōs-taab bilfu, la a Abuu Nu'um ((Hulyat Al-awliyyaa'v)) wā pugē (1/115) koεεg-koεεga. Rēnd lislaoong yaa wala fo sēn ne wā, a ka yulg neba n zēk-ba n yug b zīigē wā ye, a ka maan-ba ti b yaa Wēnd-rāmba la soben-dāmb ye. Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ ۚ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ}

{ Yeele: " yāmb a Gafā rāmba! Wa-y tī d twg gomd sēn yaa turga tōnd ne taab svka, tī d ra wa tū rēnda Wēnde, la d ra maan Lagm-n-taare ne-A baa fvi la d ra rik taaba n maan soab-rāmba zēng tī pa yī Wēnd ye". La bāmb sā n raεεge bī y yeel-ba:" maan-y kaseto tī tōnd yaa Līslaamba".} [Aal-[mraan: 64.] Wēnd le yeelame A Naam zēkyā:

{وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا ۚ أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِدِّ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ}

{ La a pa sagend yāmb tī y rik Malegsā la Nabiyaam-rāmba n maan soab-rāmb ye, a na n sagla yāmb ne kifēndo yāmb sēn yaa Līslaam poorē?} {Aal-[mraan: 80}. Tī Tēn-tvumā -Wēnd pvvsg la A Tlgr be a yīng- yeele:

«لَا تُظْرُونِي كَمَا أَطْرَثَ النَّصَارَى ابْنِ مَرْيَمَ فَإِنَّمَا أَنَا عَبْدُهُ فَقُولُوا عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ»

« ra kils-y maam wala nasaar-rāmbā sēn kils a Maryam biig a lisa wā ye, ad mam yaa A yamba, bī y yeel-y tī Wēnd yamba la A Tēn-tvuma» Şahuh Albvhaari (3445).

42- Wēnd tuka tuubgā sore līslaoongā pugē, yēndame la ninsaal sēn na n lebs a

**menga a Soabã nengê la a bas zunuuba
 maanego, la lislaoongã a wurda bũmb
 ning sên renga taoorã fãa sên yaa
 zunuub-rãmba, la tuubgã sũkda bũmb
 sên rag n renga taoore n yaa zunuub-
 rãmbã, rënd ninsaal ka tar tulsem n na n
 reeg a zugê ne a zunuub-rãmbã
 ninsaalbã taoor ye.**

Wënd tuka tuubgã sore lislaoongã pugê, yëndame la
 ninsaal sên na n lebs a menga a Soabã nengê la a bas
 zunuuba maanego, Wënd yeelame A Naam zêkyã:

{وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ}

{ La tuub-y y gilli n tvg Wënd nengê yãmb a sɪd-
 kōtbã ti raar ninga y na tilge} [Annuur: 31] Wënd le
 yeelame A Naam zêkyã:

{أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ
 الثَّوَابُ الرَّجِيمُ}

{ B pa mi ti yaa Wënd n reegd A yembsã tuubgu la
 A reegd doosã, la yaa Wënd me la a tuubg Ræegda n
 yaa a yolsg Naaba} [Attaooba: 104] Wënd le yeelame
 A Naam zêkyã:

{وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ}

{ La Yē la Soab ning sēn reegd tuubgā A yembsā nengē, la A yaafd n basd yel-wēna, la A mi būmb ninga yāmb sēn tumdā } [Aššuvraa: 25] Tī Wēnd Tēn-tuvmā -Wēnd puvsgr la A Tilgr be a yīnga- yeele:

«لَلّٰهُ اَشَدُّ فَرَحًا بِتَوْبَةِ عَبْدِهِ الْمُؤْمِنِ مِنْ رَجُلٍ فِيْ اَرْضٍ دَوِّيَّةٍ مَّهْلِكَةٍ مَّعَهُ رَاجِلُهُ عَلَيْهَا طَعَامُهُ وَشَرَابُهُ فَتَنَامُ فَاسْتَنْقِظَ وَقَدْ ذَهَبَتْ فَطَلَبَهَا حَتّٰى اَدْرَكَهُ الْعَطَشُ ثُمَّ قَالَ: اَرْجِعْ اِلٰى مَكَانِي الَّذِي كُنْتُ فِيْهِ فَاتَنَامُ حَتّٰى اَمُوْتُ فَوْضَعَ رَاسَهُ عَلٰى سَاعِدِهِ لِيَمُوْتُ فَاسْتَنْقِظَ وَعِنْدَهُ رَاجِلُهُ وَعَلَيْهَا زَادُهُ وَطَعَامُهُ وَشَرَابُهُ فَالَلّٰهُ اَشَدُّ فَرَحًا بِتَوْبَةِ الْعَبْدِ الْمُؤْمِنِ مِنْ هٰذَا بِرَاجِلَتِهِ وَزَادِهِ»

«Ad Wēnd sū-noog n yud ne a yamb sēn yaa sūd-kōta sēn na n tuubi n leb A nengē, n yud ned sēn na n be weoog pugē sēn yaa halkr zīga, n tara a bōn-zombdga, tī yē rubā la a koomā be a zugu, tī yē gūs n wa yiki, tī mikame tī rūngā loogame, t'a bao-a halī tī ko-yūudā wa tug n paam-a, rē poorē t'a yeele: "m na n lebgame n tug m zīg ning mam sēn da beē wā n gāande n kell n ki beenē". T'a rīk a zugā n kogl a kāngā n na n kell n ki beenē, t'a wa neke n mik t'a rūnga yaa sēn be beenē, t'a surfāntā wā la a koomā la a rubā fāa bee a zugu. Rēnd Wēnd sū-noogo ne A yamb sēn yaa sūd-kōt tuubgu yuda nin-kāngā soab sūurā sēn noom ne a bōn-zombdgā la a sulfāntā wā» Şahuh Muslim 2744.

La lislaoongā a wurda būmb ning sēn renga taoorā fāa sēn yaa zunuub-rāmba, la tuubgā sūkda būmb sēn rag n renga taoorā sēn yaa zunuub-rāmbā, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَّا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ
سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ }

{ Yeel sōm-zitbā tī b sã n tek n base b na bas sēn
deng taoorã tī loog b yīnga, la b sã n le lebg n wa, rēnd
pīnd rāmbā malsm renga taor la. } [Al-anfaalv: 38] La
Wēnd boola Nasaar-rāmbā tī b tuubi, n yeel, A Naam
zēkyā:

{ أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ }

{ B pa na n lebg n twg Wēnd nengē la b kos-A
yaafa? La Wēnd yaa Bas-ti-loog soaba n yaa yolsda
} [Al-Maa'ida 74]. La Wēnd kēesa kusdbā la zunuub
maandebā fāa gill yamleoogo tī b tuubi, t'A yeele A
Naam zēkyā:

{ قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ ۚ إِنَّ
اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا ۚ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ }

{ yeele: " mam yembs nins sēn maan n zvvg b mens
zugā, ra n wāag-y tēeb ne Wēnd yolsga ye, ad Wēnd
yaafda zunuubā zānga, ad Yēnda la α yaafg Naaba n
yaa α yolsda". } [Azzumar: 53] La wakat ninga a 'Ambr
[bn Al-'Aas sēn wa n loe n wāage n na n tuubā, a
yeesame tī yē tvvm tuuti sēn da loogā taoor t'a pa tuubā
b ka na n yaaf ye, α 'Ambr yeelame t'a yaa sēn togsd
yel-kāngā:

(لَمَّا أَلْقَى اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي قُلُوبِ الْإِسْلَامِ قَالَ: أَتَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِنَبَايَعَنِي فَبَسَطَ يَدَهُ إِلَيَّ فَقُلْتُ: لَا أَبَايَعُكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ حَتَّى تَغْفِرَ لِي مَا تَقَدَّمَ مِنْ دُنْبِي قَالَ: فَقَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يَا عَمْرُو أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ الْهَجْرَةَ تَحِبُّ مَا قَبْلَهَا مِنَ الذُّنُوبِ يَا عَمْرُو أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ الْإِسْلَامَ يَحِبُّ مَا كَانَ قَبْلَهُ مِنَ الذُّنُوبِ)

(Wakat ning Wënd sên wa n ning lislaoongã mam sũurê wã, a yeelame: m waa Nabiyaama -Wënd puvsg la A tulgr be a yînga- nengê buul yîng t'a na balem-ma, ti Nabiyaamã tēeg a nugã ti mam yeele: "mam ka na n balem foom Wënd Tēn-tuvmã hal ti f wa ti yaaf mam zunuubã sên da reng taorã "(‘Ambr) yeelame: " ti Wënd Tēn-tuvmã -Wënd puvsg la A tulgr be a yînga-yeel maam: "‘Ambre, fo ka bång ti higrã wã (yik ne f diin n keng Madiinã) a yaa sên sũkd zunuu-rãmbã sên da reng a taorã laa? Ambre, fo ka bång ti lislaoongã a sũkda zunuub-rãmb sên da reng a taorã laa?) A Muslim n yiis-a (121) woko la sên wõnd woto, la a Ahmad (17827) la gom-billã yaa yê nengê wã.

43- Rënd lislaoongã puga tøk-n-taare ninsaal ne a Soabã suka yita turga, rënd fo ka tar tulsem ti ned baa a yembr zînd foo ne Wënd suk ye, rënd lislaoongã gudgdame ti d wa tug n rik nisaalba ti b yaa soab-rãmba, maa b yaa lagem-n-

taase ne Wēnde A Soabēndā wā maa A wēndlemā pugē ye.

Rēnd lislaoongā, a ka tar tulseṁ ti fo tvg n togs f zunuub-rāmba ninsaalbā taor ye, rēnd lislaoongā pugē tōk-n-taarā ninsaala ne Wēnd suka a yaa būmb sēn yaa turga, ka baood tulseṁ n na n ning ned baa a yembre foom ne Wēnd suk ye, rēnd yaa wala sēn dag n loog gom-sull sōor (36). Tī Wēnde -A Naam yī wagelle- A boola nebā fāa gilli n tvg tuubgu la lebgre n tvg A nengē, la woto bala A gidga nebā ti b ra wa rik malegsā la nabiyaam-rāmbā n maan tēng-n-sugre Yēnda ne A yembsā suk ye, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا ۖ أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ }

{ La a pa sagend yāmb ti y rik Malēk-rāmba la Nabiyaam-rāmba n maan soab-rāmb ye, a na sagla yāmb ne kifēndo yāmb sēn yaa Lislaoon poorē? } { Aal-Imraan: 80 }. Rēnd lislaoongā -wala fo sēn ne wā- a gidgdame ti d wa tvg n rik nisaalba ti b yaa soab-rāmba, maa b yaa lagem-n-taase ne Wēnde, A (Rububīya) Soabēndā, maa A (Ulubhīya) wēndlemā pugē, Wēnd yeelame -A Naam yī wagelle- sēn kēed ne Nasaar-rāmbā wēngē:

{ اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا
أَمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا ۚ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ }

{ B rika b bāngdbā la b tūudbā n maan sob-n-
dāmba zēng sēn tī pa Wēnd ye, n paas a Sus-tī-maag
a Maryam biigā, la b yaool n ka sagl-ba rēndame tī b
tū Wēnd sēn yaa Soab yeng tāa wā, Soab sēn sōmb ne
tūub ka be rēnda Yēnda, A yilgame n yi bāmb sēn
maan lagm-n-taar ne būmb ninsā wā. } [Attaooba: 31]
La Wēnd kusa kufīr-dāmbā tī bala bāmb baooda tēng-
n-sugse (taasdba) bāmb ne Wēnd svka, tī Wēnd yeele
A Naam zēkyā:

{ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ ۚ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا
لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۚ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ }

{ Ad yaa Wēnd n so dīin sēn yilēngā, La neb nins
sēn gād lall-n-taas tī pa yī ne-A wā, (n yetē): " tōnd
sēn tūud-bā yaa sēn na yil tī b pēneg tōnd ne Wēnd
bala". Ad Wēnd bvuda bāmb ne taab svka, būmb ning
pvgē bāmb sēn yōs taaba, ad Wēnd pa kāndagd ned
ning sēn yaa zīri-be-neda n yaa kufī ye. } [Azzumar: 3]
La Wēnd vēnēgame n wiligi tī ad rvb-tūudbā, sēn yaa
zulmā rāmbā, b ra yume n baood tēng-n-sugse, bāmb
ne Wēnd svka, n yetē tī ad b pēnegda bāmb ne Wēnde.

La sā n mikame tī Wēnd gidga nebā tī b ra rik
nabiyaam-rāmbā la malēgsā n maan tēn-n-sugse Yēnda

ne A yembsã sũka, rënd zëng sën ka bãmba n yude, na n yu wãn-wãn tı nabiyaam-rãmbã la tẽn-tũmbã mense -puusg la tılgr be b yĩnga- b yãgdame n baood pënegre ne Naab A Wënde, Wënd yeelame -A Naam zëkyã- n kõt kibare nabiyaam-rãmbã la tẽn-tũmbã alhaalã, tılgr be b yĩnga:

{إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا ۖ وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ }

{ ad bãmb ra yume n yãgd ne tũm sōma, la b boond Tōnd ne yamleoogo la rabeem, la b rayume n yaa gāneg-m-meng rãmba ne Tōnd tũudumã } [Al-ambiyaa'v:90] Wënd le yeelame A Naam zëkyã:

{أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ ۚ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا }

{Ad bãmb sën tũudb rãmbã bãm me baooda radgo sën yaa tũm sōma n na n pëneg b Soabã n pōs-taaba n na n ges sën yuda ne tũm sōng bãmb sũkã, la b tull A yolsgã la b yeesd A namsgã, ad fo Soabã subgrã sōmba ne gũusgu.} [Al-ısrãa'v: 57] Rat n yeel tı yãmb sën kot-b rãmb zëng tı pa Wëndã, -tı yaa nabiyaam-rãmb la nin-sōmbsã- ad bãmb mensã baooda pënegre ne Wënde, la b tēed Wënd yolsgã la b yeesd a nangã; rënd na n yu wãn-wãn tı b wa tug n kot bãmbã tı ka Wënde?

44- Seb-kāngā baasgē wā, d tēegdame ti
 ad nebā, b zāmaan-rāmbā sēn yōs-taaba
 la b tēmsā yōs-taabā la b buud-rāmbā
 halı n tug n tāag ninsaalbā mensā fāa
 gilli, mikame ti b yōsa taaba b tagsa
 wεengē la b tulsmē wā, n leb n yōs taaba
 b zīisē wā la b tuvmē wā, rēnd sā n yaa
 woto, a tara tulsem wusgo ne pεegda sēn
 na n togl bāmba la na-kēndre sēn na n
 tigim bāmba la buuda sēn na n bu-ba, la
 yaa tēn-tuumbā sēn yaa waglā -puusg la
 tulgr be b yīnga- bāmb n ra yās ne yel-
 kāngā, sēn tū ne tēn-tumd sēn yi Naab A
 Wēnd nengē -A Naam yulgyā- ti b peegd
 nebā n tugd sōma sore la kāndagre, la b
 tigimd-ba Wēnd Šari wā zugu, la b buud
 b ne taab suka ne sıda, ti b yellā yaa sēn
 tēeg turga n zemsd bāmb me sak-n-tū wā
 ne tēn-tuumbā tēka, la bāmb me wakatā
 pēem ne Wēnd (wahı wā) tēn-tumdā. La
 ad Wēnd pidsa tēn-tuma ne A Tēn-
 tuuma a Mohammad -Wēnd puusg la A

**tulgr be a yīnga- Těn-tumdā, la A buume
ti yē n na n pa, la A maan-a t'a yaa
kādagr ne nebā, n leb n yaa yolsgo, la
vēenem, la kāndagre n tug sor sēn
pēnegd ne Wēnde A Naam yulgyā:**

Seb-kāngā baasgē wā, d tēegdame ti ad nebā, b
zāmaan-rāmbā sēn yōs-taaā la b tēmsā yōs-taabā la b
buud-rāmbā halı n tug n taaag ninsaalbā mensā fāa gilli,
mikame ti b yōsa taaba b tagsa wēengē la b tulsmē wā,
n leb n yōs taaba b zīisē wā la b tūmē wā, rēnd sā n
yaa woto, a tara tulsem wusgo ne pēegda sēn na n togl
bāmba la na-kēndre sēn na n tigim bāmba la buuda sēn
na n bu-ba, la yaa tēn-tūmbā sēn yaa waglā -pūsg la
tulgr be b yīnga- bāmb n ra yās ne yel-kāngā, sēn tū ne
tēn-tumd sēn yi Naab A Wēnd nengē -A Naam yulgyā-
ti b peegd nebā n tugd sōma sore la kāndagre, la b
tigimd-ba Wēnd Šari wā zugu, la b buud b ne taab suka
ne sīda, ti b yellā yaa sēn tēeg tırga n zemsd bāmb me
sak-n-tū ne tēn-tūmbā teka, la bāmb me wakatā pēm
ne Wēnd tēn-tumdā (wahi wā). La menengā sēn wa n
wusgā, ti zulmā gūbgā, ti b tū rubsā; Wēnd tumsa a
Nabiyaama a Mohammad-Wēnd pūsg la A tulgr be a
yīnga- ne kāndagre la dīin sēn yaa sīda, buıl yīng t'a na

yiiis nebã kufëndã ligsẽ la zulmã la rvbsã, n tug sïd-
kũuni la kãndagrẽ.

**45- Rẽ n kite, ti m boond foom a
ninsaala, ti f yik n yals ne Wënd tũudmã
yalsg sïd-sïda, n pidg n yi togs-n-taare la
rog-m-mikã, la f bãng ti ad foo f kũumã
poorẽ f na n leba f Soabã nengẽ, la f ges
fo mengẽ wã la wee-n-viuvuga sãn be fo
kuremsã, bi f sak n tũ ti ad f paamda
zunoogo f dũni wã pugẽ la f Laahrã pugẽ,
la fo sã n rat n kẽ lislaoongã, ad ka be ne
foom rëndame ti f (maan kaseto ti soab
sãn na tũ n tulg ka be rẽnda Wẽnde, la a
Mohammad me yaa Wënd Tẽn-tuuma) la
f zãag f menga n yi bũmb fãa sãn tũudi
zẽng ti ka Wẽnde, la f kũ sïda ti ad
Wẽnde, A na n yika neb nins sãn be
yaadẽ wã, la f bãnge ti ad Geelgã la
Rolbã yaa bũmb sãn yaa sïda, rënd fo sã
n maan kaset-kãngã, fo lebga lïslaama,
rẽ poorẽ, bee ne foom ti f tũ Wẽnde, la A
sãn kũ sor ne bũmb ningã, sãn yaa**

Puusgo la zak yākre la no-loeere, la hagiimdu ti f sã n paam sor n na n tug beenẽ.

Rẽ n kite, ti m boond foom a ninsaala, ti f yik n yals ne Wënd tũudmã yalsg sɪd-sɪda, n pidg f meng n yi togs-n-taare la rog-m-mikã, wala Wënd sẽn bool foo A koεεgã pugẽ n yeele -A Naam zẽk:-

{قُلْ إِنَّمَا أَعْطُكُمْ بِوَاحِدَةٍ ۖ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَىٰ خِزْفٍ ثُمَّ تَذْكُرُوا مَا
بَصَّاحِبِكُمْ مِنْ حِئَةٍ ۚ إِنَّ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ}

{ Yeel-ba (Tẽn-tvumã): "Ad mam sagẽnda yãmb ne yel yeng tãa: ti y yik yiib-yiibu la yembr-yembre, rẽ poorẽ n naag taab n tags n ges ti gãeemd ka tar yãmb neda ye, ad a ka yɪ rẽnda bugsd bal ne yãmba n yi nong-kεgenga ti ra wa paam yãmb ye} [Saba'v: 46] La fo leb n bãng ti fo kũumã poorẽ, f na n lebg n tvga f Soaba Wënd nengẽ, Wënd yeelame A Naam zẽkyã:

{وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ (39) وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَىٰ (40) ثُمَّ
يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَىٰ (41) وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنْتَهَىٰ (42)}

{ La pa be ne ninsaala rẽnda a sẽn tvumã (39)

La a tvumã a na n yã-a lame. (40)

rẽ poorẽ ti b roal-a rolb sẽn pidi (41)

La yaa fo Soabẽ wã la tek zĩiga. (42) [Annagmu :39-42] La f ges f mengẽ wã, la wee-n-vuvugã sẽn be fo kuremsã, Wënd yeelame A Naam zẽkyã:

{ أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ
وَأَنْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجْلُهُمْ ۖ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ }

{ Rē yīnga bāmb ka tagesdē n ges Wēnd soolemā
sēn be saasē la tēng pugē wā la wēnd sēn naan buudā
fāa wā laa? La b le ka ges me ti tōe ti b sasā wā
kolgame ti bāmb tōe n kiime n pa paam n kō sīd laa?
la yaa gom bus la b na n kō sīda Alkvrāanā loogr
poorē.} [Al-a'raafu: 185]

Bt f sak n tū, ti ad f paamda zunoogo dūni la Laahre,
la fo sā n rat n kē lislaoongā, ad ka be ne foom rēndame
ti f (maan kaseto ti soab sēn na tū n tilg ka be rēnda
Wēnde, la a Mohammad me yaa Wēnd Tēn-tvuma. La
wakat ning Tēn-tvumā -Wēnd pvvsg la A tilgr be a
yīnga- sēn wa n tvum a Mu' aaz Yamanā, t'a yaa boonda
n tvg lislaoongā a yeel-a lame:

«إِنَّكَ تَأْتِي قَوْمًا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ فَادْعُهُمْ إِلَى شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنِّي رَسُولُ
اللَّهِ فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَأَعْلِمُهُمْ أَنَّ اللَّهَ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ خَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ
وَلَيْلَةٍ فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَأَعْلِمُهُمْ أَنَّ اللَّهَ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ صَدَقَةً تُؤْخَذُ مِنْ أَغْنِيَائِهِمْ
فَتُرَدُّ فِي فُقَرَائِهِمْ فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَإِنَّكَ وَكَرَائِمَ أَمْوَالِهِمْ»

« Ad fo reeda neb sēn yaa Gaf a taabā rāmb nengē, bi
f bool-ba n tvg ti b maan kaset ti soab sēn na n tū n tilg
ka be rēnda Wēnde, la mam yaa Wēnd Tēn-tvuma, b sā
n sak n tū rēnda, bi f wilg-ba ti Wēnde -A Naam
zɪsgame n yaa wagelle- A maaname n rogl bāmba
wakat a nu raar fāa la yvng pugē. B sā n tū rēnda bi f
wilg-ba ti ad Wēnde -A Naam zɪsgame n yaa wagelle-

A maaname n rogl bāmba zaka b arzēgsā pvgē, ti b reeg b rakāpē wā n lebs b talsē wā. B sā n sak n tū rēnda, bi f gūus f menga ne b arzēg waglā» Şahuh Muslim 19. la f zāag f menga n yi būmb fāa sēn tūud zēng ti ka yi ne Wēnde, la f zāag f menga n yi būmb fāa sēn tūud ti ka Wēndā, yēnda la dīin turgā sēn yaa Nabiyaama a [braahum dīina -tulgr be a yīnga- Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَاءُ مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ }

{ Sid la hakuka togs-n-taar sēn be neere zīnda ne yāmba a [braahum yellā pvgē la neb nins sēn lagm-a wā, b sēn wa n yeel b nebā: "tōnd yaa zāagdb ne yāmba la būmb ning yāmb sēn tūud ti pa Wēndā, tōnd kīfla ne yāmba, la beem la gēeg vēnega tōnd ne yāmb svka lae lae, halı ti y wa kō sid ne Wēnd a Yembre } [Almumtaḥūna: 4] La f kō sid ti ad Wēnde, A yikda neb nins sēn be yaadē wā, Wēnd yeelame A Naam zēkyā:

{ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (6) وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ (7) }

{ Woto ti bala yaa Wēnd la Sīdā, la yaa Yēnd n vvvgd kū-rāmba, la a yaa tūuda ne būmb a fāa(6)

La ad dūni yikrā yaa sēn wate sik ka a pvgē ye, la ad Wēnd na n yika neb nins sēn be yaadē wā.(7) } [Al-

hağ: 6-7] La ad Geelgã la Rolbã yaa bũmb sẽn yaa sıda,
Wẽnd yeelame A Naam zẽkyã:

{وَحَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِئِجْزَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ }

{ la Wẽnd naana saasã la tẽngã ne sıda, la sẽn na
rol yoor fãa gilli a sẽn tũme, ti bãmb yaa b sẽn pa wẽgd-
b rãmba.} [Algaatıya: 22]

Rẽnd fo sã n maan kaset-kãngã, fo lebga lıslaama,
rẽ poorẽ bee ne foom ti f tũ Wẽnde, ne A sẽn kō sor ne
bũmb ningã, sẽn yaa Puvsgo la zak yãkre la no-loeere,
la hagiimdu ti f sã n paam sor n na n tvg beenẽ, la zẽng
sẽn ka rẽnda.

Gafã guls-kãngã b yiis-a la wakat 19-11-1441

Yaa karen-saam bedrã a Muḥammad [bn Abdullaah
Assvḥaim n guls-a

Loεεgã (Wẽnd yembgã) bãngr karen-saamba
lıslaoongã karengã bukẽ (sẽn da looge)

Karen-do bedre (Fakilde) sẽn geta wubrã yelã n be a
naab a Sv'vud karen-do zakẽ wã (Inıversite).

Rıyaade, Arabı Saoodit tẽngã

Sebrã buka

Lislaoongã	2
Toagsg sên kuvg koæga sên wiligd Lislaoongã wala a sên wa Alkurâan wagellâ la Nabiyaamã sunnah pvgã	2
1- Lislaoongã yaa Wënd tèn-tumde n tvg nebã fãa gill nengẽ, rënd yẽnda la Wënd tèn-tumd ningã sên duumdã, sên wa n pids Wënd tèn-tumã fãa gilli:	2
2- La lislaoongã ka dīin sên welge n kō buud toore maa neb toor ye, ad a yaa Wënd dīin n kō nebã fãa gill kep.	4
3- Lislaoongã yẽ la Wënd tèn-tumd ningã sên wa n pids nabiyaam-rãmbã la tèn-tumbã sên reng taorã tèn-tumã n tvg b nebẽ wã. puvsg la tilgr be b yīnga.....	5
4-Nabiyaam-rãmbã -tilgr be b yīnga- b dīinã yaa a yembr tãa la b tũudmã soya yōsa taaba:	7
5- Lislaoongã boondame n tvgdẽ -wala nabiyaam-rãmbã fãa sên bool n tvgã: a Nuuh la a Ibraahum la a Musa la a Sulaymaan la a Daawud la a Isa tilgr be b zugu - n tvg kō-sida ti ad Soabã Yẽndã la Wẽnde, n yaa a Naandã, n ya a Rulgda, sên vumsde la A kuvda, n ya a Naamã Soaadã, Yẽndã me n kēnesd yelã, n yaa a nimbãan-Zoata, n yaa a Yolsda.	8
6- Wẽnde, A Naam yulgame n zẽke Yẽnda la-a Naanda, Yẽ me n sōmb ne tũudmã Yẽ a yembr tãa, la b ra tvg n tũ n lagem-A zẽng sên ka Yẽ ye.	15
7- Wënd la Naanda bũmb ning sên be dũni wã fãa, tōnd sên ne la d sên ka ne, la zẽng sên ka Yẽ yaa bõn-naandga sên be a bõn-naandsã pvgẽ, la A naan saasã la tẽngã rasem a yoob pvgẽ.....	23
8- La Wẽnde, A Naam yulgame n zẽke, a ka tar lagem-n-taaga A Naamẽ wã maa A naanegẽ wã maa A kordgẽ wã maa A tũudmẽ wã ye.	25
9- La Wẽnde, A Naam yulgame, A ka roge, b ka rog-A, A ka tar mams-n-taaga, A ka tar bilg-n-taaga.	29

- 10- La Wēnde, A Naam yulgame n zēke, A ka sigd būmb pugē, A ka lebgd yīng soaba n kē būmb pugē baa fū sēn yi A sēn naana pugē ye:30
- 11- Wēnde -A Naam yulgame n zēke- A yaa nimbāan-Zoeta n yaa Yoalsda ne A yembsā, rē n kūt t'A tum tēn-tūmbā, la A sik Gaf-rāmbā.....34
- 12- Wēnd la Soab sēn yaa Yolsda, Yēnd A Yembr tāa n na n geel yembsā Dūni wā yikr raarā, wakat ning A sēn na n yik-b fāa b yāadē wā, n rol ned fāa a sēn tumā, sōma la wēnga. Rēnd ned ning sēn tuma n yaa sūd-kōta, yē soab tara neema sēn duumdi, la ned ning sēn kīfla la a tum wēnga, yē tara nong sēn yaa bedre yaoolem raarā.....35
- 13- Wēnde -A Naam yulgame n zēke- A naana a Adama ne tom, n maan a koambā ti b fugdē yē loogr poorē, rēnd nebā fāa gilli, b yēgrā yaa yembre, yudlem ka be ne kōbgo n yud kōbg a to ye, (yudlem) ka be ne neba neb a taab zugu ye, sā n ka ne Wēn-zoεεg bala.39
- 14- La biig fāa rogda Rog-ne wā (Līslaoangā) zugu.....42
- 15- La ned ka be ninsaalbā pugē n rogdē t'a yaa tudgda maa a rik a to tudgdr faad ye:44
- 16- La nebā naanegā vōorā yaa: Wēnd tūudmā Yē A Yembre: 46
- 17- Līslaoongā waooga ninsaala - b rap la b pagba- la a leb kō-a a hake-rāmba gilli, la a maan-a ti b na n sok-a a sēn tūus yel ninsā fāa gilli la a tumā fāa gilli la a manesmā fāa, la a tukd-a tum ning fāa sēn na n nams a mengā, maa sēn namsd neb a taaba. .46
- 18- La Līslaoongā maana rapa la pagbā ti b yaa yembre, sā n yaa ne tumā wēngē, la sakrā la rolbā la yel-sōmdā wēngē53
- 19- Līslaoongā waooga paga la a maan ti pagbā b yaa rapa begse tumā wēngē, la a rogl rawa rilgrā t'a sā n yaa tōog soaba, rēnd bi-pugl rilgre zao a ba, ti ma wā rilgr zao a biigā t'a sā n yaa kāsma n tar tōogo, ti pag rilgre zao a sida.....54
- 20- La kūmā ka yēnda la sēb ning sēn ka tar tēakā ye, ad a yaa būmb sēn yaa tedgre, n na n yi tum zakē n na n kēng rolb zakē,

la kûumã a rukda yîngã la yôorã fãa, la yôorã me kûum yaa a sên
na wa welg n bas yîngã, rê poorẽ a lebgd n waa yîngẽ wã b sên
wat n na n yik nebã dũni yikr raarã. La yôorã ka bûmb sên
toemde kûumã poorẽ n kêng yînga a to ye, a leb n ka kêed yîng
a to.58

21-Lislaoongã boondame n tug ti b kô sida ne kô-sidã yêga sên
yaa b bed-bedã, bāmb me la kô-sid ne Wēnde la A malegsã la
Wēnd Gaf-rāmbã, wala Taoraat la Lingiila la Zabvuri, -taoor ti b
yibã b na ka toem-ba, la Alkurānã, la kô sida ne Nabiyaam-
rāmbã fãa la Tēn-tvumbã, tulgr be b yînga, la leb n kô sida ne b
Pidsdã a Muhammad, sên yaa Wēnd Tēn-tvumã, sên yaa
Nabiyaam-rāmbã la tēn-tvumbã Pidsda, la kô sid ne Yaoolem
raarã. La d bāng ti ad dũni vumã, sã n da yaa yē la teka, d mikdame
ti vumã la belmã yaa bûmb sên yaa reem bala. la d leb n kô sida
ne Wēnd Bvudã la A Polengã.60

22-La nabiyaam-rāmbã, b gũ-b lame n yi tudgri, tulgr be b yînga,
bûmb ning fãa b sên taasdã ti yi Wēnd nengẽ wã, b leb n gũ-b
lame n yi tudgri n yi bûmb fãa sên yōsg yam maa zvug-sōngo, la
nabiyaam-rāmbã, b rogl-b lame ti b taas Wēnd saglsã A yembsẽ
wã. La nabiyaam-rāmbã b ka tar baa fvi sên yaa wala Rubvubiya
(Soolem) maa Ulvubiya (Sobendem). Ka woto ye, bāmb yaa yîng
rāmb bala, n wōnd nebã fãa gilli, ti Wēnd tvmsd A tēn-tvumdã ti
kēngd b nengẽ.....78

23- La lislaoongã boondame n togd Wēnd tũubu A Yembre, ne
tũudmã yêg nins sên yaa b bed n ti yudã, bāmb me la: Pvusgã: sên
yaa yasgo, la sulgri (Rukv), la suguudu la Wēnd Yvur tēegre, la A
pēgbo, la kosgo. Ninsaal pvusd-b la raar fãa noor a nu, la yud-
taabã fãa sata a pugẽ, rēnd rakāagre la talga la naaba la sên ka
naaba, fãa bee rulg a yembr zugu pvusgã pugẽ. La Zakã: Yē me
yaa sōor sên yaa bilfu sên yi arzekẽ wã, n zems ne sart-rāmba, la
sōor ningã Wēnd sên yāke, ti yaa tilae n be rakāagbã arzegsẽ, ti b
yiisd n kōt talse la zēng sên ka bāmba. Yaa vugr tãa yvum pugẽ.
La no-loerã: Yē me la yōk-m-menga n yi bōn-kaoodi Ramadaanã
kiuuga wintoogã pugẽ, a yaa bûmb sên wubd yôorã ne raabo la

sugri. La hagiimdā: Yē me la Wēnd Roogā toglgo sēn be Mak sēn yaa tēn-wagellā, noor vugri yōorā woglem pugē, ti zao sēn yaa tōog soaba n tōe n kēnge, la hagiimdā pugē, nebā fāa zemsa taaba ti b yaa sēn togl Naandā -A Naam yulgyā- ti yud-taabā la zugundā yelā fāa menemda beenē ti b lebg bumb a yembre.87

24- La sēn welgd tūud-rāmbā lslaanga puga n tug n yud, yaa t'a yalē-rāmbā la a wakat-rāmbā la sart-rāmbā, yaa Wēnd n tuk-b -A Naam yulgame n zēke- la A sēn taas A Tēn-tuumā, Wēnd puvsg la A tigr be a yīnga, ti ninsaalbā ka kēes b toag a pugē ye, zem ti yaa paasgo maa boogre, n wa tāag rūnda, rēnd tūud-kāensā fāa gill sēn yaa bed-bedā, tēn-tuumbā fāa boolame n tug-a, tigr be b yīnga.94

25- Lislaoongā Tēn-tuumā, yē la a Muḥammad n yaa a Abdullaah biiga, n yi a [smaa'ul sēn yaa a [braahum biigā pendē -puvsg la tigr be b yīnga- a roga Maka, yuum 571 nabi lisa rogmā poorē, b tums-a lame t'a be Maka, t'a yik rē poorē n kēng Madiina, la a ka lagem a nebā rubsā tūub yelē ye, la a rag n yume n lagemd-ba tuum sōmbs a taaba sēn yaa waglā pugē, a rag n yume n be zvgd sēn yaa zisd pugē, taor ti b na n ka tums-a ye. La a nebā rag n yume n da boond-a t'a Lamin (bas-m-yam soaba). Wēnd tums-a lame a sēn wa n ta yuum pis naase (40). La Wēnd keng a boollā ne tagmas-rāmba (yēl soalem-rāmba) sēn yaa zisdo, la sēn tug n yuda yaa Alkurāan wagellā, yē me la nabiyaam-rāmba tagmas-rāmb zislem sēn tug n yuda, yē me la tagmas ning sēn pa n ketē sēn yi nabiyaam-rāmbā tagmas-rāmbē wā n na n tug n tāag rūnda. La Wēnd sēn wa n tug n pids diinā n kō-a wā, Tēn-tuumā -Wēnd puvsg la A tigr be a yīnga- a taas-a la taasg tekē. A maana kaalem t'a yuumā yaa pis yoobe la a tāabo (63) ti b mum-a Madiin sēn yaa Nabiyaamā tēngē wā Wēnd puvsg la A tigr be a yīnga .La Tēn-tuum a Muḥammade -Wēnd puvsg la A tigr be a yīnga- yēnda la nabiyaam-rāmbā la tēn-tuumbā Pidsda, Wēnd tums-a lame ne kāndagre la sid diin sēn na yul t'a yis nebā rubsā tūudum likē la kufēndā la zulmā n tug Wēnd yembgā vēenemē la sid-kūuni. La Wēnd maana kaset a yīnga t'A tums-a lame t'a yaa boaanda n tug Wēnde ne Wēnd tōogo.97

26- La lislaoongã sari wã Tën-tvum a Muhammad -Wënd puvsg la A tigr be a yinga- sên wa ne-a wã, yaa yënd n pidsd Wënd tën-tvum-râmbã fãa gill Sari-râmba, yê me yaa Sari sên pidi, nebã dîina la b dîni wã manegr be a pugê, yê me gûusda nebã b dîin-râmba la b zî-râmba la b arzegse la yamã la b koambã, yê me n yêes Sari-râmb fãa sên reng taoore, wala sari-râmb nins me sên da reng taoorã sên yêes taabã.104

27-La Wënde, A Naam yulgame n zêke, A ka reegd dîini sã n ka lislaoongã dîin ye, ning A Tën-tvum a Muhammad Wënd puvsg la A tigr be a yinga sên wa ne wã. La ned ning sên wa n tug n kê dîin sên ka lislaoongã A ka na n tol n reeg a ying ye.107

28- Alkurãan wagellã, yênda la gaf ning Wënd sên tvum-a n tug A Tën-tvumã a Muhammad -Wënd puvsg la A tigr be a yinga-nengê, a yaa bon-naands Naaba goam me, Wënd geesa ninsaalb la zîn-râmba ti b wa ne a buudu, maa Svura sên wônd wala a svura-râmba buud bala, la geesgã ka bak n ket n be n tâag rûnda, la b ka tîog n wa ne-a ye. La Alkurãan wagellã, a loegsda sogsg wusgo, sên yirbd ned tus-kêems wusgo. La Alkurãan wagellã yênda yaa Wënd sên gû n yi toeeng buudu n tug n wa tâag rûnda ne Laarabiimd ningã a sên sig ne wã, Baa gom-bil a yembr ka boog beenê ye. A yaa bûmb me sên wê n yiisi, yaa gaf sên yaa bedre n ka tar to, ti sômb ti b karem-a, la b lebg a maanã-râmbã ne buud a taabã goam. Yaa wala Tën-tvumã a Muhammade -Wënd puvsg la A tigr be a yinga- Sunnã me -Wënd puvsg la A tigr be a yinga- la a sên wilig yel ninsã, la a vumã yellã, bãmb me yaa bûmb b sên gûusi n tall-a sên tû ne toagsdb n yaa b sên maan-b rãmb bas-m-yam halî ti wa tug n ta tîndo, yê me yaa bûmbu b sên wê n yiis ne Laarabiimd ning Tën-tvumã sên goma -Wënd puvsg la A tigr be a yinga- a yaa bûmb me b sên lebg ne buud-rãmb goam wusgo. La Alkurãan wagellã ne Tën-tvumã Sunnã-Wënd puvsg la A tigr be a yinga- yaa bãmbã b yibã la yêgr a yembr tãa b sên yãkd lislaoongã buudã la a Sãri-râmbã a pugê, rënd lislaoongã a ka bûmb sên reegde neb nins sên yet ti b yaa lislambã mansmã pugê ye, la ad a yaa bûmb sên reegd n yi Wënd wahiê wã: Alkurãan wagellê wã la Nabiyaamã Sunnê wã.....109

- 29- La lislaoongã sagenda ne manegre n tug roagdb a yiibã, baa ti b sã n yume n ka moeemba, a leb n sagendame ti b rik na-kënd sōngo ne koambã117
- 30- Lislaoongã sagenda ne tēeg-turga goamã la tūmã pugē, hal n tug n tãag ne bæbã fãa.....123
- 31- La lislaoongã sagenda ne manegre n tug bōn-naandsã gilli, n leb n boondē n tugd zug wagla la tūm sōmbse.....127
- 32- La lislamdã sagenda ne zug sōmbse, wala sida, la bas-m-yam, la boabl legsgo, la yōk-m-menga, la yān-zoēga, la raodo, la kūuni, la kō-yalengo, la tulsema-rāmb sōngre, la pakr sēn pak-b rāmb fāagre, la koamdeg rulgre, la yak-n-taar manegre, la rogem tōkre, la maan bug-bug ne rūm mugsã.....129
- 33- La lislaoongã kōo sor ti b ri ri-yilmã fãa, sēn yaa rubo la bōn-yūudi, la a sagle ti b ylg sūyã la yīnga, la zaka, rē n kute t'a kō sor ne fur loēga wala nabiyaam-rāmbã sēn sagl ne rēnda wã -tilgr be b yīnga- bala b sagenda ne būmb fãa sēn yaa yulenga.137
- La lislaoongã gɔdga haraamã yēga, wala lagem-n-taar ne Wēnde, la kifēndo, la rubs tūubu la yeel Wēnd zugu fo sēn ka mi, la koam kuvbo, la kv yōor ninga Sari wã sēn ka kō sore ti b kv, la sãoong tēngã puga, la tum, la yel-beedo a sēn vēneg la sēn solg fãa, la yoobo la rap kēed-n-taar ne taaba, la A gɔdg Ribaaga la gɔf wābre la būmb ning b sēn kodge rubs yīnga, la a gɔdg kukur nemd wābre la rēgd-rāmbã fãa gilli, la a gɔdg kub arzek rubo, la boogre vugbē wã la magbē wã, la a gɔdg rogem wāagre. Nabiyaam-rāmbã fãa gill zemsã taaba ne haraam-kāensã gɔdgre.....139
- 35- Lislaoongã gɔgdame n yi zug-wēnse, wala zīri-beedo la wēgbo, la zāmba la belgre la sū-kiiri la rab-wēnse la wagdem la maan-n-zugge la wēgbo, la a gɔgdga zug-wēng buudã fãa gilli.147
- 36- Lislaoongã gɔgdga ligda tum-n-taar ning ribaag sēn be a pugē, maa namsgo, maa belgre, maa wēgdo, maa zāmba, maa a yita sabab n wa ne sāanga la namsgo n gūbgd zāmã wã la nebã yembr-yembre.....156

37- Lɪslaoongā waame n na n wa gūus yamā, la a gɪdg bumb fāa sēn sām yamā, wala rām yūubu, la sārī wā zēka yamā yelle, n maan tɪ yaa yēnda la tʊmā roglg zīga, n yidg-a n yɪ rog-m-mikā la kɪfēnd yelā bācensā, la ka be lɪslaamdā puga sēn yaa yel-soaandi maa buvd-rāmba sēn welg ne neb toore tɪ ka tū ne neb a taab ye, ad a Buvd-rāmbā fāa la a Šari-rāmbā fāa yaa sēn zemsd ne yam sōmbsā, yē me la bumb sēn zemsd ne tēeg turga la yam bēddā yāabā.....160

38- La dīin yoodā, b pvgdbā sā n ka bāng bumb ning sēn be a pvgē sēn kUSD taabā la yel nins sēn ka kēed yamā, la b dīinā taoor-rāmb sēn liibd-ba n yetd-b tɪ ad dīinā a yuda yam tagsgo, yama me ka tar toaaga dīinā fasēng pvgē ye. La sā n yaa lɪslaoongā a rika dīinā tɪ yaa vēenem n wōond yamā t'a rikd a sorā, rēnd dīin yoodā rāmba b ratame tɪ ninsaal bas a yamā la a pug bāmba, la lɪslaoongā a ratame tɪ ninsaal nek a yamā sēn na yɪl bāng yelā meng hakukā wala a sēn yaa to-to wā.164

39- Lɪslaoongā zɪsgda bāng sōngo la a leb n pirsd bāngr pēesgo, pēesg ning sēn lak n yɪ yōor yam-leoog bāngrā, la a boondē n tvgd tags-n-gesga la tagsgo tōnd mengā pvgē la bōn-naandsā sēn be tōnd kurengā, la bāngr pēes n bāngā sā n mange a pa yōssgd ne lɪslaoongā ye.....166

40- La ad Wēnd ka reegd tʊmde, A leb n ka kōt yel-sōmd a pvgē, yaoolem raarā sā n ka mikame tɪ yaa ned sēn kō sɪd ne Wēnde la a tū-A la a kō sɪd ne A tēn-tʊmba, pʊvsg la tɪlgr be b yīnga, A leb n ka reegd tūud-rāmbā sā n ka bumb ninga A sēn tuk n kō-ba ye. Rēnd na n yu wān-wānā tɪ ninsaala kɪfl ne Wēnde la a tēed t'A na n kō-a lame? La a ka reegd ned baa a yembr sɪd-kūuni sā n ka mikame t'a kōo sɪd ne nabiyaam-rāmbā fāa gill ye -pʊvsg la tɪlgr be b yīnga- la a kō sɪd ne a Muhammad tēn-tʊmdā, Wēnd pʊvsg la A tɪlgr be a yīnga.171

41- Ad Wēnd tēn-tʊmā fāa gilli a raabā yaa: tɪ sɪd-dīina zēk ninsaala t'a yɪ yamba sēn welg toore ne Wēnd A Yembre sēn yaa bōn-naands Naabā, la b yidg-a n yɪ ninsaal yembdo, maa arzēgs maa rog-n-mik yembdo, rēnd lɪslaoongā yaa wala fo sēn ne to-to

wā, a ka yulgd nebā n zēk-ba n yud b zīigē wā ye, a leb n ka maand-ba ti b yaa wēn-dāmba la soben-rāmb ye.....175

42- Wēnd tuka tuubgā sore lislaoongā pvgē, yēndame la ninsaala sēn na n lebs a menga a Soabā nengē la a bas zunuuba maanego, la lislaoongā a wurda būmb ning sēn renga taoorā fāa sēn yaa zunuub-rāmba, la tuubgā sūkda būmb sēn rag n renga taoore n yaa zunuub-rāmbā, rēnd ninsaala ka tar tulsem n na n reeg a zugē ne a zunuub-rāmbā ninsaalbā taoor ye.178

43- Rēnd lislaoongā puga tōk-n-taare ninsaala ne a Soabā suka yuta turga, rēnd fo ka tar tulsem ti ned baa a yembr zīnd foo ne Wēnd suk ye, rēnd lislaoongā gidgdame ti d wa tug n rik nisaalba ti b yaa soab-rāmba, maa b yaa lagem-n-taase ne Wēnde A Soabēndā wā maa A wēndlemā pvgē ye.....182

44- Seb-kāngā baasgē wā, d tēegdame ti ad nebā, b zāmaan-rāmbā sēn yōs-taaba la b tēmsā yōs-taabā la b buud-rāmbā halī n tug n tāag ninsaalbā mensā fāa gilli, mikame ti b yōsa taaba b tagsa wēngē la b tulsmē wā, n leb n yōs taaba b zīisē wā la b tuvmē wā, rēnd sā n yaa woto, a tara tulsem wusgo ne pēagda sēn na n togl bāmba la na-kēndre sēn na n tigim bāmba la buuda sēn na n bu-ba, la yaa tēn-tuumbā sēn yaa waglā -pvsug la tulgr be b yīnga-bāmb n ra yās ne yel-kāngā, sēn tū ne tēn-tumd sēn yi Naab A Wēnd nengē -A Naam yulgyā- ti b peegd nebā n tvgd sōma sore la kāndagre, la b tigimd-ba Wēnd Šari wā zugu, la b buud b ne taab suka ne sīda, ti b yellā yaa sēn tēeg turga n zemsd bāmb me sak-n-tū wā ne tēn-tuumbā teka, la bāmb me wakatā pēm ne Wēnd (wahī wā) tēn-tumdā. La ad Wēnd pīdsa tēn-tuma ne A Tēn-tuma a Mohammad -Wēnd pvsug la A tulgr be a yīnga- Tēn-tumdā, la A buume ti yē n na n pa, la A maan-a t'a yaa kādagr ne nebā, n leb n yaa yolsgo, la vēenem, la kāndagre n tug sor sēn pēnegd ne Wēnde A Naam yulgyā:186

45- Rē n kute, ti m boond foom a ninsaala, ti f yik n yals ne Wēnd tūudmā yalsg sīd-sīda, n pidg n yi togs-n-taare la rog-m-mikā, la f bāng ti ad foo f kūmā poorē f na n leba f Soabā nengē, la f ges fo mengē wā la wee-n-vuvga sēn be fo kuremsā, bi f sak n tū ti ad

f paamda zunoogo f dūni wā pugē la f Laahrā pugē, la fo sã n rat
n kē lislaoongã, ad ka be ne foom rëndame ti f (maan kaseto ti
soab sēn na tũ n tulg ka be rēnda Wēnde, la a Mohammad me yaa
Wēnd Tēn-tvuma) la f zāag f menga n yi būmb fāa sēn tūudi zēng
ti ka Wēnde, la f kō sīda ti ad Wēnde, A na n yika neb nins sēn be
yaadē wā, la f bānge ti ad Geelgā la Rolbā yaa būmb sēn yaa sīda,
rēnd fo sã n maan kaset-kāngã, fo lebga lislama, rē poorē, bee ne
foom ti f tũ Wēnde, la A sēn kō sor ne būmb ningā, sēn yaa Puvsgo
la zak yākre la no-loeere, la hagiimdu ti f sã n paam sor n na n tug
beenē.....188